

BTA Baltic Insurance Company AAS

FINANTSARUANNE

**31. DETSEMBRIL 2016. AASTAL
LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA**

Sisukord

	Lk
Teave ettevõtte kohta	3
Nõukogu esimehe kiri	4
Tegevusaruanne	5
Ettevõttest Vienna Insurance Group	10
Juhatuse vastutuse avaldus	12
Finantsaruanne:	
Koondkasumiaruanne	13
Finantspositsiooni aruanne	14
Rahavoogude aruanne	17
Omakapitali muutuste aruanne	18
Finantsaruande lisad	19
Sõltumatu audiitori aruanne	76

Teave ettevõtte kohta

Ettevõtte nimi	<i>BTA Baltic Insurance Company</i>
Ettevõtte juriidiline vorm	<i>Kindlustusaktsiaselts</i>
Registrinumber, registreerimise koht ja aeg	<i>40103840140, registreeritud Riias Lätis 28. oktoobril 2014</i>
Aadress	<i>Kr.Valdemara 63, Riia, Läti LV-1010</i>
Juhatuse liikmed ja nende ametikohad	<i>Jānis Lucaus – juhatuse esimees Oskars Hartmanis – juhatuse liige Evija Matveja – juhatuse liige Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer – juhatuse liige alates 24.10.2016</i>
Nõukogu liikmed ja nende ametikohad	<i>Franz Fuchs – nõukogu esimees alates 24.08.2016 Elisabeth Stadler – nõukogu aseesimees alates 24.08.2016 Jan Bogutyn – nõukogu liige alates 24.08.2016 Artur Borowski – nõukogu liige alates 24.08.2016 Gints Dandzbergs – nõukogu esimees kuni 24.08.2016, nõukogu liige alates 13.01.2017 Pauls Dandzbergs – nõukogu aseesimees kuni 24.08.2016 Marts Dandzbergs – nõukogu aseesimees kuni 24.08.2016 Andrejs Galanders – nõukogu liige kuni 24.08.2016 Agris Dambenieks – nõukogu liige kuni 24.08.2016</i>
Aruandlusperiood	<i>01.01.2016 – 31.12.2016</i>
Audiitorid	<i>KPMG Baltics SIA Vesetas iela 7 Riia, Läti LV-1013 Litsents nr 55</i>

Tegevusaruanne

Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe („VIG”) tegi 2016. aastal Baltikumi turgudel suuri edusamme ja rakendas oma strateegiat eesmärgiga saada üheks Baltikumi juhtivatest kindlustusseltsidest, omandades 90% osaluse ettevõttes BTA Baltic Insurance Company AAS.

Tänu sellele arengule sai VIG üle 270 miljoni euro summas kindlustusmakseid ning omandas Baltikumi kindlustusturul juhtiva positsiooni. VIG turuosa suurenes 2016. aastal 18 protsendini.

Peale selle suurenes Baltikumi osatähtsus kogu VIG grupis. Baltikumi turud on nüüd VIG grupi piirkondade hulgas 6. kohal. Koos turu 8% kasvuga aastal 2016 ja soodsate väljavaadetega tulevasteks aastateks rõhutab see Baltikumi turgude tähtsust VIG jaoks.

VIG jätkab Baltikumis oma tõestatud strateegiaga, mis hõlmab kvaliteetset klienditeenindust ja klientide enda lähedal hoidmist. Meie kohalikud töötajad kolmel Baltikumi turul teavad meie klientide vajadusi kõige paremini, nii et VIG usaldab neid ja kohalike juhatuste ettevõtlikkust.

Teiseks jätkab VIG oma mitme kaubamärgi strateegiat, mis säilitab Baltikumi turgudel juba oma koha leidnud kaubamärgid ja võimaldab klientidele juurdepääsu paljude erinevate suhtluskanalite kaudu.

Käesolev BTA Baltic Insurance Company AAS finantsaruanne näitab, et BTA sobib VIG strateegiaga suurepäraselt. Ettevõtte on suutnud Baltikumi turgude potentsiaali ära kasutada: Viimastel aastatel on Baltikumis ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma järjepidevalt tõusnud ning ulatus 2016. aastal 132,5 miljoni euroni. Sellega edestasid BTA näitajad turgu selgelt ning tugevdasid selle turupositsiooni kõigis kolmes Balti riigis.

Alates BTA omandamisest 2016. aasta augustis on see edukalt VIG-sse ühendatud. Ettevõtte jätkab konservatiivse riskistrateegia ja kindla kindlustusriskide hindamise protsessiga. Suuniseid on VIG standarditega muudetud vastavalt vajadusele. Aastal 2016 saavutatud finantstulemused mahus 2,5 miljonit eurot (enne makse) peegeldavad nii ettevõtte riskiteadlikku strateegiat konkurentsivõimelisel turul kui ka selle tugevat finantsseisu.

Tulevastel aastatel keskendub BTA jätkuvalt parima klienditeeninduse pakkumisele tõhusate ja kulusäästlike protsesside ning paljude müügikanalite kaudu. BTA rakendab klientide ja vahendajatega suhtlemisel süsteemselt digisuhtluse võimalusi. Ettevõtte on juba praegu oma uuenduslike teenuste ja müügiportaalide rakendamisega Baltikumi turul ning ka VIG-s digitaalvaldkonna liider ja jätkab oma eduka strateegiaga ka tulevastel aastatel.

Soovin tänada ettevõtte juhatust, töötajaid ja äripartnereid nende pingutuste eest, mis on võimaldanud BTA-l äritegevust arendada ning tugevdada oma positsiooni ettevõtte, mis pakub kõrgeimat klienditeeninduse taset. Tahaksin tänada kõiki kliente, kes BTA-d usaldavad. BTA hindab nende rahulolu ja lojaalsust väga.

Üksikasjalik teave BTA ja selle 2016. aasta saavutuste kohta on toodud lisatud majandusaasta aruandes.

Franz Fuchs
BTA Baltic Insurance Company AAS
nõukogu esimees

31. märts 2017

Tegevusaruanne

BTA Baltic Insurance Company AAS („ettevõtte“) asutati aastal 2014 BTA Insurance Company SE ümberkorraldamise tulemusel (alates 1. novembrist 2016 Balcia Insurance SE). Ettevõtte pakub Lätis ning filiaalide kaudu Leedus ja Eestis igat liiki kahjukindlustust. Ettevõtte suurim aktsionär on üks Euroopa juhtivamaid kindlustusseltsi – Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe („VIG“).

BTA-st

Osaluse struktuuri suurendamise järel jätkas ettevõtte Baltikumi turul edukat jätkusuutlikku arengut, säilitades kaubamärgi, väärtused ja peamised tegevuspõhimõtted – pakkuda klientide nõuetele vastavaid kvaliteetseid kindlustusteenuseid tipptasemel tehnoloogia abil, mida kasutatakse ettevõtte arengu soodustamiseks, tagades sellega stabiilsuse ja ettevõtte kohustuste turvalise täitmise. Ettevõtte juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees Jānis Lucaus, juhatuse liikmed Oskars Hartmanis, Evija Matveja ja Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer (juhatuse liige alates 24. oktoobrist 2016), määras ettevõtte peamisteks ülesanneteks aastal 2016 ettevõtte positsioonide arendamise ja tugevdamise Baltikumi turul, eriti just äri arendamise Eestis ning konkurentsivõime suurendamise äriklientide segmendis. Määratud prioriteetide saavutamiseks – prioriteetideks on klienditeeninduse ja äriprotsesside täiustamine – pööras ettevõtte erilist tähelepanu infotehnoloogilise projekti arendamisele, mis tõi kaasa halduskulude vähenemise ja tõstis finantsnäitajaid.

Finantsnäitajad

Kindlustusteenuste portfelli sihikindla arendamise tulemusel oli ettevõtte 2016. aastal edukas. Aastal 2016 moodustas ettevõtte ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma Baltikumis 132,5 miljonit eurot. Ümberkorraldamise teel üle võetud äriportfelli arvelt suurenes brutokindlustusmaksete maht 2016. aastal 2015. aasta tulemustega võrreldes 15,4%.

VIG aktsionäride kaasamine ja hoolikalt valitud äristrateegia võimaldasid ettevõttel märkimisväärselt suurendada kogu tegevusmahtu Eestis (+29%) ja Leedus (+24%), aga tugevdada ka ettevõtte positsiooni äriklientide segmendis, kus kindlustusmaksete kogusumma suurenes 18%. Ka Läti turg näitas 2016. aastal positiivset liikumist ning mõõdukat 1% ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma kasvu. Lätis takistab kiiremat kasvu turul valitsev tihe konkurents.

Kindlustusliikide kaupa jaotamisel tuleb ära märkida, et 2016. aastal nägid kõige suuremat kindlustusmaksete kogusumma kasvu liikluskindlustus (+23%), õnnetusjuhtumikindlustus (+20%), tervisekindlustus (+18%), kaskokindlustus (+17%) ja varakindlustus (+13%).

Samal ajal jätkus endine positiivne trend – kindlustusmaksete maht vabatahtlikes kindlustusliikides jätkas kasvu kõigis Balti riikides. Kokku moodustas ettevõtte ettenähtud kindlustusmaksete maht vabatahtlikes kindlustusliikides 2016. aastal 82,7 miljonit eurot, mis on 11,3% rohkem kui 2015. aastal.

Tulenevalt kindlustusmaksete mahu kasvust suurenes ettevõtte poolt välja makstud kahjunõuete maht 2016. aastal 9,8% ehk 77,5 miljoni euron. Ettevõtte maksis 2016. aasta igal tööpäeval välja keskmiselt ligikaudu 304 000 eurot, mis teeb ligikaudu 38 000 eurot iga töötunni kohta. Aastal 2016 välja makstud kindlustusnõuete oluline suurenemine (+109%) on tingitud mitmest suurest väljamaksest äriklientide liikluskindlustuse segmendis. Ettevõtte poolt 2016. aastal välja makstud kindlustushüvitiste maht suurenes ka õnnetusjuhtumikindlustuses (+28%), liikluskindlustuses (+11%) ning kaskokindlustuses (+9%). Liikluskindlustuse hüvitiste mahu kasv on enamjaolt tingitud autoteeninduse kulude ja varuosade hinna tõusust.

Hoolimata Lätis ja ka Eestis kantud suurtest liikluskindlustuse kuludest ning ettevõtte poolt välja makstavate kindlustushüvitiste mahu kasvust võimaldas edukalt rakendatud äristrateegia ettevõttel Baltikumis 2016. aastal 2,5 miljonit eurot kasumit teenida.

Ettevõtte tehniliste eraldiste brutomaht ulatus 2016. aasta lõpus 113,6 miljoni euron ning tehniliste eraldiste netomaht 104,6 miljoni euron. Omakapitali, reserve ja kohustuste koguväärtus oli 164,5 miljonit eurot, mis on Läti kindlustusseltside hulgas kõrgeim näitaja ja Baltikumi kindlustusseltside hulgas üks kõrgemaid.

Aruandeaastal rakendas ettevõtte investeerimispoliitika suhtes madala riskiga varadel põhinevat konservatiivset lähenemist. Ettevõtte investeeris peamiselt kõrge investeerimisreitinguga (rahvusvahelise reitinguagentuuri Standard & Poor's klassifikatsiooni alusel vahemikus A kuni AAA) riigi võlakirjadesse. Seisuga 31. detsember 2016 moodustasid sellised investeeringud 97% ettevõtte investeeringutest.

Tegevusaruanne

Kindlustusturu profiil

Konkurents Baltikumi kindlustusturul püsib endiselt tihe. Kõige tihedam konkurents oli liikluskindlustuses, nagu eelmistel aastatelgi. Lätis ja Eestis jätkus 2016. aastal liikluskindlustuses negatiivne trend – kahjud jätkasid suurenemist. Aastal 2016 moodustasid liikluskindlustuse turu kahjud Lätis 11,8 miljonit eurot ja Eestis 9,7 miljonit eurot. Tihe konkurents kindlustusturul ei võimalda liikluskindlustuspoliisi hinnal tõusta summani, mis oleks objektiivselt võttes sellise kindlustusliigi jaoks adekvaatne ja tasuv. Samal ajal suurendavad liiklusõnnetuste tiheduse suurenemine ja autoteeninduse kulude kasv kogu Baltikumis liikluskindlustuse hüvitiste väljamaksmist. Liikluskindlustusest tulenevad kahjud avaldavad kindlustusseltside finantsnäitajatele olulist mõju. Aastal 2016 tõusis liikluskindlustuse keskmine hind nii Eestis kui ka Leedus, jõudes samal ajal Lätis tasemele, kus kindlustusandjad peaksid oma edasise äristrateegia ja prioriteedid tõsiselt ümber hindama. Kokku moodustas ettevõtte kindlustusmaksete kogusumma Baltikumi liikluskindlustuses 2016. aastal 49,8 miljonit eurot, mis on 22,9% protsenti rohkem kui aastal 2015, võttes arvesse ümberkorralduse tulemusel üle võetud äriportfelli. Ettevõtte liikluskindlustusmaksete kogusumma üldine kasv oli tingitud nii äri arenemisest Eestis kui ka ärimahu kasvust Leedus, kus liikluskindlustuse turu olukord on soodsam, sest liikluskindlustuspoliiside hinnad nendes riikides on kõrgemad ja peegeldavad turu olukorda paremini kui Lätis.

Kogu Baltikumi positiivne trend vabatahtliku kindlustuse segmendis 2016. aastal jätkus – brutokindlustusmaksete maht jätkas kasvamist. Kokku moodustasid ettevõtte vabatahtliku kindlustuse brutokindlustusmaksed Baltikumis 2016. aastal 82,7 miljonit eurot, mis on 11,3 % protsenti rohkem kui aastal 2015, võttes arvesse ümberkorralduse tulemusel üle võetud äriportfelli. Vabatahtlik kindlustus on kogumas populaarsust mitte ainult füüsiliste isikute (+13,5%), vaid ka äriühingute (+10,3%) hulgas.

Vabatahtliku kindlustuse liikidest näitas kaskokindlustus ettenähtud maksete kogusummas suurimat kasvu. Kokku moodustasid ettevõtte kaskokindlustuse kogumaksed Baltikumis 2016. aastal 31,6 miljonit eurot, mis on 16,9 % protsenti rohkem kui aastal 2015, võttes arvesse ümberkorralduse tulemusel üle võetud äriportfelli. Ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma kasvas kõigis Balti riikides. Seda mõjutasid elanike ostujõu suurenemine, kindlustuse olulisusest teadlikkuse suurenemine ning Baltikumis uute autode registreerimiste kasv.

Nagu 2015. aastal, oli ka 2016. aastal näha positiivset trendi, nimelt varakindlustuse brutokindlustusmaksete mahu kasvu. Ettevõtte ettenähtud varakindlustusmaksete kogusumma oli Baltikumis 2016. aastal 13,1% protsenti rohkem kui 2015. aastal, võttes arvesse ümberkorralduse tulemusel üle võetud äriportfelli. Baltikumis otsustab järjest rohkem füüsilisi isikuid koguriski kindlustuskaitse kasuks. Kindlustusturule iseloomulik tihe konkurents soodustab selliste tingimuste pakkumist, mis on varakindlustusteenuste osas füüsilistele isikutele isegi veelgi kasumlikumad; seetõttu kasvas 2016. aastal pikaajaliste varakindlustuspoliiside müük. Kogu Baltikumis ostavad äriühingud laiema kindlustuskattega ärikinnisvara kindlustust, mis katab ka seadmete rikki minemise riski, ärikatkestuse riski ja muud riskid.

Ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma õnnetusjuhtumikindlustuses suurenes Baltikumi turul 2016. aastal märkimisväärselt. Ettevõtte ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma õnnetusjuhtumikindlustuses moodustas Baltikumis 2016. aastal 19,9 % protsenti rohkem kui 2015. aastal, võttes arvesse ümberkorralduse tulemusel üle võetud äriportfelli. Ettevõtte ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma äriklientide õnnetusjuhtumikindlustuses suurenes 2016. aastal märkimisväärselt 29% võrra. See näitab, et nii füüsilised isikud, äriühingud kui ka tööandjad peavad õnnetusjuhtumikindlustust ning selle raames pakutavat traumade või raviga seotud finantskaitset järjest olulisemaks.

Ettevõtte ettenähtud tervisekindlustuse maksete kogusumma Lätis ja Leedus kasvas 2016. aastal märkimisväärselt – 17,7% võrra. Sellest võib järeldada, et tööandjad täiendavad oma töötajate motivatsiooni- ja sotsiaaltagatiste pakette tihedamini, ostavad tervisekindlustuspoliise ning laiendavad ka nende poliisidega hõlmataavaid tasulisi teenuseid.

Suuremad sündmused ja arengud

Solventsusnõuete täitmine

Ettevõtte tegutses edukalt Euroopa Komisjoni Solventsus II direktiivi suuniste alusel. Direktiiv on struktureeritud kolmesambalise meetodi alusel: kvantitatiivsete kvantitatiivsed nõuded kapitali adekvaatsuse

Tegevusaruanne

hindamiseks (I sammas), kvaliteedinõuded – haldussüsteem, riskihaldus ja kontrollprotseduurid (II sammas) ning teabe avalikustamine ja asjakohastele järelevalveasutustele raporteerimine (III sammas). Ettevõtte pidas järjepidevalt kinni kohustuslikest solventsusmarginaali nõuetest, mis on sätestatud 1. jaanuarist 2016 kehtivas reguleerivas raamistikus. Vastavus solventsusmarginaalile tõestab, et ettevõtte poolt eelnevatel aastatel läbiviidud ettevalmistustöö eesmärgiga tagada vastavus marginaalile osutus otstarbekaks ja tõhusaks ning seda fakti toetab ka kõrge kapitali adekvaatsuse määr.

Äritegevuse areng Eestis ja Leedus

Koostöökanalite sihipärase arendamise ja kindlustusteenuste segmenteerimisega osutus ettevõtte areng Eestis ja Leedus 2016. aastal oluliselt kiiremaks kui vastavate riikide üldistel kahjukindlustusturgudel. Protsendipunktide osas toimus ettevõtte ettenähtud maksete kogusumma suurim kasv Eestis, nimelt 29%. Ettevõtte käive 2016. aastal kasvas Eestis ligikaudu kolm korda kiiremini kui Eesti üldisel kahjukindlustusturul ning saavutatud kasvunäitaja osutus Eesti kahjukindlustusturul üheks kõrgeimatest. Leedus saavutas ettevõtte suurima ettenähtud kindlustusmaksete kogusumma – 2016. aastal moodustas see 13,2 miljonit eurot rohkem kui 2015. aastal ning näitas sellega kaks korda kiiremat arengut kui Leedu kahjukindlustuse turg üleüldiselt.

Äriportfelli arendamine

Eesmärgiga suurendada portfelli tõhusust ja valida jätkusuutlik arengustenaarium suurendas ettevõtte 2016. aastal järk-järgult Lätis liikluskindlustuse hindu, saavutades niimoodi tasakaalustatud kindlustusportfelli ja tegelikele kuludele vastava hinnapoliitika.

Et tagada võimalus valida turutrendide, klientide soovide ja nõuete alusel laiem kindlustuskate, täiustas ettevõtte 2016. aastal oma kindlustustingimusi. Arvestades eelnevatel aastatel Euroopas aset leidnud terroriakte, täiendas ettevõtte 2016. aastal reisikindlustuse pakette ja lisas nendesse peale ravikulude, tagasisõidukulude, meditsiinilise evakueerimise ning muude reisija tervise ja pagasiga seotud kulude, mis terroriakti tulemusel tekkida võivad, ka reisi tühistamisest või katkestamisest tulenevad kulud juhul, kui terroriakt leiab aset reisija sihtkohas Euroopa territooriumil vahetult enne reisi algust või reisi jooksul.

Infotehnoloogia areng

Aastal 2016 jätkas ettevõtte märkimisväärsete investeeringute tegemist infotehnoloogiliste süsteemide arendamiseks ja täiustamiseks. Ettevõtte panustas haldusprotsesside optimeerimisse ning tagas samal ajal äri arengu, halduskulude vähendamise ja toimingute tõhustamise. Infotehnoloogiliste arendusprojektide läbiviimisel on ettevõtte viinud paber kandjal dokumentide kasutamise miinimumini ning asendanud selle elektrondokumentidega. Nüüd edastatakse üle 95% dokumentidest, sh tellimused, otsused, lepingud, arved ja muud dokumendid elektrooniliselt.

Klienditeeninduse täiustamine

Ettevõtte jätkas 2016. aastal jätkuvalt klienditeeninduse täiustamist ning arendas välja ja käivitas Eestis klientide iseteenindusportaali. Klientide iseteenindusportaal tagab täisfunktsioonidega klienditeeninduse, mis on võrdne füüsilise teeninduskeskuse omaga. Portaali vahendusel saavad kliendid kiirelt ja mugavalt osta kindlustusteenuseid, taotleda kindlustushüvitisi ning jälgida kahjunõuete käsitlemise protsessi. 2017. aastal plaanitakse avada samasugune portaal ka Lätis ja Leedus.

Et parandada klienditeenindust ja pakkuda kaugsuhtluse teel mugavaimat klienditeenindust nii Lätis, Leedus kui ka Eestis, jätkas ettevõtte 2016. aastal kaugsuhtlusvahendite teel hüvitistaotluste ja teenuste ostmise võimaluste täiustamist. Aastal 2016 sai klienditeenindus 99,5% kõigist kindlustusnõuetest kaugsuhtlusvahendite teel. 32% kõigist Lätis registreeritud kaskokindlustuse juhtumitest ja 33% kõigist varakindlustuse nõuetest võeti kiirelt menetlusse ja nendega tegeleti ühe või paari päeva jooksul. Eestis sai klienditeenindus 97% kõigist kindlustusnõuetest kaugsuhtluse teel ning 63% kõigist registreeritud kaskokindlustuse nõuetest võeti kiirelt menetlusse ja nendega tegeleti ühe või paari päeva jooksul. Leedus saadi 2016. aastal kaugsuhtluse teel 82% kõigist kindlustusnõuetest.

Koos kaugsuhtluskanalite hoogsa arenguga Baltikumis on ettevõtte saanud juhtivaks näost näkku teeninduse pakkujaks – sellel on Lätis suurim klienditeenindusvõrk ja Leedus üks juhtivamaid. Ettevõttel on Lätis 55 klienditeeninduskeskust ja Leedus 102.

Kliendid väärtustavad ettevõtte pakutavaid teenuseid kõrgelt. Seda on näha kampaania „Kiida head teenindust“ tulemustest. Ettevõtte sai finants- ja kindlustustööstuses suurepäraselt klienditeenindust pakkuva ettevõtte auhinna ning tiitlid „Enim soovitatud ettevõtte“ ja „Viisakaim teenindus“.

Tegevusaruanne

Aksionäride struktuuri laiendamine – ettevõtte hea finantsolukorra tagatis

Muudatused ettevõtte aksionäride struktuuris registreeriti 24. augustil 2016 pärast Läti, Leedu ja Eesti järelevalveorganitelt vajalike lubade saamist. Selliste muudatuste registreerimisega viidi lõpule 2015. aastal BTA Insurance Company SE (alates 1. novembrist 2016 – Balcia Insurance SE) ja ühe Euroopa juhtivama kindlustaja, VIG vahel alguse saanud tehing, millega VIG omandas 90% ettevõtte aktsiatest.

Aksionäride struktuuri laiendamisega jätkas ettevõtte Baltikumi turul jätkusuutlikku arengut, säilitades ajatundliku otsustamisprotsessi, tagades kindlustusteenuste ühtlaselt laia valiku ning säilitades ka klientide poolt kõrgelt hinnatud kaubamärgi.

Töötajad

Ettevõtte pöörab erilist tähelepanu müügiinimeste ja esindajate kvalifikatsioonide süsteemsele arendamisele, et tagada kvaliteetne klienditeenindus ning viia inimlike eksimuste hulk miinimumini.

Töötajate ametialase arengu toetamiseks võimaldati neile ettevõttesiseste ja -väliste koolitusprogrammide kaudu kokku üle 1140 koolituspäeva. Täiendavaid ametialase arengu võimalusi pakuti ka e-õppe süsteemi kaudu.

Töötajate lojaalsust ettevõttele näitab juhtivtöötajate pikk töösuhe – 2016. aastal oli see keskmiselt kaheksa aastat. Värbamisettevõtte CV-Online Latvia korraldatud aasta suurimas töötajate uuringus, kus tuvastatakse Läti parimad ja atraktiivseimad tööandjad, sai BTA koguni 12. koha ning oli tabelis ainus niivõrd kõrgele kohale jõudnud kindlustusvaldkonna ettevõtte. Selline kõrge koht tähendab, et ettevõtte ja selle strateegia arenevad pikas perspektiivis õiges suunas ning seda toetavad nii töötajad kui ka laiem avalikkus.

Riskihaldus

Ettevõtte puutub oma tegevustes kokku mitmesuguste finantsriskidega. Ettevõtte igapäevaste tegevuste hulka kuulub riskihalduse eeskirjade aktiivne ja süsteemne rakendamine, mis hõlmab nii kindlustusriskid kui ka ettevõtte investeerimistegevusest tulenevad riskid. Ettevõtte tegeleb kindlustusriskide haldamise ja kontrollimise funktsioonidega kindlustusriskide ülevõtmise meetodite, riskide ülevõtmise piiri kehtestamise ja edasikindlustuse eeskirjade kaudu.

Ettevõtte riskihaldussüsteemi abil tuvastatakse riskid tõhusalt, mõõdetakse ja hinnatakse neid ning juhitakse ja kontrollitakse neid ettevõtte pikaajaliste strateegiliste eesmärkide, tegevusmahtude ja tegevuse eripärade alusel.

Ettevõtte poolt tehtavate investeringutega seotud riske hallatakse vastavalt ettevõtte investeerimis- ja finantsriskide haldamise eeskirjadele, milles on määratud piirangud ühe äripartneriga sõlmítavatele tehingutele ning ka läved ettevõtte hangitavate võlakirjade krediitdireitingutele. Ettevõtte viib likviidsusriski miinimumini, investeerides kõrge likviidsusega finantsinstrumentidesse.

Tururiskide hulka kuuluvad intressimäära risk, hinnarisk ja valuutarisk. Riskide mõju miinimumini viimiseks täiustab ettevõtte pidevalt oma riskipoliitikat ning säilitab konservatiivse lähenemise riskihaldusele.

Ettevõtte andmetel ei muutunud edasikindlustuse poliitika 2016. aastal oluliselt ning edasikindlustuslepingute struktuur jäi eelneva aasta omaga võrreldes samaks. Ettevõtte peamiste koostööpartnerite nimekirja lisandus aasta uustulnuk – edasikindlustusettevõtte VIG RE zajišt'ovna a.s. Ettevõtte riski suurus on valitud bilansi, omafinantside mahu arengu, riskivajaduste ja ettevõttesiseste suuniste alusel.

Riskid antakse peamiselt üle A-grupi krediitdireitingutega edasikindlustusettevõtetele vastavalt ettevõtte ja selle peamise aksionäri VIG nõuetele.

Ettevõtte jälgib pidevalt oma kapital adekvaatsust ja vastavust solventsusmarginaali nõudele ning viib läbi stressiteste ja hindab ebasoodsate tegurite võimalikku mõju ettevõtte maksujõulisusele. Stressitestide tulemused näitavad ettevõtte võimet klientide ees oma kohustusi täita ning säilitada finantsstabiilsus isegi ebasoodsates oludes.

Kasumi jaotamise ettepanek

Võttes arvesse ettevõtte arenguplaani, soovib juhatus tugevdada omakapitali baasi ja jätta ettevõtte kasutusse 50% aruandlusperioodi kasumist.

Tegevusaruanne

Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandlusperioodi viimasest päevast kuni käesoleva finantsaruande allkirjastamise kuupäevani ei ole esinenud sündmusi, mis nõuaksid finantsaruande muutmist või selliste sündmuste avaldamist aruandes või selle lisades.

Edasised arengud

Jälgides kindlustustööstuse arengusuundi aastal 2017 ja mitte arvestades tihedat konkurentsi, näeb ettevõtte mitmel kindlustusliigil, eriti just vabatahtlikul kindlustusel kõrget kasvupotentsiaali.

Oma kindlustustoodete ja klienditeeninduse täiustamise jätkamisega plaanib ettevõtte 2017. aastal Baltikumis tegevusmahtu suurendada ning saavutada Baltikumis ettenähtud maksete kogusummas 8% kasvu. Ettevõtte näeb suurimaid kasvuvõimalusi Eestis, kus ettenähtud maksete kogusumma kasvab 2015. aastaga võrreldes eeldatavalt 24%. Arvestades Läti ja Leedu praeguste kindlustusportfellide mahte, ootab ettevõtte nendes riikides mõõdukat kasvu, vastavalt 7% ja 5%.

Ettevõtte plaanib oma kindlustusportfelli tugevdada, jätkates teenuste mitmekesistamisega ja vähendades liikluskindlustuse liikide osakaalu. Vabatahtlikus kindlustuses, näiteks varakindlustuses, kaskokindlustuses ja õigusabikindlustuses seatakse kõrgemad eesmärgid.

Samal ajal jätkab ettevõtte protsesside juhtimise tõhususe suurendamisega kõigis tegevusvaldkondades, mis hõlmab ka era- ja äriklientide teenindusstandardite täiustamist ja veebimüügi arendamist.

Säilitatakse kiire ja kvaliteetne otsustamisprotsess ning eriti keskendutakse kahjunõuete haldamise protsesside täiustamisele. Ettevõtte juhatus võimaldab töötajate ametialast arengut, arendades samal ajal edasi ka oma kindlustustooteid ja tõstes nende kvaliteeti ning säilitades ja suurendades ettevõtte pikaajalist võimet kasumit teenida.

Käesolevaga täname ettevõtte juhatuse nimel meie töötajaid, kliente ja koostööpartnereid meie ühiste eesmärkide suunas töötamisel tehtud saavutuste eest – täname teid teie lojaalsuse ja usalduse eest!

Janis Lucaus
Juhatuse esimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuse liige

Oskars Hartmanis
Juhatuse liige

Evija Matveja
Juhatuse liige

31. märts 2017

Ettevõttest Vienna Insurance Group

VIG on kõigis tegevusvaldkondades kanda kinnitanud ja pakub laiaulatuslikku kliendikeskset tooteportfelli ning teenuseid rohkem kui 50 grupi ettevõttes. Ettevõtte on 25 riigis kokku üle 24 000 töötaja. Grupi teenitud kindlustusmaksed moodustasid 2016. aastal ligikaudu 9 miljardit eurot, mis tugevdas veelgi selle turuliidri positsiooni Austrias ning Kesk- ja Ida-Euroopa (KIE) riikides, kus VIG on tegutsenud üle 25 aasta.

VIG edukas laienemine KIE riikidesse

VIG juured Austrias ulatuvad juba üle 190 aasta taha ning ettevõtte on selle aja jooksul arenenud kohalikust kindlustusandjast aastal 1824 rahvusvaheliseks kindlustusgrupiks. Aastal 1990 nägid ettevõtte Wiener Städtische visionäärid KIE riikides häid võimalusi ning kasutasid juhust ära ja sisenesid endise Tšehhoslovakkia turule. Järgnevatel aastatel laienemine jätkus. Eestist Albaaniasse ja Saksamaalt Gruusiasse – kogu piirkond võeti aegamisi ette. Aastal 2014 Moldova Vabariigi turule sisenemine täitis KIE riikides viimase puuduva tühimiku.

Saades oma tugevate külgede kombineerimisega liidriks,

on VIG end aastatega paljude riikide kindlustusturgudel juhtivale kohale töötanud. Fookustatud kasvustrateegiat ja pikemat perspektiivi kasutades on ettevõtte loonud endale stabiilse baasi, mille tulemuseks on kahekohaline turuosa paljudel turgudel.

Piirkonna tulemused näitavad, et otsus KIE riikidesse laieneda oli õige. Aastal 2016 teenis VIG oma ligikaudu 9 miljardi eurosest teenitud kindlustusmaksete kogusummast umbes poole KIE riikide turgudelt. Grupp usub jätkuvalt selle piirkonna majanduskasvu pakutavasse potentsiaali, mis toob endaga kaasa kasvava nõudluse kindlustustoodete järele.

Piirkonna tähtsust kinnitas ka grupi 2008. aasta otsus rajada grupisisese edasikindlustusettevõtte VIG Re registreeritud asukoht Tšehhi Vabariiki.

Koos põhitegevustele keskendumine

Ülaltoodud põhjused rõhutavad VIG arenguteed ja tugevdavad fookust kindlustusele kui selgele põhitegevusele. VIG kindlustusstrateegia on progressiivne ja väga riskiteadlik. Suhteid äripartnerite, töötajate ja aktsionäriga iseloomustavad kindlus, usaldusvärsus ja soliidus.

Selline lähenemine peegeldub ka ettevõtte strateegias, mille eesmärgiks on pidev jätkusuutlik kasv ja suurepärane krediitivõime. Rahvusvaheline reitinguagentuur Standard & Poor's kinnitas VIG arengut reitinguga A+ koos stabiilse väljavaatega paljudeks aastateks. VIG on jätkuvalt kõigi ATX (Viini börsi juhtiva indeksi) ettevõtete seas parima reitinguga.

Klientidega koos

Klientide lojaalsus ja enda lähedal hoidmine on suured tegurid VIG edus. Meie kohalikud töötajad teavad klientide vajadusi ja seetõttu usaldabki VIG neid ja ka kohalikul tasandil ettevõtet.

Stabiilsuse ja usalduse tagamiseks kasutab grupp mitme kaubamärgiga strateegiat, mis säilitab juba tuntust kogunud kaubamärgid ja ühendab need Vienna Insurance Group katusettevõtte alla. Niimoodi saab ka paljusid erinevaid turustuskanaleid kasutada. Ettevõtte strateegilise suuna võtab kokku konservatiivne investeerimis- ja edasikindlustuspoliitika.

Erste Group ja VIG: koos tugevad

Erste Group on Austrias tugevalt kanda kinnitanud ja KIE riikides üks juhtivamaid ettevõtteid. Strateegiline partnerlus Erste Groupi ja VIG vahel sai alguse aastal 2008 ning on viimase 8 aasta jooksul pidevalt kasvanud ja tugevnenud. VIG Groupi ettevõtted pakuvad Erste Groupi tooteid ning Erste Groupi haruettevõtted müüvad omakorda VIG kindlustustooteid.

Ettevõttest Vienna Insurance Group

Grupi stabiilne dividendipoliitika

VIG on Viini börsil noteeritud juba aastast 1994. Praegu on see *prime*-turusegmenendis üks edukamaid ettevõtteid ja pakub atraktiivset dividendipoliitikat, mille dividendide aktsionäridele väljamaksmise määr on vähemalt 30% grupi kasumist (pärast makse ja mittekontrollivat osalust).

Kesk- ja Ida-Euroopa riikide majanduspiirkonna olulisust rõhutas veelgi ettevõtte teine noteering Praha börsil 2008. aasta veebruaris. VIG aktsiad on ka börsi parimate ettevõtete aktsiate hulgas.

Aktsionäride struktuur on 2005. aastal kapitali suurendamisest saadik stabiilne püsinud. Ligikaudu 70% aktsiatest kuulub peamisele aktsionäri ehk ettevõttele Wiener Städtische Versicherungsverein. Ülejäänud 30% aktsiatest on vabas ringluses.

Koos parima otsimine

Kõik VIG Groupi ettevõtted soovivad leida andekaid ja intelligentseid töötajaid. Seega on individuaalsete oskuste tuvastamine ja arendamine ettevõtte personaliosakonna põhieesmärk. Mitmekesisuse toetamine on samuti tähtis, nagu ka töötajatele sobivaid arenguvõimalusi pakkuva võrgustiku loomine. Seda sellepärast, et VIG teab, et ettevõtte edu on rajatud selle 24 000 töötaja pühendumusele.

Rohkem teavet Vienna Insurance Groupi kohta on saadaval aadressil www.vig.com või VIG Groupi majandusaasta aruandes.

THE LEADING
INSURANCE
SPECIALIST
IN AUSTRIA
AND CEE.

VIG
VIENNA INSURANCE GROUP

AUSTRIA WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP lonau VIENNA INSURANCE GROUP S-VERSICHERUNG VIENNA INSURANCE GROUP	SLOVAKIA Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP KOMUNÁLNA POISTOVNA VIENNA INSURANCE GROUP POISTOVNA SLOVENSKEJ SPORTELNE VIENNA INSURANCE GROUP	BULGARIA BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP Life BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP	UKRAINE КНЯЖА VIENNA INSURANCE GROUP Life КНЯЖА VIENNA INSURANCE GROUP ГЛОБС VIENNA INSURANCE GROUP	MOLDOVA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP	MACEDONIA ОСИГУРВАНЕ МАКЕДОНИЈА VIENNA INSURANCE GROUP WINNER VIENNA INSURANCE GROUP Life WINNER VIENNA INSURANCE GROUP
ITALY BRANCH WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP lonau VIENNA INSURANCE GROUP	POLAND COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP InterRisk VIENNA INSURANCE GROUP POLISA-ZYCIE VIENNA INSURANCE GROUP	CROATIA WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP ERSTE OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP	GEORGIA GPI VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP
SLOVENIA BRANCH WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP	ROMANIA OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP DE VIATA BCR ASIGURARI VIENNA INSURANCE GROUP	HUNGARY UNION BIZTOSITO VIENNA INSURANCE GROUP ERSTE BIZTOSITO VIENNA INSURANCE GROUP vianalife VIENNA INSURANCE GROUP	ESTONIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP
CZECH REPUBLIC Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP ČPP VIENNA INSURANCE GROUP POJIŠTOVNA VIENNA INSURANCE GROUP VIG Re	ROMANIA OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP DE VIATA BCR ASIGURARI VIENNA INSURANCE GROUP	SERBIA WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP	LATVIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP Baltikums VIENNA INSURANCE GROUP BTA	TURKEY RAYSIGORTA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP
			LITHUANIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP	ARMENIA KYPANA VIENNA INSURANCE GROUP

January 2017
www.vig.com

Juhatuse vastutuse avaldus

Aastatel 2015 ja 2015 vastutas ettevõtte juhtimise eest BTA Baltic Insurance Company AAS („ettevõtte“) juhatus. Juhatus teavitas nõukogu regulaarselt ettevõtte peamistest arengutest ja andis vajalikke selgitusi.

Juhatus vastutab raamatupidamisdokumentide koostamise eest ning tagab tehingute registreerimise protsessis vastavuse raamatupidamisele kehtivatele standarditele, vastutab ettevõtte varade ning ka pettuste ja muu ebaausa tegevuse vältimise eest.

Ettevõtte juhatus vastutab ettevõtte finantsaruande koostamise eest 31. detsembril 2016 lõppenud aasta kohta vastavalt Euroopa Liidu rahvusvahelisele finantsaruandlusstandardile (IFRS), et tagada BTA Baltic Insurance Company AAS-i 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta tegevuste ja rahavoogude ning majandusaasta lõpu finantspositsiooni õiglane peegeldamine.

Ettevõtte juhatus kinnitab, et ettevõtte finantsaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud aasta kohta on koostatud vastavalt Läti seadustele ja Läti finants- ja kapitalituru komisjoni nõuetele ning Euroopa Liidu rahvusvahelisele finantsaruandlusstandardile.

Ettevõtte finantsaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta on koostatud juhatuse mõistlike otsuste ja oletuste alusel.

Juhatus kinnitab, et Läti ja teiste Euroopa Liidu riikide kohalduvate seaduste tingimused on täidetud ja et finantsaruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttest lähtuvalt.

Juhatus ei ole teadlik pärast aasta lõppu aset leidnud olulistest sündmustest, mida ei ole käesolevas finantsaruandes kajastatud ja mis võivad kindlustusettevõtte tegevusele ning finantsaruande hindamisele olulist mõju avaldada.

Janis Lucaus
Juhatuse esimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuse liige

Oskars Hartmanis
Juhatuse liige

Evija Matveja
Juhatuse liige

31. märts 2017

Koondkasumiaruanne

		28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015	
	Lisa	2016 Tuhat EUR	2015 Tuhat EUR
Teenitud kindlustusmaksed			
Ettenähtud kindlustusmaksed			
Ettenähtud kindlustusmaksed, bruto	5	130 808	55 730
Edasikindlustuse osa ettenähtud kindlustusmaksetes	5,18	(6661)	(3403)
Ettenähtud kindlustusmaksed, neto	5	124 147	52 327
Muutus väljateenimata kindlustusmaksete eraldistes ja aegumata riski puhuks ettenähtud tehnilistes eraldistes			
Muutused kokku	7	(8335)	2111
Edasikindlustuse osa	7,18	(151)	27
Muutus väljateenimata kindlustusmaksete eraldistes ja aegumata riski puhuks ettenähtud tehnilistes eraldistes, neto	7	(8486)	2138
Teenitud kindlustusmaksed, neto	6	115 661	54 465
Muud tehnilised tulud, neto	8	284	99
Makstud hüvitised, neto			
Makstud hüvitised, bruto	9	(77 467)	(35 589)
Makstud hüvitised	9	(78 959)	(35 773)
Kahjukäsitluskulud	9	(4293)	(2191)
Kahjude hüvitamine	9	5785	2375
Edasikindlustuse osa makstud hüvitistes	9,18	1599	330
Makstud hüvitised, neto	9	(75 868)	(35 259)
Muutus rahuldamata nõuete tehnilistes eraldistes			
Muutus rahuldamata nõuete tehnilistes eraldistes, bruto	10	(3687)	1650
Edasikindlustuse osa	10	(139)	(1045)
Muutus rahuldamata nõuete tehnilistes eraldistes, neto	10,18	(3826)	605
Tekkinud kahjunõuded, neto	11	(79 694)	(34 654)
Tegevus(-kulud)/-tulu			
Sõlmimiskulud	12	(13 740)	(5984)
Muutus edasi lükatud sõlmimiskuludes	12	754	31
Halduskulud	13	(21 123)	(10 016)
Põhivara väärtuse langus ja amortisatsioon	19,20,21	(1056)	(490)
Edasikindlustuse vahendustasu, neto	14,18	1457	664
Muutus teenimata edasikindlustuse vahendustasus	14,18	2	(118)
Netotegevuskulud		(33 706)	(15 913)

Koondkasumiaruanne

			28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember
	Lisa	2016 Tuhat EUR	2015 Tuhat EUR
Muud tehnilised kulud, neto	15	(603)	(368)
Investeeringute kulud		(42)	(26)
Intressitulu	16	1144	618
Netotulu/(-kulu) finantsvarast ja -kohustustest õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		(92)	22
Kasum/(kahjum) valuutakursi muutustest		(267)	132
Väärtuse langusest tulenev kahjum		-	(62)
Muu tulu		457	104
Muud kulud		(592)	(182)
Kasum enne makse		2550	4235
Tulumaksukulu	17	(618)	(569)
Perioodi puhaskasum		1932	3666
Objektid, mis on või mida saab kasumi või kahjumi alla ümber liigitada			
Müügiks sobivad finantsvarad – netomuutus õiglasest väärtuses		(12)	-
Perioodi muu koondtulu		(12)	-
Perioodi muu koondtulu kokku		1920	3666

Lisad lk 17 kuni 73 moodustavad käesoleva finantsaruande lahutamatu osa.

Janis Lucaus
Juhatuse esimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuse liige

Oskars Hartmanis
Juhatuse liige

Evija Matveja
Juhatuse liige

31. märts 2017

Finantspositsiooni aruanne

Varad	Lisa	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Maa ja hooned	20	418	449
Vara ja vahendid	19	731	876
Immateriaalne vara	21	1642	1283
Kinnisvarainvesteering	20	99	99
Finantsinvesteeringud			
Finantsinstrumendid õiglasest väärtusest muutustega läbi kahjumi või kasumi	22,41	76 210	93 306
Müügiks sobivad instrumendid	22	5026	-
Deposiidid pankades	23	1357	1794
Finantsinvesteeringud kokku		82 593	95 100
Inventar		31	-
Laenud ja nõuded			
Laenud		-	41
Nõuded otsekindlustustegevusest			
Nõuded kindlustusvõtjate vastu		18 543	13 168
Nõuded vahendajate vastu		1451	1427
Nõuded otsekindlustustegevusest kokku	24	19 994	14 595
Nõuded edasikindlustustegevusest		407	669
Muud nõuded	25	419	963
Ettemakstud ettevõtte tulumaks	30	502	209
Nõuded kokku		21 322	16 436
Laenud ja nõuded kokku		21 322	16 477
Edasilükkunud tulumaksu vara	29	130	134
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud			
Edasilükkunud sõlmimiskulud	12	5600	4846
Muud viitlaekumised ja ettemakstud kulud		472	552
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud kokku		6072	5398
Edasikindlustuslepinguga seotud vara			
Edasikindlustuse osa väljateenimata kindlustusmaksete tehnilistes eraldistes	7,38	2222	2373
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete tehnilistes eraldistes	10,38	6793	6932
Vara edasikindlustuslepingutest kokku	38	9015	9305
Raha ja raha ekvivalendid	26	42 479	19 953
Vara kokku		164 532	149 074

Lisad lk 17 kuni 73 moodustavad käesoleva finantsaruande lahutamatu osa.

Finantspositsiooni aruanne

Omakapital ja kohustused	Lisa	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Omakapital			
Aksiakapital	28	29 000	29 000
Ümberhindluse reservid	28	371	383
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		2750	-
Perioodi kasum		1932	3666
Omakapital kokku		34 053	33 049
Kohustused			
Tehnilised eraldised			
Tehnilised eraldised teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riskide jaoks	7,38	56 707	48 372
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised	10,38	56 938	53 251
Tehnilised eraldised kokku		113 645	101 623
Võlausaldajad			
Otsekindlustuse võlad			
Kohustused kindlustusvõtjatele		4136	5141
Kohustused vahendajatele		846	623
Otsekindlustuse võlad kokku		4982	5764
Edasikindlustuse võlad	31	1574	2498
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	30	468	527
Ettevõtte tulumaksukohustus	30	-	256
Muud võlausaldajad	32	7402	3615
Võlausaldajad kokku		14 426	12 660
Edasilükkunud tulumaksukohustus	29	92	94
Eraldised	33	1653	983
Tulu väljateenimata edasikindlustuse vahendustasudelt	14	663	665
Kohustused kokku		130 479	116 025
Omakapital ja kohustused kokku		164 532	149 074

Lisad lk 17 kuni 73 moodustavad käesoleva finantsaruande lahutamatu osa.

Janis Lucaus
Juhatusesimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuseliige

Oskars Hartmanis
Juhatuseliige

Evija Matveja
Juhatuseliige

31. märts 2017

Rahavoogude aruanne

		28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember	2016 Tuhat EUR	2015 Tuhat EUR
Rahavood äritegevusest	Lisa			
Otsekindlustusest saadud kindlustusmaksed			125 180	61 096
Otsekindlustuses välja makstud hüvitised			(78 959)	(35 773)
Edasikindlustusandjalt saadud maksed			3323	659
Edasikindlustusandjatele tehtud maksed			(4326)	(3297)
Makstud tulumaks	30		(1170)	(377)
Kohustuslikud maksed	27		(1976)	(580)
Maksed töötajatele			(11 591)	(5296)
Maksed vahendajatele			(13 740)	(14 111)
Muud tehtud maksed:			(18 893)	(8448)
Muud makstud maksud			(7712)	(3328)
Maksed muudele pakkujatele			(7760)	(4082)
Põhivara ost			(1281)	(502)
Muud tehtud maksed			(2140)	(536)
Muud saadud maksed			12 628	10 010
Investeeringute omandamine			(18 351)	(25 057)
Investeeringute müük			30 173	17 308
Saadud investeerimistulu			1144	773
Rahavood äritegevusest kokku			23 442	(3093)
Rahavood finantseerimistegevusest				
Makstud dividendid			(916)	-
Aktsiakapitali suurenemine			-	7700
Ümberkorraldamise tulemusel saadud raha, neto			-	15 346
Rahavood finantseerimistegevusest kokku			(916)	23 046
Raha ja raha ekvivalentide kasv, neto			22 526	19 953
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses			19 953	-
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	26		42 479	19 953

Lisad lk 17 kuni 73 moodustavad käesoleva finantsaruande lahutamatu osa.

Janis Lucaus
Juhatusesimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuseliige

Oskars Hartmanis
Juhatuseliige

Evija Matveja
Juhatuseliige

31. märts 2017

Omakapitali muutuste aruanne

	Aksiakapital	Ümberhindluse	Eelmiste	Omakapital
	Tuhat EUR	reserv	perioodide	kokku
		Tuhat EUR	jaotamata	Tuhat EUR
			kasum	
			Tuhat EUR	Tuhat EUR
28.10.2014 (alguskuupäev)	3700	-	-	3700
Koondtulu kokku				
Perioodi kasum	-	-	3666	3666
Otse omakapitalis kajastatud tehingud				
aktsionäridega				
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel	-	383	-	383
Kapitali suurenemine ümberkorraldamise				
tulemusel	21 300	-	-	21 300
Aksiakapitali suurenemine	4000	-	-	4000
31.12.2015	29 000	383	3666	33 049
Koondtulu kokku				
Perioodi kasum	-	-	1932	1932
Muu koondtulu	-	(12)	-	(12)
Otse omakapitalis kajastatud tehingud				
aktsionäridega				
Makstud dividendid	-	-	(916)	(916)
31.12.2016	29 000	371	4682	34 053

Lisad lk 17 kuni 73 moodustavad käesoleva finantsaruande lahutamatu osa.

Janis Lucaus
Juhatuse esimees

Wolfgang Kurt Wilhelm Stockmeyer
Juhatuse liige

Oskars Hartmanis
Juhatuse liige

Evija Matveja
Juhatuse liige

31. märts 2017

Finantsaruande lisad

(1) Üldteave

(a) Põhitegevused

BTA Baltic Insurance Company AAS („ettevõtte“) on Läti Vabariigis („Läti“) alaliselt tegutsev ettevõtte. Ettevõtte registreeriti 28. oktoobril 2014 Riias kindlustusaktsiaseltsina. Ettevõtte peakontor asub Riias aadressil Kr. Valdemara 63, Läti Vabariik.

10. juunil 2015 omandas ettevõtte Lätis järgmised kindlustuslitsentsid:

- maismaasõidukite kindlustus (kasko);
- kohustuslik liikluskindlustus;
- tervisekindlustus;
- kindlustus tulekahju ja loodusõnnetuste vastu;
- muu varalise kahju kindlustus;
- tsiviilvastutuskindlustus;
- mitmesuguste finantskulude kindlustus;
- veosekindlustus;
- õnnetusjuhtumikindlustus;
- reisikindlustus;
- raudtee veerevkoosseisu kindlustus;
- laevakindlustus,;
- laeva valdaja vastutuskindlustus;
- õhusõidukite kindlustus;
- õhusõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- garantiikindlustus;
- krediidikindlustus;
- õigusabikulude kindlustus.

Ettevõtte tegutseb Eestis ja Leedus. Ettevõtte tegutseb Eestis ja Leedus teenuste osutamise vabaduse alusel. Äritegevust teostatakse alalistes asukohtades (haruettevõtetes) Euroopa Liidus ning ülal toodud laia valikut kahjukindlustustooteid pakutakse nii juriidilistele üksustele kui ka üksikisikutele.

Kindlustusteenuseid pakutakse Läti, Leedu ja Eesti haruettevõtete, esinduste ja müügipunktide võrgustiku kaudu.

Ettevõttel on 2 välisharu – Eestis ja Leedus. Eesti haruettevõtte registreeritud aadress on Lõotsa 2B, Tallinn 11415; Leedus – Viršuliškių skg. 34, LT-05132 Vilnius.

(b) Aktsionärid

Teave aktsionäride kohta:

	31.12.2016	
	Aktsiate arv	Osalus
Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe	261 000	90%
Balcia Insurance SE	29 000	10 %
	290 000	100 %
	31.12.2015	
	Aktsiate arv	Osalus
Balcia Insurance SE	290 000	100 %
	290 000	100 %

24. augustil 2016 sai Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe, üks Euroopa juhtivamaid kindlustusandjaid, ettevõtte suurimaks aktsionäriks, omandades 90% ettevõtte aktsiatest. 10% ettevõtte aktsiatest kuulub ettevõttele Balcia Insurance SE (kuni 01.11.2016 – BTA Insurance Company SE).

Finantsaruande lisad

(c) Ümberkorraldamine

2014. aasta oktoobris alustas Balcia Insurance SE (kuni 01.11.2016 – BTA Insurance Company SE) ümberkorraldusprotsessi, mille eesmärk oli jaotada oma tegevusi geograafiliselt – Baltikumi ja muude Euroopa turgude vahel. 28. oktoobril 2014 asutas Balcia Insurance SE filiaali – BTA Baltic Insurance Company AAS („ettevõtte“) eesmärgiga pakkuda Baltikumis kindlustusteenuseid eraldiseisva üksuse kaudu.

Vastavalt äriseadustikule koostasid ettevõtte ja Balcia Insurance SE ümberkorralduslepingu, mis lisati mõlema üksuse ümberkorraldustoimikusse Läti ettevõtete registri 19. novembri 2014 otsustega nr 6-12/178040 ja 6-12/178044.

1. juulil 2015 andis Balcia Insurance SE oma Baltikumi (Läti, Eesti ja Leedu) tegevused ettevõttele üle. Äritegevuste eraldamine hõlmas ka Baltikumi segmendi kindlustusportfelli ja sellega seotud tehniliste eraldiste, investeerimisportfelli ja muude varade ning kohustuste üleminekut. Ümberkorralduste käigus suurenes ettevõtte aktsiakapital 3,7 miljonilt eurolt 25 miljonini. 16. detsembril 2015 kasvas ettevõtte aktsiakapital täiendava 4 miljoni euro võrra. Ümberkorraldamine oli ühise kontrolli all tehtud tehing. Valitud raamatupidamispõhimõtte kohaselt sooritati selline ühise kontrolli all tehtud tehing bilansilises väärtuses.

Allpool toodud tabelis on esitatud 1. juuli 2015 seisuga varade ja kohustuste põhikategooriad, mis esindavad ümberkorraldusprotsessi käigus ettevõttelt Balcia Insurance SE omandatud Baltikumi tegevusi.

	Tuhat EUR
Maa ja hooned	563
Vara ja vahendid	1112
Immateriaalne vara	1058
Võlakirjad ja muud püsituduväärtpaberid	85 000
Deposiidid pankades	2112
Raha ja raha ekvivalendid	15 346
Arvelduskontod krediidasutustes	14 389
Deposiidid, mille esialgne tähtaeg on alla 3 kuu	957
Hüpoteeklaenud	52
Nõuded kindlustusvõtjate vastu	13 004
Nõuded vahendajate vastu	1391
Nõuded edasikindlustusandjate vastu	36
Muud nõuded	1188
Edasilükkunud sõlmimiskulud	4815
Muud järgmiste perioodide kulud ja viitlaekumised	844
Edasikindlustuse osa väljateenimata kindlustusmaksete tehnilistes eraldistes	2346
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete tehnilistes eraldistes	7977
Varad kokku	136 844
Ümberhindluse reserv	383
Tehnilised eraldised teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riskide jaoks	50 483
Tasanduseraldis	107
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised	54 794
Otsekindlustuse võlausaldajad – kindlustusvõtjad	3292
Otsekindlustuse võlausaldajad – vahendajad	890
Edasikindlustuse võlausaldajad	849
Maksud	636
Muud võlausaldajad	2540
Eraldised	956
Edasilükkunud tulumaksukohustus	67
Tulu väljateenimata edasikindlustuse vahendustasudelt	547
Kohustused ja ümberhindluse reserv kokku	115 544
Netovarad	21 300

Netovarad esindavad mitterahalisi sissemakseid ettevõtte aktsiakapitali ettevõtte Balcia Insurance SE poolt pärast ümberkorraldusprotsessi lõpuleviimist.

Finantsaruande lisad

(2) Koostamise alused

(a) Vastavuskinnitus

Käesolev finantsaruanne on koostatud Euroopa Liidu rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ning aruandluskuupäeval kehtivate Läti finants- ja kapitalituru komisjoni (FCMC) eeskirjade alusel.

Finantsaruande kinnitas juhatus 27. märtsil 2017. Aktsionäridel on õigus finantsaruanne tagasi lükata ja nõuda uue aruande koostamist ja väljastamist.

(b) Arvestus- ja esitusvaluuta

Käesolev finantsaruanne on esitatud tuhandetes eurodes (tuhat EUR), kui ei ole sätestatud teisiti.

Ettevõtte ja selle Eesti ning Leedu filiaalide arvestusvaluuta on euro.

(c) Aruandlusperiood

Aruandlusperiood hõlmab 12 kuud alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016. Võrdlusperioodiks on 28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015.

(d) Arvestusalused

Finantsaruanne on koostatud tagasivaatelistel soetusmaksumuse meetodil, välja arvatud järgmiste kirjete osas, mis on kajastatud õiglases väärtuses:

- tuletisinstrumendid,
- muud finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande,
- müügiks sobivad varad,
- kinnisvarainvesteeringud ja
- maa ja hooned, mida perioodiliselt ümber hinnatakse, rakendades vastavalt õiglase väärtuse ja ümberhindamise meetodeid.

(e) Muutused arvestuspõhimõtetes

Kui allpool toodud muutused välja arvata, on ettevõtte järjepidevalt rakendanud lisas 3 sätestatud arvestuspõhimõtteid kõigile käesolevas finantsaruandes esitatud perioodidele.

Ettevõtte võttis kasutusele järgnevad uued standardid ja nende muudatused, sh muud muudatused teistele standarditele, mis tegelikult jõustusid 1. jaanuaril 2016.

Järgmised juhendid, mille tegelik jõustumisaeg oli 1. jaanuar 2016, ei avaldanud finantsaruande koostamisele mõju:

- (i) *IFRS 11: Ühised ettevõtmised;*
- (ii) *IAS 1 – Finantsaruannete esitamine;*
- (iii) *IAS 16 – Materiaalne põhivara, ja IAS 38 – Immateriaalsed varad;*
- (iv) *IAS 19 – Hüvitised töötajatele;*
- (v) *IAS 27 – Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded;*
- (vi) *Standardite IFRS iga-aastased edasiarendused*

(f) Uued standardid ja tõlgendused

Alates 1. jaanuarist 2016 kehtivad aastasele ajavahemikule mitmed uued standardid ning standardite muudatused ja uued tõlgendused, mida ei ole käesoleva finantsaruande koostamisel arvestatud. Standardid, mis ettevõtte puhul kehtida võivad, on toodud allpool. Ettevõtte ei planeeri selliseid standardeid ennetähtaegselt rakendada.

Finantsaruande lisad

(i) IFRS 9 Finantsinstrumendid (2014) (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt, kuid mõne erandiga. Eelnevaid perioode korrigeerida ei ole vaja ja korrigeerimine on lubatud vaid siis, kui on olemas informatsioon, mis ei sisalda tagantjärele tarkust. Lubatud on varasem rakendamine)

Standardiga IFRS 9 asendatakse standard IAS 39 *Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine*, välja arvatud see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustuste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtte saavad valida, millist arvestusmeetodit kasutada – kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel kasutatavad mõõtmisalusel – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglane väärtus muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja õiglane väärtus muutustega läbi kasumiaruande – sarnanevad standardi IAS 39 mõõtmisalustele, on oluliselt erinevad kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui täidetud on järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid; ja
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Lisaks sellele võib ettevõtte mitte kauplemiseesmärgil hoitavate kapitaliväärtpaberite puhul teha tagasivõetamatu valiku kajastada hilisemad õiglase väärtuse muutused (sh välisvaluutahingutest saadud kasumid ja kahjumid) muus koondkasumiaruandes. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning välisvaluutahingutest saadud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes samamoodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 väärtuse languse mudelil asendatakse standardi IAS 'tekkinud kahjumi' mudel 'oodatava krediidikahjumi' mudeliga, mis tähendab, et enam ei pea enne väärtuse languse reservi kajastamist olema toimunud mõni kahjujuhtum.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus üldine riskimaandamisarvestuse mudel, mis seob riskimaandamisarvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandamissuhete liigid – õiglane väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises äriüksuses – jäävad samaks, aga nõutakse täiendavaid otsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandamisarvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda täiendavaid riskile avatud positsioone.

Seoses ettevõtte riskijuhtimise ja riskimaandamisega tuleb avalikustada hulgaliselt täiendavat informatsiooni.

Ettevõtte hinnangul avaldab standard esmakordsel rakendamisel finantsaruandele olulist mõju, sest eeldatavalt muutuvad siis ettevõtte finantsinstrumentide klassifitseerimine ja mõõtmine.

Ettevõtte esialgsel hinnangul eeldatakse, et praktiliselt kõiki standardi IAS 39 alusel laenudeks ja nõueteks klassifitseeritud finantsvarasid mõõdetakse standardi IFRS 9 alusel jätkuvalt korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Praeguses etapis ei ole veel selge, millist osa ettevõtte võlakirjadest mõõdetakse õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande, õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande või korrigeeritud soetusmaksumuse alusel, sest selline valik sõltub ärimudeli testimise tulemusest. Eeldatavalt liigitatakse oluline osa võlakirjadest IFRS 9 alusel ümber kas õiglasel väärtusesse muutustega läbi kasumiaruande või sellest välja.

Finantsaruande lisad

Samuti on võimalik, et praegu müügiks olevate kapitaliväärtpaberite arvu mõõdetakse IFRS 9 alusel õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande, kuid selline määratlus sõltub ettevõtte poolt esialgsel rakendamisel tehtavast valikust. Ettevõtte ei ole veel otsustanud, kuidas neid instrumente liigitada.

Ettevõttel ei ole veel võimalik mõõta eeldatavat mõju, mida standardi IFRS 9 esialgne rakendamine selle finantsaruannetele avaldab.

(ii) IFRS 15 Tulu kliendilepingutest (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine)

Uus standard sätestab raamistiku, mis asendab IFRS-is olemasoleva tulu kajastamise. Ettevõtted otsustavad viieastmelise mudeli abil, millal ja millises summas tulu kajastada. Uus mudel näeb ette, et tulu tuleks kajastada siis, kui üksus annab kontrolli kauba või teenuste üle kliendile üle, ning summas, mida ettevõtte eeldab saada. Sõltuvalt sellest, kas teatud kriteeriumid täidetakse, kajastatakse tulu:

- aja jooksul ning viisil, mis peegeldab ettevõtte tulemusi; või
- kindlal ajahetkel, kui kontroll kauba või teenuste üle läheb kliendile.

Samuti sätestab IFRS 15 põhimõtted, mida üksus rakendab kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele avaldamistele, mis annavad finantsaruande kasutajatele kasulikku teavet tulu iseloomu, summa, ajastuse ning ebakindluse ja kliendiga sõlmitud lepingust tulenevate rahavoogude kohta.

Kuigi standardi IFRS 15 poolt ettevõttele võimaliku mõju avaldamise esialgset hindamist ei ole veel lõpule viidud, ei eelda juhatus, et uus standard esialgsel rakendamisel ettevõtte finantsaruandele olulist mõju avaldaks. Standardi IFRS 15 kohaselt ei eeldata ettevõtte tegevuse iseloomu ja teenitava tulu liikide tõttu muudatusi ettevõtte tulu ajastuses ja mõõtmises.

(iii) IFRS 16 Rendilepingud (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine, kui ettevõtte rakendab ka standardit IFRS 15)

Standard IFRS 16 asendab standardit IAS 17 *Rendid* ja sellega seotud tõlgendusi. Standard tühistab rentnike praeguse duaalse arvestusmudeli ja näeb selle asemel ette, et ettevõtted tooksid enamiku rendilepinguid bilanssi ühtse mudeli alusel, kaotades niimoodi eristuse kasutusrendi ja kapitalirendi vahel.

Standardi IFRS 16 kohaselt on rendilepinguga tegemist siis, kui leping sätestab õiguse kontrollida kindla vara kasutamist teatud ajaperioodi jooksul ning tasu eest. Selliste lepingute puhul näeb uus mudel ette, et rentnik kajastaks kasutusõigusega vara ja rendikohustust. Kasutusõigusega vara amortiseeritakse ja kohustus kogub intressi. Selle tulemuseks on enamiku rentide puhul eeljaotatud kulumuster isegi siis, kui rentnik maksab pidevalt iga-aastast renti.

Uus standard näeb rentnikele ette mitmed piiratud ulatusega erandid, sh:

- rendisuhetele, mille kehtivusaeg on 12 kuud või vähem ning ei sisalda ostuoptsiooni, ja
- rendisuhetele, mille alusvara on madala väärtusega (väikeliisingud).

Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks ning eristus kasutusrendi ja kapitalirendi vahel säilib.

Uus standard avaldab esialgsel rakendamisel eeldatavalt finantsaruandele mõju, sest selle kohaselt peab ettevõtte oma finantspositsiooni aruandes kajastama varasid ja kohustusi seoses kasutusrendiga, mille puhul ettevõtte on rentnik.

(iv) Muudatused standardis IFRS 2: Aktsiapõhine makse (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse etteulatuvalt). Lubatud on varasem rakendamine)

Muudatused täpsustavad aktsiapõhiste maksete arvestamist järgmistes valdkondades:

- omandi üleandmise ja mitteüleandmise tingimuste mõju sularahas tehtavatele aktsiapõhiste maksetele;
- aktsiapõhised netoarvelduse funktsiooniga maksetehingud maksukohustuste kinnipidamiseks; ja
- muudatus aktsiapõhise makse tingimustes, mis muudab tehingu liigitamise sularahas makstavast omakapitalis makstavaks.

Ettevõtte hinnangu kohaselt ei avalda muudatused esialgsel rakendamisel ettevõtte finantsaruande esitamisele olulist mõju, sest ettevõtte ei sõlmi aktsiapõhiseid maksetehinguid.

Finantsaruande lisad

(v) *Muudatused standardis IFRS 4: Standardi IFRS 9 Finantsinstrumendid rakendamine koos standardiga IFRS 4 Kindlustuslepingud (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem; rakendatakse etteulatuvalt)*

Muudatused puudutavad probleeme seoses standardi IFRS 9 rakendamisega enne asendusstandardi rakendamist, mida Rahvusvahelise Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) standardi IFRS 4 jaoks koostab. Muudatused tutvustavad kahte valikuvõimalust. Üks võimalus on ajutine vabastamine standardi IFRS 9 järgimisest, lükates selle jõustumise mõnede kindlustusandjate jaoks edasi. Teine on katmise variant, millega leevendatakse ajutist volatiilsust, mis võib tekkida standardi IFRS 9 rakendamisel enne tulevast kindlustuslepingute standardit.

Ettevõtte kui kindlustusandja kavatseb kasutada standardi IFRS 9 vastuvõtmise edasilükkamise varianti.

(vi) *Muudatused standardites IFRS 10 ja IAS 28: muudatused käsitlevad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel (IASB ei ole veel jõustumiskuupäeva määratlenud, kuid lubatud on varasem rakendamine.)*

Muudatused täpsustavad, et tehingus, mis hõlmab sidus- või ühisettevõtet, sõltub tulu või kulu kajastamine sellest, kas müüdivad või sissemaksena tasutavad varad moodustavad äritegevuse nii, et:

- kasum või kahjum kajastatakse täies ulatuses, kui investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab vara või varasid, mis moodustavad äritegevuse (kas asukohaga filiaalis või mitte), samas kui osalist kasumit või kahjumit kajastatakse siis, kui investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äritegevust, isegi siis, kui sellised varad asuvad filiaalis.

Ettevõtte ei eelda, et sellised muudatused esialgsel jõustumisel ettevõtte finantsaruandele olulist mõju avaldavad, kuna ettevõttel ei ole filiaale, sidus- ega ühisettevõtteid.

(vii) *Muudatused standardis IAS 7 (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2017 või hiljem; rakendatakse etteulatuvalt) Lubatud on varasem rakendamine)*

Muudatused nõuavad uusi avalikustamisi, mis aitavad kasutajatel hinnata muudatusi finantseerimistegevusest tekkinud kohustustes, sh muudatusi rahavoogudes ja sularahata muutustes (nt välisvaluutast tuleneva kasumi või kahjumi mõju, filiaalides kontrolli ülevõtmisest või kaotamisest tulenevad muudatused, muudatused õiglates väärtuses).

Ettevõtte hinnangu kohaselt ei avalda muudatused esialgsel rakendamisel ettevõtte finantsaruande esitamisele olulist mõju.

(viii) *Muudatused standardis IAS 12: Tulumaks. Muudatused puudutavad edasilükkunud tulumaksu arvestust realiseerimata kahjumite korral (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse etteulatuvalt).*

Muudatused täpsustavad, kuidas ja millal teatud olukordades edasilükkunud tulumaksu arvestada, ning selgitavad, kuidas tuleks määratleda maksustatav tulu tulevikus eesmärgiga hinnata edasilükkunud tulumaksu varade kajastamist.

Ettevõtte hinnangu kohaselt ei avalda muudatused esialgsel rakendamisel ettevõtte finantsaruande esitamisele olulist mõju, sest ettevõtte mõõdab juba praegu tulevikus tekkivat maksustatavat kasumit muudatustes toodud alustel.

(ix) *Muudatused standardis IAS 40 Kinnisvarainvesteeringud*

Muudatused seavad rangemad alused vara klassifitseerimisel kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi ning täpsustavad, et selline üleminek tuleks teha ainult siis, kui on toimunud muudatus kinnisvara kasutuses. Vastavalt muudatustele on üleminekuga tegu ainult siis, kui leiab aset tegelik kasutuseesmärgi muutumine – st vara vastab või ei vasta enam kinnisvarainvesteeringu määratlusele ja on tõendeid kasutuseesmärgi muutumisest. Ainult juhatuse kavatsuste muutumine ei ole alus üleminekuks.

Ettevõtte ei eelda, et muudatused finantsaruandele olulist mõju avaldaks, kuna ettevõtte klassifitseerib vara kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi ainult siis, kui kasutuseesmärgis leiab aset tegelik muudatus / üksusel ei ole kinnisvarainvesteeringut.

Finantsaruande lisad

(x) *IFRIC 22 Välisvaluutatehingud ja ettemakstud tasu (kohaldatakse bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem).*

Tõlgendus selgitab, kuidas määratleda tehingu kuupäev eesmärgiga määrata valuutakurss, mida kasutada seotud vara, kulu või tulu (või selle osa) esialgsel kajastamisel välisvaluutas makse tegemisest või ettemakse saamisest tuleneva mitterahalise vara või mitterahalise kohustuse kajastamise lõpetamisel. Sellises olukorras on tehingu kuupäevaks kuupäev, mil üksus maksest või ettemakse saamisest tuleneva mitterahalise vara või mitterahalise kohustuse algselt kajastab.

Ettevõtte ei eelda, et tõlgendus esialgsel jõustumisel ettevõtte finantsaruandele olulist mõju avaldaks, sest ettevõtte kasutab maksest või ettemakse saamisest tuleneva mitterahalise vara või mitterahalise kohustuse esialgsel kajastamisel tehingu kuupäeva valuutakurssi.

(xi) *Standardite IFRS iga-aastased edasiarendused.*

Standardite IFRS 2014–2016 iga-aastased edasiarendused anti välja 8. detsembril 2016 ning need tutvustavad kahte muudatust kahes standardis ja nendest tulenevaid muudatusi teistes standardites ja tõlgendustes, mille tulemuseks on muudatused esitluses, kajastamises ja mõõtmistes. Muudatused standardis IFRS 12 *Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine* kohalduvad bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2017 või hiljem, ning muudatused standardis IAS 28 *Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühisettevõtetesse* kohalduvad bilansiperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse etteulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Ükski nendest muudatustest ei avalda eeldatavalt ettevõtte finantsaruandele olulist mõju.

(g) Bilansi ümberklassifitseerimine finantsaruandes

Lisaks sellele klassifitseeriti 2016. aasta teatud bilansid juhatuse otsuse alusel eelnevast aastast teistmoodi. Ümberklassifitseerimine ei avalda finantstulemustele mõju. Finantsaruandes avaldatud aasta 2015 võrdlusandmed klassifitseeriti 2016. aastal kasutatud põhimõtetega kooskõlas ning on võrreldavad. Algbilanss enne ümberklassifitseerimist on eelneva aasta lõppbilanssidega kooskõlas.

(3) Peamised arvestuspõhimõtted

3.1 Välisvaluuta

Tehingud välisvaluutas arvestatakse ümber ettevõtte arvestusvaluutasse vastavalt Euroopa Keskpanga vahetuskursile vasta tehingu kuupäeval.

Rahalised varad ja kohustused, sh välisvaluutas denomineeritud kohustused ja ettenägematud kulud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse vastavalt Euroopa Keskpanga vahetuskursile aruandlusperioodi viimasel kuupäeval.

Välisvaluutas denomineeritud mitterahalised varad ja kohustused, mida arvestatakse õiglases väärtuses või maksumuses, arvestatakse ümber õiglase väärtuse või maksumuse määramise kuupäeva vahetuskursiga.

Valuutakursid aruandlusperioodi lõpu seisuga on järgmised:

	31.12.2016	31.12.2015
USD	1,05410	1,08870
PLN	4,41030	4,26390
RUB	64,30000	80,67360
GBP	0,85618	0,73395
NOK	9,08630	9,60300

Valuutakursside kõikumisest tulenev kasum või kahjum välisvaluutas denomineeritud varadelt ja kohustustelt kajastatakse kasumi või kahjumi all.

Finantsaruande lisad

3.2 Kindlustuslepingud

(a) Kindlustuslepingute liigitamine

Kindlustusandja poolt sõlmitav kindlustusleping klassifitseerub kindlustuslepinguks ainult siis, kui kindlustusvõtja sellega kindlustusandjale olulise kindlustusrisi annab. Kõik sõlmitud lepingud klassifitseeruvad kahjukindlustuslepinguteks ja ettevõtte ei sõlmi investeerimislepinguid.

Kahjukindlustuslepingute hulka kuuluvad lepingud:

- millega kindlustusandja võtab teise lepingupoole ehk kindlustusvõtja nimel olulise kindlustusrisi, nõustudes kindlustusvõtjale hüvitama kahjud juhul, kui esineb teatud ettenägematu sündmus (kindlustusjuhtum), mille osas on eelnevalt kokku lepitud ja mis kindlustusvõtjale ebasoodsat mõju avaldab. Ettenägematuks sündmuseks loetakse sündmust, mille osas kindlustuslepingu sõlmimise ajal ei ole teada:
 1. kas kindlustusjuhtum aset leiab;
 2. millal see aset leiab;
 3. kui palju kindlustusandja sellise sündmuse asetleidmisel maksuma peab;
- mille puhul kindlustusjuhtum tuleneb lepingu kehtivusaja jooksul ilmnenu kahjust, isegi kui kahju on tingitud sündmusest, mis leidis aset enne lepingu sõlmimist;
- mille puhul kindlustusjuhtum tuleneb lepingu kehtivusaja jooksul ilmnenu kahjust, isegi kui kahju on tingitud sündmusest, mis leiab aset pärast lepingu kehtivusaja lõppemist;
- mille puhul kindlustusjuhtum hõlmab sündmuse, mis on juba aset leidnud, aga mille finantstagajärgi ei ole veel kinnitatud. Näiteks edasikindlustuslepingud, mis kaitsevad otsekindlustusandjat kindlustusvõtja poolt juba esitatud nõuete ebasoodsa arengu eest;
- mis vajavad või lubavad mitterahalist makset, nt kindlustusandja asendab varastatud asja, mitte ei tasu kindlustusvõtjale sellise nõude eest rahas;
- mis moodustavad fikseeritud tasuga teenused, milles teenindustase sõltub ettenägematust sündmusest. Fikseeritud tasuga teenused põhinevad seadmete talitlushäirete arvul, aga ei ole võimalik määratleda, millal konkreetne seade ei toimi;
- millega üks kindlustusandja (edasikindlustusandja) hüvitab ühe või mitme teise kindlustusandjaga sõlmitud lepingutest (loovutaja) tulenevad kahjud.

Kindlustuslepingute kajastamine ja hindamine

Lepingut kajastatakse kindlustuslepinguna seni, kuni kõik sellest tulenevad õigused ja kohustused on täidetud või kuni selle kehtivusaeg lõpeb. Kui leping on vormilt ja sisult kindlustusleping, ei või seda muuks lepinguks ümber klassifitseerida.

Raamatupidamise eesmärgil kindlustuslepingute klassifitseerimisel on aluseks kindlustusrisi üleminek ja võimaliku riski üldised tunnused. Näiteks:

- isikute kindlustamine õnnetuste vastu
- reisikindlustus
- kindlustus varalise kahju või varguste vastu
- mootorsõiduki kindlustus
- tsiviilvastutuskindlustus

Kõiki neid lepinguliike võib täpsemalt edasi liigitada, võttes arvesse üle läinud kindlustusrisi olemust.

(b) Kindlustusmaksed ja maksetulud

Ettenähtud kindlustusmaksed on kindlustusmaksed aruandlusperioodil sõlmitud või jõustunud kindlustuslepingute eest hoolimata sellest, kas sellised maksed on juba saadud või mitte. Ettenähtud kindlustusmaksete mahtu vähendatakse aruandlusperioodil tühistatud ja lõpetatud kindlustusmaksete arvelt. Kindlustusmaksed kajastatakse vahendajatele makstava vahendustasu kogusummana ja nende hulka ei kuulu kindlustusmaksetest tulenevad maksud ja lõivud.

Saadud kindlustusmaksete väljateenitud osa kajastatakse tuluna. Kindlustusmaksed kajastatakse väljateenituna proportsionaalselt seotud kindlustuskatte tähtajaga ja raporteeritakse teenitud kindlustusmaksetena.

Finantsaruande lisad

Kindlustusmaksete väljateenimata osa kajastatakse väljateenimata kindlustusmaksete tehnilistes eraldistes.

Loovutatud edasikindlustusmaksed kajastatakse kuluna vastavalt saadud edasikindlustusteenuse muustrile ning tulevastesse perioodidesse kuuluv osa edasikindlustusmaksetest kajastatakse väljateenimata kindlustusmaksete eraldiste edasikindlustuse osa all varana.

(c) Väljateenimata kindlustusmaksete eraldised ja aegumata riski reserv

Väljateenimata kindlustusmaksete eraldised

Väljateenimata kindlustusmaksete eraldised esindavad sellist osa ettenähtud kindlustusmaksetest, mis on seotud aruandlusele järgneva riskiperioodiga. Eraldised arvutatakse igale kindlustuspoliisile proportsionaalselt 365 päeva *pro rata temporis* põhimõttel vastavalt konkreetse poliisi kehtivusajast.

Aegumata riski reserv

Aegumata riski reserv jäetakse üldistest kindlustuslepingutest tulenevate aegumata riskide jaoks juhuks, kui aruandlusperioodi lõpukuupäeva seisuga kehtivate poliiside aegumata perioodide nõuete ja kulude eeldatav väärtus ületab selliste poliiside väljateenimata kindlustusmaksete eraldise.

(d) Esinenud kahjunõuded

Kindlustustegevustest tulenevad nõuded on aruandlusperioodi nõuded, mis koosnevad finantsperioodil välja makstud nõuetest, vastavate nõuete käsitluskuludest (kahjukäsitluskulud) ja muutustest nõuete reservis. Välja makstud nõudeid vähendatakse loovutamise, päästemüügi või regressi kaudu kaetud kulude võrra. Hüvitatud kahjud kajastatakse kassameetodil nende hüvitamise hetkel.

Nõudesummasid, mis on hüvitatavad edasikindlustuslepingute alusel, hinnatakse iga aruandlusperioodi lõppkuupäeval. Nende varade väärtus langeb, kui pärast esmast kajastamist aset leidva sündmuse tõttu on objektiivseid tõendeid, et ettevõtte ei suuda kõiki summasid hüvitada, ja selline sündmus avaldab edasikindlustaja poolt ettevõttele makstavatele summadele mõistlikku mõõdetavat mõju.

(e) Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised

Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised hõlmavad eraldisi, mille alusel ettevõtte saab hinnata kõigi tekkinud, kuid aruandlusperioodi lõppkuupäevaks tasumata nõuete lahendamise lõplikku väärtust hoolimata sellest, kas need on raporteeritud või mitte, ning nendega seotud ettevõttesiseseid ja -väliseid kahjukäsitluskulusid. Rahuldamata nõuete eraldist ei diskonteerita, kuid erandiks on tsiviilvastutuskindlusest tekkida võivad annuitedid.

Registreeritud, kuid lõpuni käsitlemata nõuete (RBNS) eraldis

RBNS eraldist arvutavad ettevõtte kahjukäsitlejad registreeritud, kuid lõpuni käsitlemata (koos kahjukäsitluskuludega) nõuete puhul juhtumipõhiselt ja aruandekuupäeva seisuga.

Toimunud, kuid teatamata nõuete (IBNR) eraldis

Toimunud, kuid teatamata nõuete eraldist arvutatakse toimunud, kuid enne aruandlusperioodi lõppu teatamata nõuete alusel.

IBNR eraldist arvutatakse statistiliste meetodite (triangulatsioon, koefitsiendimeetodid või nende modifikatsioonid) abil järgmistele kindlustusliikidele:

- kaskokindlustus;
- varakindlustus (tuleoht);
- varakindlustus (muud ohud);
- õnnetusjuhtumikindlustus;
- reisiõnnetuse kindlustus;
- garantiikindlustus;
- tsiviilvastutuskindlustus;
- veosekindlustus;
- erinevad finantsriskid;
- tervisekindlustus;

Finantsaruande lisad

- kohustuslik liikluskindlustus.

Selliste nõuete eraldiste täpsust kinnitatakse nõuete reservi ammendumise testimisega, mida viib läbi ettevõtte aktuaar.

IBNR eraldise arvutamisel kohustusliku liikluskindlustuse jaoks kasutati triangulatsiooni ja kahjumäära meetodit.

Kus olemasolevat statistikat puudulikuks peetakse, nt puuduvad varasemad andmed, arvutatakse IBNR eraldis protsendina viimase 12 kuu jooksul ette nähtud kindlustusmaksetest (5%) järgmiste kindlustusliikide puhul või vähemalt summas 1500 eurot:

- merekindlustus;
- vabatahtlik liikluskindlustus;
- merenduskindlustus
- õigusabikulude kindlustus;
- raudtee veerevkoosseisu kindlustus;
- õhusõidukite kindlustus;
- lennunduskindlustus
- krediidikindlustus.

(f) Edasikindlustamine

Edasikindlustajatele üle antud (väljaminevad) kindlustuslepingud

Ettevõtte loovutab tavapärase äritegevuse käigus riskid edasikindlustusele eesmärgiga piirata riskide hajutamise teel oma võimalikku netokahjumit. Edasikindlustuslepingutest tulenevad varad, kohustused, tulud ja kulud esitatakse seotud kindlustuslepingutest tulenevatest seotud varadest, kohustustest, tuludest ja kuludest eraldi, kuna edasikindlustuslepingud ei vabasta ettevõtet otsestest kohustustest oma kindlustusvõtjate ees.

Edasikindlustuse varad hõlmavad edasikindlustusandjalt tasutud nõuete eest saadavaid summasid ning edasikindlustuse osa tehnilistes eraldistes.

Edasikindlustuse osa toimunud, kuid teatamata nõuete eraldises mitteproportsionaalsete või proportsionaalsete fakultatiivsete edasikindlustuslepingute puhul ei kajastata loovutatud edasikindlustuslepingute puhul, sest edasikindlustuse vara ei ole võimalik usaldusväärsetl mõõta.

Edasikindlustuse vahendustasud ja kasumiosalused hõlmavad edasikindlustusandjalt saadud või saadavaid vahendustasusid ning edasikindlustuslepingutel põhinevaid kasumiosalisi. Vara edasikindlustuse vahendustasud lükkuvad edasi viisil, mis on kooskõlas kahjukindlustuses sõlmimisväljaminekute edasilükkumisega.

(g) Sõlmimiskulud

Sõlmimiskulude alla kuuluvad vahendajatele makstavad vahendustasud ja muud kindlustuspoliiside hankimisega seotud kulud.

Edasilükkunud sõlmimiskulud, mis koosnevad peamiselt vahendajatele makstavatest vahendustasudest, lükatakse edasi määral, mil need on hüvitatavad tulevastest kindlustusmaksetest, ja need kajastatakse kindlustuspoliiside kehtivusaja jooksul kuludena.

(h) Halduskulude jaotamine kulukeskuste ja kindlustusliikide kaupa

Halduskulude jaotamine nõuetega seotud kuludeks, sõlmimiskuludeks ja investeerimiskuludeks põhineb erinevates kulukeskustes kantud kuludel.

Halduskulud, mis ei ole konkreetse kindlustusliigi juurde määratud, jaotatakse kindlustusliikide vahel proportsionaalselt ettenähtud brutokindlustusmaksete mahuga.

(i) Tehnilised eraldised

Tehniliste eraldiste hindamisel on peamiseks põhieeldusteks prognoositav inflatsioon ja diskontomäärad. Ettevõtte hindab igal aastal eelmise aasta eraldiste piisavust, korraldades selleks reservide ammendumise

Finantsaruande lisad

olukordade testimist. Täiendavalt kontrollitakse põhieelduste tundlikkust. Allpool on toodud 31. detsembri 2016 seisuga tundlikkusanalüüsi tulemused majandusliku inflatsiooni puhul:

Tuhat EUR	Prognoositavat aastast inflatsiooni suurendati 1% võrra	Prognoositavat aastast inflatsiooni vähendati 1% võrra
Tehniliste eraldiste suurenemine / (vähenemine)	102	(100)

(j) Kindlustusnõuded ja kindlustusvõlad

Kindlustusvõtjatele, agentidele ja edasikindlustajatele võlgnetavad ning neilt saadavad summad on finantsinstrumendid, mis kuuluvad kindlustusnõuete ja kindlustusvõlgade alla, mitte kindlustuslepingu eraldiste või edasikindlustuse varade alla.

3.3 Finantsinstrumendid

(a) Klassifitseerimine

Alguskuupäeval klassifitseeritakse kõik finantsinstrumendid järgmistesse kategooriatesse:

Finantsinstrumendid õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande on finantsvarad või -kohustused, mis omandatakse või tekkivad peamiselt lähiajal müümise või tagasiostmise eesmärgil või mis on osa tuvastatud finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille osas on tõendeid hiljutisest tegeliku lühiajalise kasumivõtmise mustri või mis on tuletisinstrumendid (välja arvatud tuletisinstrumendid, mis on ettenähtud ja kehtivad riskimaandamisinstrumendid), või mille üksus on esmasel kajastamisel määratlenud õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande. Need hõlmavad finantsvarade gruppe, mis on määratletud õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande ning mida hallatakse ja mille tulemusi hinnatakse õiglase väärtuse alusel vastavalt ettevõtte dokumenteeritud investeerimisstrateegiale ning vastav ettevõtet puudutav teave esitatakse tippjuhtkonnale.

Laenud ja nõuded on tuletisinstrumentideks mitteolevad fikseeritud või määratlavate maksetega finantsvarad, mis ei ole aktiivsel turul noteeritud. Laenude ja nõuete alla kuuluvad laenud, tähtajalised deposiidid pankades ning võlad finantspositsiooni aruandes. Kindlustusnõuded klassifitseeritakse selle kategooria alla.

Müügiks sobivad instrumendid on sellised finantsvarad, mis on määratletud müügiks sobivaks või ei ole klassifitseeritud laenudeks ja nõueteks, lunastustähtajani hoitavateks instrumentideks ega finantsinstrumentideks õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.

Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused esindavad ettevõtte muid finantskohustusi peale finantsinstrumentide õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande. Siia kategooriasse kuuluvad ka võlausaldajatele võlgnetavad jääksummad.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid kajastatakse finantspositsiooni aruandes algselt nende õiglasel väärtusel. Õiglased väärtused hangitakse vastavalt vajadusele noteeritud turuhindadest või diskonteeritud rahavoogude mudelist. Kõik tuletisinstrumendid kajastatakse varana, kui nende õiglase väärtus on positiivne, ja kohustustena, kui see on negatiivne.

Muutused tuletisinstrumentide õiglasel väärtusel arvatakse netokasumi ja -kahjumi hulka finantsinstrumentide puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.

(b) Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Finantsinstrumente kajastatakse siis, kui ettevõtte saab instrumendi lepinguliste õiguste osapooleks. Finantsvarade regulaarsed ostud ja müügid kajastatakse finantspositsiooni aruandes tehingu kuupäeval, milleks on finantsvara üleandmise kuupäev. Tehingu ja arveldamise kuupäevade vahelisel ajal arvestab ettevõtte muutusi saadud või üle antud vara õiglasel väärtusel samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse ka vastava kategooria muude varade puhul.

Finantsaruande lisad

Finantsvara kajastamine lõpetatakse siis, kui finantsvarast rahavoogude saamise õigus on lõppenud või kui ettevõtte on põhimõtteliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved üle andnud. Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse siis, kui need kustutatakse, ehk siis, kui kohustus täidetakse, tühistatakse või aegub.

(c) Algne ja järgnev mõõtmine

Finantsinstrumente mõõdetakse algselt õiglases väärtuses ja kui välja arvata finantsinstrumentid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, hõlmavad need otsesid tehingukulusid.

Pärast algset mõõtmist mõõdetakse kõiki finantsvarasid ja -kohustusi õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ning kõiki müügiks sobivaid finantsvarasid õiglases väärtuses, välja arvatud selliseid instrumente, mille puhul õiglane väärtuse mõõtmine ei ole võimalik. Sellisel juhul hinnatakse selliseid instrumente soetusmaksumuses ilma tehingukulude ja väärtuse languseta.

Kõiki muid finantskohustusi peale finantskohustuste õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ning kõiki laene ja nõudeid mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivne intressimäär on suhtarv, mis täpselt diskonteerib finantsvara või -kohustuse kehtivusaja jooksul kalkuleeritavad sularahamaksed või tulud. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte tulevasi rahavoogusid, võttes arvesse kõiki finantsinstrumentide lepingutingimusi, kuid mitte tulevasi krediidikulusid.

Kõik instrumentid, välja arvatud investeringud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, vaadatakse väärtuse langemisel üle.

Kasum või kahjum, mis tuleneb finantsinvesteeringust õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse tulude või kulude all. Erinevused, mis tulenevad muutustest müügiks sobivate finantsinstrumentide õiglases väärtuses, kajastatakse muu koondkasumi all, välja arvatud väärtuse languse osas, mis kajastatakse tulude või kulude all. Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvarade ja -kohustuste puhul kajastatakse tulu või kulu tulude või kulude all siis, kui vastava finantsvara või -kohustuse kajastamine lõpetatakse.

3.4 Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglane väärtus on hind, mida saadaks vara müümise eest või makstaks kohustuse üleandmise eest nõuetekohases tehingus turuosaliste vahel hindamiskuupäeval põhisummas, või sellise tehingu puudumisel kõige soodsamal turul, millele ettevõtte vastaval kuupäeval juurdepääs on. Kohustuse õiglane väärtus peegeldab selle rikkumise riski.

Mitmed ettevõtte arvestuspõhimõtted ja avalikustamised nõuavad õiglaste väärtuste mõõtmist nii finants- kui ka mittefinantsvarade ja kohustuste puhul.

Ettevõtte on loodud õiglaste väärtuste mõõtmise kontrollraamistik. See hõlmab ka hindamismeeskonda, kellel lasub üldine vastutus kõigi oluliste õiglaste väärtuste, sh 3. taseme õiglaste väärtuste mõõtmise eest, ning on aruandekohuslane otse finantsjuhi ees.

Kontrollülesannete hulka kuuluvad alljärgnevad:

- jälgitavate hindade kontrollimine;
- mudelite regulaarne uuesti hindamine;
- uute mudelite ülevaatamine ja kinnitamine vastavalt jälgitud turutehingutele;
- hindamistes igapäevaste oluliste liikumiste analüüs ja uurimine;
- oluliste mittejälgitavate sisendite, hindamiste korrigeerimiste ja 3. taseme instrumentide õiglase väärtuse mõõtmise oluliste muudatuste võrdlemine eelmise kuu näitajatega.

Allpool toodud meetodeid on kasutatud õiglase väärtuse määramiseks.

Parim tunnistus finantsinstrumenti õiglasest väärtusest esmasel arvele võtmisel on tehinguhind (nt saadud või antud tasu õiglane väärtus), välja arvatud juhul, kui selle instrumenti õiglast väärtust on tõestatud võrdlusega sama instrumenti muu jälgitava kehtiva turutehinguga (muutmata või ümber pakkimata) või hindamistehnikaga, mille muutujad sisaldavad ainult jälgitavat turuinfot. Kui tehinguhind on parim tunnistus finantsinstrumenti õiglasest väärtusest esmasel arvele võtmisel, mõõdetakse finantsinstrumenti esmaselt

Finantsaruande lisad

tehinguhinnaga ning vahe sellise hinna ja algselt hindamismudelitest saadud väärtuse vahel kajastatakse seejärel koondkasumiaruandes sõltuvalt tehingu individuaalsetest faktidest ja asjaoludest, kuid hiljemalt siis, kui jälgitavad turuandmed toetavad hindamist täielikult või kui tehing lõpetatakse.

Kui see on asjakohane, mõõdab ettevõtte instrumendi õiglase väärtust selle aktiivsel turul noteeritud hinna abil. Turgu loetakse aktiivseks, kui vara või kohustusega seotud tehingud toimuvad turul piisavalt tihti ning piisavas mahus, et anda pidevat teavet hindade kohta.

Hindamistehnikad sisaldavad viimaste teadlike huvitatud omavahel mitteseotud poolte vaheliste sõltumatute tehingute arvestamist võimaluse korral viitega teise suurel määral sarnase instrumendi kehtivale õiglasele väärtusele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optsiooni hinnamudeleid. Valitud hindamistehnika kasutab maksimaalselt ära turusisendeid, põhineb võimalikult vähesel määral ettevõttega seotud hinnangutel, ühendab kõiki faktoreid, mida turuosalisel hinna määramisel arvesse võtaksid, ja on vastavuses arvestatavate majandusmetodoloogiatega finantsinstrumentide hindamiseks. Hindamistehnika sisendid esitavad mõistlikult turuootusi ja riskitulu faktorite meetmeid, mis finantsinstrumendis sisalduvad. Ettevõtte kalibreerib hindamistehnikat ja testib selle valiidsust, kasutades sama instrumendi kehtivaid hindu ükskõik millise jälgitavast turutehingust või muud jälgitavat turuinfot. Kui õiglase väärtuse mõõtmiseks kasutatakse kolmanda poole teavet, näiteks maakleri pakumisi või hindamisteenuseid, hindab ja dokumenteerib ettevõtte kolmandatelt poolt saadud teavet eesmärgiga toetada järeldust, et sellised hindamised vastavad Euroopa Liidu rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) nõuetele. Sellised tegevused hõlmavad alljärgnevat:

- veendumine, et investeerimismaakler või hindamisteenistus on vastava finantsinstrumendi liigi hindamisel kasutamiseks ettevõtte poolt kinnitatud;
- mõistmine, kuidas õiglane väärtus on saavutatud ja millisel määral see tegelikke turutehinguid esindab;
- kui õiglase väärtuse mõõtmiseks kasutatakse sarnaste instrumentide hindu, tuleb uurida, kuidas neid hindu on korrigeeritud, et need peegeldaks mõõdetava instrumendi omadusi;

õiglase väärtuse aluse edasise analüüsi ning õiglase väärtuse määramise põhimõtted on esitatud lisades 20 (Maa ja hooned ning Kinnisvarainvesteeringud) ja 41 (Finantsinstrumentide õiglane väärtus).

Vara või kohustuse õiglase väärtuse mõõtmisel kasutab ettevõtte maksimaalsel määral jälgitavat turuinfot. Õiglased väärtused on õiglase väärtuse hierarhias kategoriseeritud erinevatele tasemetele vastavalt hindamistehnikates kasutatavatele sisenditele alljärgnevalt:

1. tase: noteeritud hinnad (korrigeerimata) aktiivsetel turgudel identsete varade või kohustuste jaoks.
2. tase: muud sisendid kui 1. tasemele kuuluvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse puhul vaadeldavad kas otseselt (st hindadena) või kaudselt (st hindadest tuletatuna).
3. tase: vara või kohustuse sisendid, mis ei põhine vaadeldavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Kui vara või kohustuse õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatavad sisendid on õiglase väärtuse hierarhias erinevatele tasemetele kategoriseeritud, kategoriseeritakse õiglase väärtuse mõõde tervikuna samale õiglase väärtuse hierarhia tasemele nagu kogu mõõtmist hõlmava madalaima taseme sisend.

Ettevõtte kajastab õiglase väärtuse hierarhia erinevate tasemete vahelisi liikumisi selle aruandlusperioodi lõpu seisuga, mil muutus aset leidis.

3.5 Varade väärtuse langus

(a) Finantsvarad

Ettevõtte hindab iga aruandlusperioodi lõppkuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvaradel, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, on väärtus langenud. Finantsvarade väärtus langeb siis, kui objektiivsed tõendid näitavad, et pärast vara esialgset kajastamist on aset leidnud kahjujuhtum ja et kahjujuhtum avaldab vara tulevastele rahavoogudele usaldusväärselt hinnatavat mõju.

Tähtaja ületanud kindlustusnõuded tühistatakse kindlustusmaksetelt saadud tulu arvel tagasi siis, kui poliisi tühistatakse. Kahjureserve ei kajastada summade puhul, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud, kui ühtegi

Finantsaruande lisad

osa kindlustusmaksest ei laeku. Nõuded kajastatakse ilma kahjureservita. Reservi suurus näitab vahet nõuete brutoväärtuse ja kaetava väärtuse vahel.

Muud võlad kajastatakse kaetavas väärtuses. Kahjureserv kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete all.

(b) Mittefinantsvarad

Mittefinantsvarade (v.a edasilükkunud makse ja edasilükkunud sõlmimisväljaminekud) väärtuse langust hinnatakse igal aruandekuupäeval. Kui on tõendeid väärtuse langusest, hindab ettevõtte seotud vara kaetavat väärtust. Mittefinantsvarade kaetav väärtus on selle õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on kõrgem. Kasutusväärtuse hindamise diskonteeritakse prognoositavad tulevased rahavood nende nüüdisväärtusele, kasutades maksueelset diskontomäära, mis peegeldab raha ajaväärtuse jooksvat turuhinnangut ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara puhul, mis ei tekita sissevoogu muude varade rahavoogudest suhteliselt sõltumatult, määratletakse kaetav väärtus sellise raha teeniva üksuse kohta, mille alla vara kuulub. Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse juhul, kui vara või selle raha teeniva üksuse bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Kõik mittefinantsvaradega seotud väärtuse langusest tulenevad kahjumid kajastatakse kasumiaruandes ja tühistatakse ainult siis, kui kaetava summa määratlemiseks kasutatud hinnangutes on aset leidnud muutus. Väärtuse langusest tuleneva kahjumi ümberpööramine toimub ainult ulatuses, mil vara bilansiline maksumus ei ületa bilansilist maksumust, mis oleks määratud koos hinnalanguse või amortisatsiooni mahaarvamise, kui väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

3.6 Vara ja vahendid

Vara ja vahendid, välja arvatud isiklikul otstarbel kasutatav maa ja hooned, kajastatakse soetusmaksumuses, millest arvatakse maha kumulatiivne amortisatsioon ja väärtuse langus. Amortisatsiooni arvutatakse lineaarse meetodi alusel, arvestades kogu vastava vara kasuliku eluiga, et järgnevate määradega hinnata vara väärtus alla hinnangulisele jääkväärtusele selle kasuliku eluea lõpus:

Kontoriseadmed	20% aastas
Arvutid, elektriseadmed	33% aastas
Sõidukid	20% aastas
Hooned isiklikuks kasutamiseks	5% aastas

Ettevõtte äritegevuses kasutatav maa ja hooned kajastatakse esialgselt nende maksumuses. Hooned isiklikuks kasutamiseks esitatakse ümberhinnatud väärtuses, mis on õiglane väärtus ümberhindamise päeval, millest arvatakse maha hilisem kumulatiivne amortisatsioon ja hilisem kumulatiivne väärtuse langus. Maad ei amortiseerita ning esitatakse ümberhinnatud väärtuses, mis on õiglane väärtus ümberhindamise päeval, millest arvatakse maha hilisem kumulatiivne väärtuse langus.

Ümberhindamisest tulenev väärtuse suurenemine kajastatakse muu koondkasumi all lahtis „Ümberhindluse reserv“. Hindamisi viivad regulaarselt, kuid vähemalt kord 3 aasta jooksul läbi sõltumatud sertifitseeritud välishindajad. Kui äritegevuses kasutatava maa ja hoonete õiglane väärtus aruandlusperioodi lõppkuupäeva seisuga on madalam kui nende bilansiline väärtus, mõõdetakse need uuesti üle madalamale väärtusele. Ümberhindamisest tulenevat väärtuse langust kasutatakse kõigepealt sama, eelnevalt „Ümberhindluse reservi“ all kajastatud vara ümberhindluse reservi ümberpööramiseks ning ainult siis, kui see on ületatud, kajastatakse ümberhindluse vähenemine kasumiaruandes.

Õiglased väärtused põhinevad turuväärtustel ja näitavad eeldatavat summat, millega saaks vara hindamiskuupäeval huvitatud ostja ja huvitatud müüja vahel üle anda sõltumatu tehingu alusel pärast nõuetekohast turustamist. Sõltumatu väline hindaja, kellel on vastav kutsekvalifikatsioon ja kogemused, hindab kõiki kinnisvarainvesteeringuid, et need peegeldaksid turutingimusi aruandlusperioodi lõppkuupäeval.

Vara ja vahendite hoolduskulud kajastatakse kasumiaruandes vastavalt nende tekkimisele. Vara ja vahendite kapitaalremondi kulud (rendiomandi täiustamine) lisatakse vastava vara väärtusele ja kantakse kuludesse vara kasuliku eluea jooksul. Renditud vara ja vahendite kapitaalremondi kulud kantakse kuludesse lineaarselt kas kapitaalremondi kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Vara ja vahendite müügist tulenev kasum või kahjum arvutatakse vahena vara bilansilise maksumuse ja müügist saadud tulu vahel ning kajastatakse müümisel kasumiaruandes kasumi või kahjumina.

Finantsaruande lisad

Kui müüakse ümberhinnatud põhivara, kantakse sellega seotud ümberhindluse reserv eelmiste perioodide jaotamata kasumi alla.

Amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle kord aastas.

3.7 Immateriaalne vara

Tarkvaralitsentsid

Tarkvaralitsentsid kapitaliseeritakse. Tarkvaralitsentsid kajastatakse nende maksumuses, mis sisaldab omandamis- ja rakendamiskulusid ning ei sisalda kumulatiivset amortisatsiooni ja väärtuse langust. Amortisatsiooni arvutatakse lineaarse meetodi alusel kogu vastava vara kasuliku eluea jooksul, et hinnata vara väärtus alla hinnangulisele jääkväärtusele kasuliku eluea lõpus 20% aastamääraga.

3.8 Kinnisvarainvesteering

Maa ja hooned, mille eesmärk on teenida renditulu või suurendada kinnisvara väärtust või teha mõlemat, liigitatakse kinnisvarainvesteeringuks ja mõõdetakse õiglases väärtuses, mille muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Kinnisvarainvesteeringuteks liigitamine või mitteliigitamine toimub siis, kui muutub vara kasutuseesmärk.

Kui maa või hoone liigitatakse pärast kasutuseesmärgi muutumist kinnisvarainvesteeringuks, kajastatakse ülemineku kuupäeval vastava objekti bilansilise maksumuse ja õiglase väärtuse vahel vahetult enne üleminekut tekkivad erinevused otseselt muu koondkasumi all tingimusel, et tegemist on kasumiga.

Kui omanik võtab kinnisvarainvesteeringu kasutusse, liigitatakse see ümber varaks ja vahenditeks ning edaspidi loetakse selle maksumuseks selle õiglast väärtust ümberklassifitseerimise kuupäeval.

3.9 Rendiarvestus

Vara ja vahendite rentimine klassifitseeritakse kapitalirendiks, kui sellega antakse põhimõtteliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved rentnikule üle. Omandiõigust üle anda ei tule. Kõik muud rentimised klassifitseeritakse kasutusrendiks. Ettevõtte on aruandlusperioodil ainult kasutusrendi lepingud.

• Ettevõtte kui rendileandja

Renditulu kasutusrendi alusel välja renditud kinnisvarainvesteeringust kajastatakse lineaarselt iga rendiperioodi jooksul.

• Ettevõtte kui rentnik

Kasutusrendi makseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt rendiperioodi jooksul. Saadud allahindlused kajastatakse kasumiaruandes rendi kogukulu olulise osana.

3.10 Ettevõtte tulumaks

Tulumaksukulu sisaldab tasumisele kuuluvat ja edasilükkunud tulumaksu. Tulumaksukulu kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud ulatuses, mil see on seotud otseselt muu koondkasumi all kajastatavate kirjetega, millisel juhul see kajastatakse muu koondkasumi all.

Tasumisele kuuluv tulumaks on perioodi maksustatava tulu pealt eeldatavalt makstav maks lähtudes aruande kuupäeval kehtinud või olulises osas kehtima hakanud maksumääradest ning eelnevate aastate eest makstava maksu korrigeerimisest.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse nii, et see määratleks finantsaruandes ajutised erinevused varade ja kohustuste bilansilise maksumuse (finantsaruandluse eesmärgil) ja maksustamisel kasutatavate summade vahel. Sellised erinevused on peamiselt tekkinud vara ja vahendite erinevatest amortisatsioonimääradest, mida maksuarvestuses ning finantsarvestuses kasutatakse, ning tehtud eraldistest.

Edasilükkunud tulumaksu arvestatakse maksumääradega, mida kasutatakse ajutiste erinevuste puhul, kui need peaksid erineva bilansipäeval kehtinud seadustest. Edasilükkunud tulumaksunõuded ja -kohustused saldeeritakse, kui on olemas seaduslik õigus jooksvaid tulumaksunõudeid ja -kohustusi saldeerida, ning need

Finantsaruande lisad

on seotud sama maksuasutuse poolt samale maksustatavale üksusele või erinevatele maksukohustuslastele kohaldatava tulumaksuga, aga nende eesmärk on arveldada praeguseid maksunõudeid ja -kohustusi netopõhiselt või realiseerida maksunõuded ja -kohustused samaaegselt.

Edasilükkunud tulumaksunõudeid kajastatakse tulevikus võimaliku maksustatava kasumi ulatuses, mille puhul ajutist erinevust saab kasutada. Edasilükkunud tulumaksu nõuded vaadatakse üle igal bilansipäeval ja neid vähendatakse juhul, kui sellega seonduv maksutulu realiseerumine ei ole enam tõenäoline.

Edasilükkunud tulumaksunõudeid ja -kohustusi ei diskonteerita.

3.11 Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes hõlmavad raha ja raha ekvivalendid kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid, üleõhohiuseid ja tähtajalisi deposiite pankades esialgse tähtajaga alla kolme kuu. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid lineaarse meetodi abil.

3.12 Dividendid

Dividende kajastatakse eelmiste perioodide jaotamata kasumi eraldistena perioodil, mil need deklareeritakse.

3.13 Töötajate hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised, sealhulgas palgad ja sotsiaalkindlustuse maksed, preemiad ja puhkusetasud, kajastatakse netotegevuskulude all tekkepõhiselt. Ettevõtte maksab töötajate töösuhte jooksul töötajate eest riigi sotsiaalfondile fikseeritud sotsiaalkindlustusmaksleid vastavalt kohalikele seadusesätetele ning ei ole kohustatud tegema selliseid maksleid töötajate eest, kes on pensionil.

3.14 Eraldised

Eraldis kajastatakse siis, kui minevikus aset leidnud sündmuse tagajärjel on ettevõtte praegu juriidiline või faktiline kohustus, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata, ning on tõenäoline, et kohustuse täitmiseks on tarvis majandusliku kasu väljavoolu.

3.15 Seotud osapooled

Seotud osapooled esindavad nii ettevõttega seotud juriidilisi üksusi kui ka eraisikuid vastavalt järgmistele eeskirjadele.

- a) Isik või sellise isiku perekonnaliige on aruandva üksusega seotud, kui selline isik:
 - i) omab aruandva üksuse üle kontrolli või ühist kontrolli;
 - ii) omab aruandva üksuse üle olulist mõju;
 - iii) on aruandva üksuse või selle emaettevõtte tippjuhtkonna liige.
- b) Üksus on aruandva üksusega seotud siis, kui on täidetud mõni alljärgnevatest tingimustest:
 - i) Üksus ja aruandev üksus on sama grupi liikmed (mis tähendab, et iga emaettevõtte, filiaal ja sõsarettevõtte on teistega seotud).
 - ii) Üks üksus on teise üksuse sidus- või ühissettevõtte (või sellise grupi liikme sidus- või ühissettevõtte, kus teine üksus on liige).
 - iii) Mõlemad üksused on sama kolmanda poole ühissettevõtted.
 - iv) Üks üksus on kolmanda üksuse ühissettevõtte ja teine üksus on kolmanda üksuse sidusettevõtte.
 - v) Üksuse näol on tegemist kas aruandva üksuse töötajatele või aruandva üksusega seotud üksusele töösuhte lõppemise järgse hüvitiste plaani pakkujaga. Kui aruandev üksus ise on sellise plaani pakkuja, on seda rahastavad tööandjad samuti aruandva üksusega seotud.
 - vi) Üksus kuulub punktis (a) nimetatud isiku kontrolli või ühise kontrolli alla.
 - vii) Punktis (a)(i) nimetatud isik omab olulist mõju üksuse üle või on üksuse (või üksuse emaettevõtte) tippjuhtkonna liige.

Finantsaruande lisad

- viii) Üksus või sellise grupi liige, kuhu üksus kuulub, osutab üksusele või üksuse emaettevõttele juhtivpersonali haldamise teenuseid.

Tehing seotud osapoolega – ressursside, teenuste või kohustuste üleminek aruandva üksuse ja seotud osapoole vahel sõltumata sellest, kas hüvitis on määratud või mitte.

3.16 Olulised raamatupidamishinnangud ja otsused

IRFS-iga kooskõlas oleva raamatupidamisaruanne koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ning kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Kuigi hinnangud põhinevad juhtkonna parimatel teadmistel praegustest sündmustest ja tegevustest, ei pruugi tegelikud tulemused nende hinnangutega kokku langeda.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see puudutab vaid antud perioodi, või revideeritud ja tulevase perioodi, kui muutus mõjutab nii praegust kui ka tulevase perioodi.

Hinnangute määramatuse peamised alused:

Tehnilised eraldised

Ärivaldkonna iseloomu tõttu on raske kindlalt ette ennustada, milline on konkreetse nõude tõenäoline tulemus ja esitatud nõuete lõplik maksumus. Iga esitatud nõuet hinnatakse eraldi juhtumipõhiselt, arvestades nõude asjaolusid, kahjukäsitlejatelt saadud andmeid ja sarnaste nõuete suurust puudutavaid varasemaid tõendeid. Juhtumiga seotud hinnangud vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse uue teabe lisandumisel. Eraldised põhinevad jooksva teabel. Lõplikud kohustused võivad edasiste arengute tulemusel muutuda. Eraldiste hindamise raskused erinevad ka äritegevuse liigiti seoses nõuete keerukuse ja mahu ning nõuete individuaalse raskusastme, nõude esinemiskuupäeva määramise ning viivituste raporteerimisega.

Kõige subjektiivsem hinnang on seotud toimunud, kuid teatamata nõuete eraldistega. Tehniliste eraldiste piisavuse põhieeldusi jälgitakse regulaarselt, viies igas ärivaldkonnas läbi nõuete reservi ammendumise analüüsi ja kohustuste piisavuse teste.

Kinnisvarainvesteeringute, hoonete ja isiklikul otstarbel kasutatava maa hindamine

Kinnisvarainvesteering esitatakse õiglases väärtuses ning kõik õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Ettevõtte äritegevuses kasutatav maa ja hooned esitatakse ümberhinnatud väärtuses, mis on õiglase väärtus ümberhindamise päeval, millest on maha arvatud hilisem kumulatiivne amortisatsioon ja hilisem kumulatiivne väärtuse langus. Ümberhindamise tulemus kajastatakse muu koondkasumi all, välja arvatud siis, kui tuleks kajastada ka väärtuse langust.

Kinnisvarainvesteeringu ja isiklikuks otstarbeks kasutatavate hoonete õiglase väärtuse määramisel tellib juhtkond välised hindajad, kuid arvestab selliste hindamiste usaldusväärsust jooksva turuolukorra alusel.

Laenude ja nõuete väärtuse langus

Laenude ja nõuete ehk tähtaja ületanud summade või summade puhul, mille puhul on märke väärtuse langusest, hinnatakse väärtuse languse objektiivseid tõendeid individuaalselt. Ettevõtte hindab tõenäosust, et võlgnik tulevikus oma kohustused täidab, ning selliste kohustuste täitmise aega, et oleks võimalik hinnata vara kaetavat väärtust.

Laene ja nõudeid, mille puhul individuaalset väärtuse langust ei mõõdetata, hinnatakse kollektiivselt, kasutades kohustuste täitmatajätmise tõenäosuse, tagasinõudmiste ajastuse ja tekkinud kahju summa varasemate trendide statistilist modelleerimist. Siis korrigeeritakse neid vastavalt juhtkonna otsusele selle osas, kas jooksvad majandus- ja krediitingimused on sellised, et tegelik kahjum on ajaloolise modelleerimise teel esitatust suurem või väiksem. Tasumata jätmise määrasid, kahjumimäärasid ja tulevaste laekumiste eeldatavat aega võrreldakse regulaarselt tegelike tulemustega, et tagada nende ajakohasus. Siiski sisaldavad need alati teataval määral ebakindlust ja võivad muutuda sõltuvalt klientide finantspositsioonist või üldisest majanduskeskkonnast.

Finantsaruande lisad

Õiglaste väärtuste mõõtmine

Õiglase väärtuse mõõtmist on üksikasjalikumalt kirjeldatud lisades 3 ja 4.

(4) Risk ja riskihaldus

4.1 Risk ja riskihaldus

Ettevõtte riskihaldus on lahutamatu osa juhtimis- ja otsustussüsteemist ning moodustab süsteemse meetmete kogumiku, mis tagab riskide tuvastamise, hindamise ja jälgimise ning individuaalse riskitaseme ja riskirühma kuuluvate tehingute kontrollimise ja ettevõtte üldise riskitaseme tuvastamise.

Riskihaldussüsteem hõlmab kolme kaitsetasandit:

- esimene tasand – igapäevane riskihaldus äriüksuses (nelja silma põhimõtte alusel; kriitilised protsessid dokumenteeritakse; riski võtmenäitajad);
- teine tasand hõlmab riskihaldus- ja vastavusfunktsioone ning ka kindlustusstatistika tegemist ja üldise riskihaldussüsteemi juhtimist, riskiprofiili regulaarset jälgimist, äriüksuste toetamist; sellistele tegevustele on ettevõtte juhtkonnal otsene juurdepääs;
- kolmanda tasandi kontrolli teostatakse siseauditi tegevuste abil, mis annavad sõltumatu kinnituse riskihalduse ja kontrolliprotsesside kohta; sellistele tegevustele on ettevõtte juhtkonnal ja nõukogul otsene juurdepääs.

Kuna kindlustusvaldkond tähendab riski üleminekut kindlustusvõtjalt kindlustusandjale ning sellise riski haldamist, tulenevad suurimad riskid kindlustusriski võtmisest, edasikindlustuskatte valimisest ja sõlmitud kindlustuslepingutes toodud kohustuste täitmisest.

Lisaks on ettevõttel ka investeerimistegevusest tulenev finantsrisk ja igapäevategevustest tulenev tegevusrisk. Kõik riskid jagunevad alamkategoriateks, kus on välja toodud olulised riskid. Iga olulise riski puhuks on kehtestatud riskilevenduskava.

Direktiivi Solventsus II nõuete kohaselt hindab ettevõtte oma riski ja maksejõulisust (ORSA), mille tulemusi kasutatakse iga-aastaselt planeerimisel ja strateegiliste otsuste langetamisel.

4.2 Kindlustusriskid ja riskihaldus

Kindlustusrisk on ettevõtte igapäevases äritegevuses kõige olulisem risk.

Kindlustusriski haldamiseks on ettevõtte välja arendanud mitmeid kontrolli- ja haldusmeetmeid. Kõigi kindlustusliikide jaoks on koostatud kindlustustingimused, mis on siduvad nii ettevõtte kui ka klientide jaoks. Kõigi kindlustusliikide jaoks on koostatud metodoloogiad, mida ettevõtte poolt võetava riski hindamisel ja aktsepteerimisel järgida tuleb. Ettevõtte on rajanud kindlustusriskiosakonna, mille töötajad vastutavad konkreetse kindlustustoote arendamise ning kindlustustingimuste ja riskihindamismeetodite eest. Lisaks sellele on määratletud limiidid, milleni igal töötajal on õigus riski ülevõtmise osas otsust langetada. Limiitide määramisel lähtutakse hierarhia põhimõttest; kõige suurema vastutusega töötajal on riski ülevõtmise osas otsustamisel kõige suuremad õigused.

Hoolimata ülaltoodud meetmetest ja riskide haldamisest on ettevõtte juhtkond teadlik, et on oht, et kindlustusrisk ei pruugi olla kvalitatiivselt hinnatud ja et võidakse langetada vale otsus. Lisaks on risk, et kindlustushüvitis ei ole põhjustatud kahju katmiseks piisav, või et kahjujuhtumit tuleb hallata pikema aja jooksul.

Selliste riskide miinimumini viimiseks on ettevõtte välja arendanud ja rakendab kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis kirjeldab kindlustuse administreerimisprotsessi ja kahjunõuete reguleerimise protseduure. Selles on ära määratletud, kas ja millistel asjaoludel teatud protseduure järgida tuleks. Kvalitatiivseid mõõtmisi saab teostada igas protsessis ja kontrollida, kas vastavat protsessi viiakse läbi ettevõtte huvide ja kirjeldatud toimingute alusel. Eesmärk on pakkuda klientidele kvaliteetset teenust ja vähendada kindlustusprotsessidega seotud riske.

Finantsaruande lisad

(a) Riskide võtmise strateegia

Kindlustusrisk tähendab ohtu saada kahju või ohtu, et kindlustustegevusega seotud kohustuste väärtus muutub ebapädevate hindamis- ja eraldiste moodustamise eelduste tõttu etteaimamatult. Kindlustusriski vähendamiseks on ettevõtte strateegia eesmärk riske hajutada, tagades tasakaalustatud portfelli, ning strateegia põhineb suurel mitme aasta peale jaotatud sarnaste riskide portfellil, mis peaks tulemuste varieeruvust vähendama. Riskide võtmise strateegia on osa iga-aastasest äriplaanist, milles on toodud äritegevuste liigid ja tööstussektorid, millega seoses ettevõtte on valmis riske võtma.

Strateegiaga määratakse riskijuhtidele üksikasjalikud kindlustusriskide võtmise õigused, mis määratlevad, millises ulatuses on riskijuhil õigus kindlustusliikide suuruse, valdkonna ja tööstuse kaupa riske võtta, et portfellis oleks tagatud sobiv riskivalik.

Riskide hajutamist loetakse väga oluliseks ja kõigis Balti riikides kehtib ühesugune riskide võtmise protsess.

Kindlustusstrateegia hindamisel kasutatakse stressiteste ja kriitiliste olukordade analüüsi.

Kindlustustoodete tariifide ja hindade arvutamine peegeldab jooksvaid turutingimusi ja katab kõige tõenäolisemad eeldused, mis on vajalikud tulevaste tulemuste korrigeerimiseks eesmärgiga finantsriske oluliselt leevendada.

Kindlustusriskide võtmise õigustest kinnipidamist jälgib ettevõtte juhtkond pidevalt. Tehingud, milleks on tarvis eriluba, saadetakse ülevaatamiseks ettevõtte direktorite nõukogule.

(b) Põhitooted

Kindlustuslepingutest tulenevate rahavoogude summale, ajastusele ja ebakindlusele olulist mõju avaldavate kindlustuslepingute tingimused on toodud allpool. Lisaks on allpool toodud hinnang ettevõtte peamistele toodetele ja viisidele, kuidas see seonduvaid riske haldab.

Kaskokindlustus

Tootekirjeldus

Kindlustus hüvitab sõiduki kahjustumisest, hävimisest või kadumisest tulenevad kahjud. Kindlustatud sõidukile on võimalik osta ka täiendavaid kindlustuskatteid. Suurimad kahjud on tingitud sõiduki vargusest või hävimisest.

Riskihaldus

Peamised selle tootega seotud riskid on kindlustusrisk ja nõuete arenguga seotud riskid.

Kaskokindlustuse maksed arvutatakse *bonus-malus* süsteemi, juhi sõidustaaži, kindlustuspiirkonna ja muude kriteeriumite alusel nii, et kindlustusmaks väheneb, kui kahjusid ei teki, ning suureneb, kui need tekivad. Kindlustussummad ületavad väga harva 70 000 eurot. Kindlustusmaksed määratletakse kehtiva kindlustusmetodoloogia alusel. Mootorsõidukid on jaotatud nelja erineva kindlustusmaksega riskigruppi. Liikluskindlustus sisaldab tavaliselt kindlustusvõtja riskielementi.

Kohustuslik liikluskindlustus

Tootekirjeldus

See on kohustuslik kindlustus, mille tingimused ja hüvitamiseeskirjad on sätestatud kohustuslikku liikluskindlustust käsitlevates määrustes. Kohustuslik liikluskindlustus katab füüsiliste vigastustega seoses esitatud nõuded ja varalised nõuded riikides, kus poliis kehtib, ning ka välismaal põhjustatud nõuded, kui juhil on olemas roheline kaart. Enamik kohustusliku liikluskindlustuse hüvitisi makstakse varaliste kahjude eest ja ühekordse tervisekahju, enamasti meditsiiniliste ravikulude ja ajutise töölt puudumise korral. Kuid võimalikud on ka pikaajalised hüvitised, näiteks pensioni ja alalise töövõimetuse korral, mida võidakse välja maksta annuitedina pika aja jooksul.

Isegi kui eelneva statistika põhjal on näha, et nõuetest on teavitatud kiiresti ja need saab viivitamatult lahendada, võib olukord muutuda ja kohustuslikust liikluskindlustusest tulenevad nõuded klassifitseeritakse pikaajalisteks, sest lõpliku nõude maksumuse määratlemine võtab kauem.

Finantsaruande lisad

Riskihaldus

Peamised selle tootega seotud riskid on kindlustusrisk ja nõuete arenguga seotud riskid. Seega jälgib ettevõtte muudatusi üldises majanduslikus ja ärikeskkonnas ning reageerib nendele. Kohustusliku liikluskindlustuse maksete arvutamisel kasutatakse *bonus-malus* süsteemi, mille puhul kindlustusmakse väheneb, kui kindlustatud isik kahjusid ei tekita, ning suureneb, kui kindlustatud isik kahjusid tekitab.

Tervisekindlustus

Tootekirjeldus

Tervisekindlustuse toodet pakutakse ettevõtetele, kes oma töötajatele tervisekindlustust ostavad. Tervisekindlustus hüvitab sellised kulud nagu arstikülastused, labori- ja diagnostilised testid ja haiglaravi.

Riskihaldus

Ettevõtte jälgib muutusi meditsiiniteenuste hindades ja reageerib nendele, jälgib kahjunõuete koefitsiente tööandjate põhjal ja korrigeerib kindlustusmakseid igal aastal vastavalt uuendustele.

Varakindlustus

Tootekirjeldus

Varakindlustus hüvitab kindlustatud isikule vara kadumisest, kahjustumisest või olulisest kahjustumisest tulenevad kulud, arvestades kõiki ettenähtud piiranguid või mahaarvamisi. Varakindlustusega kaetavate riskide alla kuuluvad tuleoht, torude lekkimine, plahvatus, murdvargus ja röövimine ning tormioht. Kõige sagedamini esinevad riskid varakindlustuses on torude lekkimised ja tulekahjud. Suuremad kahjud tulenevad enamasti tulekahjust.

Üldiselt esitatakse varakindlustusnõuded koheselt ja need saab viivitamatult lahendada. Varakindlustuse nõuded klassifitseeritakse seega lühiajaliseks erinevalt pikaajalistest klassidest, kus nõudesumma lõplik määratlemine võtab kauem aega.

Lisaks varakindlustusele võib klient saada ärikatkestuse hüvitist, mis tuleneb kindlustatud vara kahjustumisest, ning osta koos kinnisvaraga ka vastutuskindlustuse.

Ärikatkestuse kindlustus katab saamata jäänud ärikasumi ja tekkinud fikseeritud kulud, mis tulenevad ettevõtte varakindlustusega kaetud riskide realiseerumisest. Selle kindlustusliigi müümisel on eriti oluline võtta arvesse klientide usaldusväarsust ja finantsaruande läbipaistvust.

Riskihaldus

Peamised selle tootega seotud riskid on kindlustusrisk ja nõuete arenguga seotud riskid.

Kindlustusmaksete arvestamiseks hinnatakse erinevate varade vastavaid omadusi. Eravara kindlustamisel eeldatakse, et samasuguse riskiprofiiliga varasid on palju. Ärivarade puhul ei pruugi see nii olla. Paljud ärivarade pakkumised ühendavad endas ainulaadse asukoha, äriiingi ja rakendatavate ohutusmeetmete kombinatsiooni. Nende poliiside puhul riskile vastava kindlustusmakse arvutamine on juba keerulisem.

Varaklassidel on risk, et kindlustatud isik esitab valenõude või kehtetu nõude või liialdab kahjujuhtumi järel esitatava nõude suurusega. See selgitab suures osas ära, miks majandustingimused on varakindlustuse kasumlikkusega otseselt seotud. Kindlustusrisi hallatakse peamiselt hinnakujunduse, vara rahvusvaheliste standardite alusel sõltumatu hindamise, tootedisaini, riskide valimise ja edasikindlustuse teel. Seega jälgib ettevõtte muudatusi üldises majanduslikus ja ärikeskkonnas ning reageerib nendele, muutes hindu või tootetingimusi.

(c) Kindlustusrisi kontsentratsioon

Kindlustusprotsessis võib tekkida riskikontsentratsioon, kui konkreetne sündmus või sündmuste jada võib ettevõtte kohustusi oluliselt mõjutada. Selline kontsentratsioon võib tekkida ühest kindlustuslepingust või mitmest seotud lepingust ning olla seotud asjaoludega, kus võivad tekkida olulised kohustused.

Riskikontsentratsioon võib tekkida erinevate kokkusattumuste ja seaduspärasuste tulemusel. Varakindlustuses võib riskikontsentratsioon tekkida siis, kui tihedalt asustatud piirkonnas esineb kindlustusrisk (nt tulekahju), mis võib kergesti ühelt kinnisvaralt teisele üle minna ja sellist olukorda ei ole võimalik vältida.

Finantsaruande lisad

Lisaks sellele on juhtkond teadlik, et võimalik riskikontsentratsioon võib tekkida ühes ettevõttes või kogu tööstuses, mille puhul mitu riski on kindlustatud. Selliste riskide kindlustamise eeltingimuseks on ettevõtte finantspositsiooni ja finantsvõimekuse hindamine ning määratlemine, kui suured finantskohustused tekkida võivad, kui suured ettevõtte praegused kohustused on ja mida ettevõtte lubada saab. Finantsriskide hindamisel uuritakse majanduskasvu trende ja riske, mis seda valdkonda mõjutada võivad.

Et riskikontsentratsioonist tuleneda võivad kahjud miinimumini viia, kasutab ettevõtte tulemuslikult edasikindlustust – kaitstes riske proportsionaalselt ja mitteproportsionaalselt. Edasikindlustuse kasutamisel määratletakse ettevõtte ühe riski säilitamise netoväärtus ühe objekti ja ühe sündmuse kohta juhaks, kui kahju tekib samaaegselt mitmel objektil. Ettevõtte järgib edasikindlustuspoliitikat, mille juhatus on kinnitanud.

Ettevõtte kasutab selliste riskide haldamiseks kaheosalist põhimeetodit. Esiteks hallatakse riski, langetades riski võtmise osas sobiv otsus. Riskijuhtidel ei ole õigust kindlustusriske võtta, kui eeldatav kasum ei ole võetavate riskidega kooskõlas. Teiseks hallatakse riski edasikindlustuse kasutamise teel. Ettevõtte ostab erinevatele tegevusaladele edasikindlustuskatteid. Ettevõtte hindab edasikindlustusprogrammiga seotud kulusid ja hüvesid jooksvalt.

Ettevõtte määratleb koondriski, mida see on valmis riskikontsentratsiooniga seoses võtma. Riske jälgitakse nii nende võtmise ajal kui ka igakuiselt, vaadates läbi peamised koondriskid, millega ettevõtte kokku puutub. Ettevõtte kasutab riskide kogunemise jälgimiseks mitmeid modelleerimismeetmeid, et mõõta edasikindlustusprogrammi tõhusust ja ettevõtte riski talumise määra.

Kontsentratsiooniriski testitakse ja hinnatakse erinevate stsenaariumite testimisega. Otsustamisel kasutatakse stressitesti tulemusi, et mõista, millist kontsentratsiooniriski ettevõtte võtta võib.

Riskide geograafiline kontsentreerumine

Äritegevuse kontsentratsioonirisk on kindlustusvaldkonnas oluline aspekt. Seda silmas pidades ja ühes riigis kontsentratsiooniriski vähendamiseks jätkab ettevõtte kõigis Balti riikides tegevuste arendamist. Selle tulemusel viidi 36,2% kogu äritegevusest (teenitud netokindlustusmaksete alusel) läbi Lätis ja 50,7% Leedus.

Riskide kontsentratsioon tegevussuundade kaupa

Kindlustusriskide kontsentratsioon tegevussuundade kaupa ei ületa ühe tegevuse puhul 20%, mistõttu ettevõtte juhatuse hinnangul on riskikontsentratsioon aktsepteeritaval tasemel.

(d) Katastroofid

Ettevõtte juhatuse on katastroofiriskide võimalikkusest teadlik. Ettevõtte geograafilisest asendist tingituna on sellised riskid enamjaolt seotud meteoroloogiliste nähtustega: tormid, üleujutused, loodusõnnetused (rahe, lumi, külmumine jne). Suured tulekahjud ja maavärinad on ebatõenäolised, kuid võivad siiski ette tulla. Baltikumis on kõige levinumad katastroofid üleujutused ja tormid. Ettevõttele katastroofiriski mõju vähendamiseks kasutatakse edasikindlustust. Edasikindlustust kasutatakse nii proportsionaalselt kui ka mitteproportsionaalselt. Lisaks ostetakse suurtele riskidele fakultatiivset edasikindlustust. Ettevõtte on omavastutuse arvutamiseks koostanud oma metodoloogia. See sõltub paljudest teguritest ja iga tootegrupi eelnevast statistikast. Juhatuse hinnangul vähendavad kasutatavad meetmed katastroofiriski mõju ettevõttele piisavalt.

(e) Kohustuste piisavuse test

Ettevõtte hindab oma iga-aastaseid kindlustuskohustusi, teostades kohustuste piisavuse testi.

Kohustuste piisavuse testi viiakse läbi kindlustusliikide lõikes, mille Lätis määratlevad järelevalveasutused, ning seda viiakse läbi Lätis, Leedus ja Eestis igal aruandekuupäeval, et hinnata, kas kajastatud kindlustuskohustused on piisavad, kasutades selleks kindlustuslepingutest tulenevate tulevaste rahavoogude hindamist. Prognoositavad tulevased rahavood on parimad hinnangud ilma riskimarginaalita. Kui hinnang näitab, et reservid on kindlaks määratud tulevaste rahavoogudega võrreldes ebapiisavad, kajastatakse puudujääk kasumiaruandes. Eeldatavaid rahavoogusid seoses nõuete ja kuludega hinnatakse kogemuste põhjal ning korrigeeritakse oluliste üksikute kahjude puhul, mille esinemist ei eeldata.

Finantsaruande lisad

Kohustuste piisavuse testi viiakse läbi riikide ja kindlustusliikide lõikes, kasutades teavet väljamakstud brutonõuete ja reservide kohta. Testis võetakse arvesse regressi korras makstavate nõuete võimalikku vähenemist. Edasikindlustust arvesse ei võeta.

Kohustuste piisavuse testides seisuga 31.12.2016 ja 31.12.2015 ei tuvastatud eelneva perioodiga võrreldes väärtuse langust.

Nõuete areng

Teave nõuete arengu kohta on esitatud eesmärgiga illustreerida kindlustusriski, millega ettevõtte kokku puutub. Nõuete tabelis on toodud võrdlus seni tehtud kumulatiivsete maksete ja vastavate kindlustusnõuete jaoks tehtud tehniliste eraldiste arengu vahel kindlustusjuhtumi asetleidmise aastate kaupa.

Igas tulbas märgitud ülejääke või puudujääke tuleb hinnata teistest tulpadest eraldi, sest sellised eelnevatel aastatel tehtud korrigeerimised võivad olla arvestatud eelnevatel aastatel tehtud korrigeerimiste alla.

Ümberarvutatud tehnilised eraldised ja kumulatiivne puudujääk või ülejääk, mis on toodud lisatud tabelis, võivad seega erinevate tegurite muutumise tagajärjel samuti muutuda.

Kuigi tabelis esitatud andmed peegeldavad ajalooliste varasemate aastate rahuldamata nõuete prognoose, peaksid finantsaruande kasutajad vältima mineviku jääkide või puudujääkide ekstrapoleerimist seoses käesoleva perioodi rahuldamata nõuetega.

Järgnev tabel illustreerib ettevõtte brutonõuete reservi piisavust igal õnnetusjuhtumi asetleidmise aastal.

Nõuete arengu analüüs, tuhat EUR

	Kindlustusjuhtumi aasta		
	2015 ja varem	2016	Kokku
	Tuhat EUR	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Aasta nõuded kokku	58 853*	81 587	81 587
- üks aasta hiljem	84 521		84 521
Maksed kokku	52 600**	56 570	109 170
Nõuete reservid kokku 31.12.2016	31 921	25 017	56 938

* Nõuded kokku sisaldab nõudeid kindlustusportfellile, mille ettevõtte 1. juulil 2015 lisas 1 kirjeldatud ümberkorralduste tulemusel üle võttis.

** Aastal 2015 olid brutonõuete väljamaksed seotud ainult perioodiga alates 1. juulist kuni 31. detsembrini 2015.

(h) Tundlikkusanalüüsi tulemusel tehtud eeldused üldiseks äritegevuseks

Arvutustes kasutatavad eeldused põhinevad ettevõtte enda kogemustel, turult saadud teabel ja ekspertide arvamustel turutrendide kohta. Eelduste koostamisel sisendina kasutatavate andmete allikad on ettevõttesisesed ja kasutavad igal aastal korraldatavate uuringute andmeid. Eeldusi kontrollitakse eesmärgiga tagada, et need oleks turu inflatsioonimäärade või muu avaldatud teabega kooskõlas. Pannakse rõhku jooksvatele trendidele. Kui varasematel aastatel ei ole olnud piisavalt teavet, et nõuete arengut usaldusväärset hinnata, tehakse konservatiivseid eeldusi.

IBNR eraldiste hinnangulist summat võivad mõjutada inflatsioon, risk, et viivitusega esitatakse olulisemalt suuremad nõudeid, ning ka nõuete esitamise hooajalisus ja muud riskid.

Seisuga 31. detsember 2016 koosnesid IBNR nõuete eraldised järgmistest kindlustusliikidest: kohustuslik liikluskindlustus, kaskokindlustus ja tsiviilvastutuskindlustus. Praegust turuolukorda arvestades usub ettevõtte, et kõige muutlikum eeldus, mis asub nõuete summa ja keskmise kindlustussummade hulgaga ühel real, on inflatsioon.

Allpool toodud tabelis on toodud muutused IBNR eraldistes 31. detsembri 2016. aasta seisuga juhul, kui IBNR eraldiste hindamisel kasutatav inflatsioonimäär muutub, kuna inflatsioon muutub 3% võrra.

Finantsaruande lisad

Tuhat EUR Kindlustusliik	IBNR seisuga 31.12.2016	IBNR, kui prognoositav aastane inflatsioon suureneb 3% võrra	IBNR ilma aastase inflatsioonita
Kohustuslik liikluskindlustus	8737	9191	8457
Tsiviilvastutuskindlustus	2133	2238	2065
Kaskokindlustus	634	646	626

Tuhat EUR Kindlustusliik	IBNR seisuga 31.12.2015	IBNR, kui prognoositav aastane inflatsioon suureneb 3% võrra	IBNR ilma aastase inflatsioonita
Kohustuslik liikluskindlustus	7633	7914	7453
Tsiviilvastutuskindlustus	1861	1931	1816
Kaskokindlustus	658	669	651

Tehniliste eraldiste arvutamisel kasutatav põhieeldus on stabiilne statistika nõuete kohta. Juhatus eeldab, et nõuete areng on tulevikus samasuguse mustriaga nagu minevikuski. Eraldisei ei diskonteerita.

Ärivaldkonna iseloomu tõttu on väga raske kindlalt ette ennustada, milline on konkreetse nõude tõenäoline tulemus ja tekkinud nõuete lõplik maksumus. Iga nõuet hinnatakse eraldi juhtumipõhiselt, arvestades nõude asjaolusid, kahjusumma kohta olemasolevaid andmeid ja sarnaste nõuete suurust puudutavaid varasemaid tõendeid. Võimaliku nõude hinnangud vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse uue teabe lisandumisel. Eraldised põhinevad jooksva teabel. Edasiste arengute tulemusel või katastroofiliste sündmuste esinemisel võivad makstavad nõuded siiski eelnevalt eraldatud summast erineda. Kahjusumma lõplikku suurust mõjutavate elementide mõju on raske hinnata. Eraldiste hindamise raskused erinevad ka äritegevuse liigiti, kuna on erinevusi aluseks olevas kindlustuslepingus, nõuete mahus ja sageduses, nõude esinemiskuupäeva määramises ning viivituste raporteerimises.

Valdava osa riskide puhul hinnatakse rahuldamata IBNR eraldiste mahtu erinevate statistiliste meetoditega, näiteks nagu ahel-redel meetod. Sellised meetodid ekstrapoleerivad hüvitatud ja tekkinud kahjunõuete arengut, keskmist kahjunõuete maksumust nõude kohta ja kahjunõuete hulka iga kindlustusaasta kohta võrreldes varasemate aastate arengute ja eeldatava kahjumääraga.

Peamisteks järjepidevalt kasutatud meetoditeks on:

- ahel-redel meetodid, mis kasutavad potentsiaalsete tulevikus tekkivate nõuete hindamiseks varasemaid andmeid;
- muud ahelkoefitsiendi meetodid kindlustusjuhtumite ilmnemissageduse hindamiseks;
- kahjumäära meetodid, mis kasutavad ettevõtte kahjumäära eeldusi kindlustusliigi lõikes.

Reaalselt kasutatav meetod või meetodite kombinatsioon sõltub kindlustusliigist ja jälgitud varasemate nõuete arengust.

Selles ulatuses, milles need meetodid kasutavad varasemate nõuete arengut puudutavat informatsiooni, eeldavad need, et varasemate nõuete arengu muster ilmneb tulevikus uuesti. See võib mitmel põhjusel osutuda valeks, mistõttu seni, kuni neid on võimalik tuvastada, on nende esinemine meetodite muutmisega lubatud. Sellisteks põhjusteks on:

- muutused protsessides, mis mõjutavad hüvitatud ja tekkinud nõuete arengut/kajastamist (näiteks muudatused nõuete reserveerimise protseduurides);
- majanduslikud, õiguslikud, poliitilised ja sotsiaalsed trendid (mille tulemuseks on eeldatavast inflatsioonitasemest erinev tase);
- muudatused kindlustusliikides;
- juhuslikud kõikumised, sealhulgas suurte kahjude mõju.

Eeldused kohustusliku liikluskindlustuse eraldiste hindamiseks

Kohustusliku liikluskindlustuse IBNR mahtu hinnatakse peamise tekkinud nõuete portsjoni osas, millest on välja arvatud kindlustuspensionid ja kehavigastused. Kindlustuspensionite ja kehavigastuste puhul tehakse eraldi arvutused. Ahelkoefitsiendid arvutatakse tekkinud nõuete jaoks eraldi triangulatsioonina kõigi kolme Balti riigi jaoks.

Finantsaruande lisad

Kindlustuspensionite ja kehvigastuste nõuete jaoks arvutatakse ahelkoefitsiendid välja kombineeritud triangulatsiooni alusel ning seejärel rakendatakse neid iga riigi kolmnurgale eraldi.

RBNS eraldi arvutatakse pensionite jaoks elukindlustuse valemite alusel. Nendes arvutustes kasutatavad peamised eeldused on suremustabelid, inflatsioon ja diskontomäärad. RBNS eraldiste arvutamisel kasutatakse Läti üldisi suremustabeleid, kui inimesed kuuluvad teise või kolmandasse invaliidsusgruppi, ning esimesse invaliidsusgruppi kuuluvate isikute puhul kasutatakse spetsiaalseid invaliidide suremustabeleid. Rahavoogusid arvutatakse elutabelite lõpuni. Rahavoogude diskonteerimisel kasutatakse Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIPOA) avaldatud diskontomäärasid.

4.3 Finantsriskid ja riskihaldus

Kuna ettevõtte teeb tehinguid finantsinstrumentidega, on see avatud ka finantsriskidele. Finantsriskid hõlmavad tururiski, krediidiriski ja likviidsusriski. Allpool on kirjeldatud iga nimetatud finantsriski eraldi ja esitatud kokkuvõtte ettevõtte poolt rakendatud meetoditest nende riskide haldamiseks. Riskidega puututakse kokku ettevõtte normaalse majandustegevuse käigus.

Ettevõtte finantsvarad ja -kohustused, sealhulgas investeeringud, deposiidid pankades, laenud, kindlustusnõuded ja nõuded edasikindlustustegevusest on avatud finantsriskidele järgnevalt:

- Tururisk: oht saada kahju või oht, et finantspositsioon muutub etteaimamatult, mis tuleneb varade, kohustuste ja finantsinstrumentide turuhindade taseme kõikumisest ja muutlikkusest. Tururisk hõlmab intressimäära riski, õiglase väärtuse riski ja valuutariski;
- Krediidirisk: oht saada kahju või oht, et finantspositsioon muutub etteaimamatult, mis tuleneb nende väärtuspaberiemitentide, vastaspoole ja võlgnike krediitdireitingu kõikumistest, kellega kindlustus- ja edasikindlustusandjad puutuvad kokku vastaspoole makseviivituse riski või kontsentratsiooniriski raames.
- Likviidsusrisk: oht, et ettevõtte ei ole võimeline investeeringuid ja muid varasid realiseerima, et õigeaegselt oma finantskohustusi täita.

Tururiskid

Kõik finantsinstrumentid ja finantspositsioonid on avatud tururiskile, riskile, et tulevikus aset leidvad muutused turul võivad muuta instrumendi rohkem või vähem väärtuslikuks. Ettevõtte on avatud potentsiaalsetele tururiskidele ning võib intressimäärade, valuutavahetuskursside ja kapitaliväärtuspaberite hinna muutumisel kanda kahju finantsvarade ja -kohustuste arvelt.

Investeermisriski piiramiseks tehakse investeeringuid erinevaid finantsinstrumente kasutades. Finantsinstrumentide valikul järgitakse kindlustusettevõtetele ja kindlustusettevõtete tegevusele kehtivaid nõudeid.

Investeermisel juhinduvad finantsosakonna töötajad kinnitatud investeeringute tegemise protseduuridest, mis reguleerivad paljusid investeermisriski haldamise ja minimeerimisega seotud küsimusi.

Investeermisriski vähendamine toimub kahel viisil – esiteks läbi investeermisportfelli mitmekesistamise ja teiseks läbi konkreetse vara analüüsimise enne selle ostmist ning antud vara puudutava informatsiooni alusel.

(a) Valuutarisk

Valuutarisk: varade, kohustuste ja finantsinstrumentide väärtuse tundlikkus valuutakursside taseme muutuste ja nende kõikumise suhtes.

Mõned kindlustuskohustused on denomineeritud välisvaluutas. Ettevõtte strateegiaks on piirata valuutariski seoses teadaolevate ja eeldatavate tehingutega, mis tehakse välisvaluutas. Praegune riskihaldus põhineb vastavas valuutas tehtud investeeringutel. Ettevõtte ei osale spekulatiivsetes tehingutes, mis võiksid valuutariski tõsta.

Finantsaruande lisad

Ettevõtte bilansiperioodi netotulu ja omakapitali tundlikkust välisvaluutas toimuvate muudatuste suhtes lähtuvalt 31. detsembril 2016 ja 2015 tuvastatud positsioonist ja lihtsustatud stsenaariumi puhul, kus PLN, GBP, USD / EUR valuutakurssides on toimunud 10% kõikumine, analüüsiti järgnevalt:

	2016	2015
Tuhat EUR	Netotulu	Netotulu
10% PLN odavnemine EUR suhtes	2	113
10% PLN kallinemine EUR suhtes	(2)	(113)
10% GBP odavnemine EUR suhtes	(4)	361
10% GBP kallinemine EUR suhtes	4	(361)
10% USD odavnemine EUR suhtes	(24)	(48)
10% USD kallinemine EUR suhtes	24	48

Finantsvarad ja -kohustused ning tehnilised eraldised jaotusid bilansiperioodi lõppkuupäeval valuutade kaupa järgnevalt:

31. detsember 2016	EUR Tuhat EUR	USD Tuhat EUR	DKK Tuhat EUR	NOK Tuhat EUR	PLN Tuhat EUR	GBP Tuhat EUR	Muu Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad								
Võlakirjad ja muud								
püsituluväärtpaberid	79 110	539	-	115	1472	-	-	81 236
Deposiidid pankades	1357	-	-	-	-	-	-	1357
Nõuded	20 561	-	-	-	-	-	-	20 561
Raha ja raha ekvivalendid	39 080	280	109	24	8	2735	243	42 479
Finantsvarad kokku	140 108	819	109	139	1480	2735	243	145 633
Tehnilised eraldised, neto								
Tehnilised eraldised teenimata								
kindlustusmaksete ja								
aegumata riskide jaoks, neto	53 906	578	-	-	1	-	-	54 485
Rahuldamata nõuete								
tehnilised eraldised, neto	45 478	4	237	6	1494	2696	230	50 145
Tehnilised eraldised kokku, neto	99 384	582	237	6	1495	2696	230	104 630
Finantskohustused	11 435	-	-	-	-	-	-	11 435
Tehnilised eraldised, neto, ja finantskohustused	110 819	582	237	6	1495	2696	230	116 065
Avatud valuutapositsioonid	29 289	237	(128)	133	(15)	39	13	29 568

Finantsaruande lisad

31. detsember 2015	EUR Tuhat EUR	USD Tuhat EUR	DKK Tuhat EUR	NOK Tuhat EUR	PLN Tuhat EUR	GBP Tuhat EUR	Muu Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad								
Võlakirjad ja muud püsituluväärtpaberid	92 204	991	-	111	-	-	-	93 306
Deposiidid pankades	1794	-	-	-	-	-	-	1794
Muud laenud	41	-	-	-	-	-	-	41
Nõuded	15 655	-	-	-	-	-	-	15 655
Raha ja raha ekvivalendid	18 834	935	153	23	-	6	2	19 953
Finantsvarad kokku	128 528	1926	153	134	-	6	2	130 749
Tehnilised eraldised, neto								
Tehnilised eraldised teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riskide jaoks, neto	45 372	625	-	-	2	-	-	45 999
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised, neto	40 140	822	272	10	1131	3612	332	46 319
Tehnilised eraldised kokku, neto	85 512	1447	272	10	1133	3612	332	92 318
Finantskohustused	9692	-	-	-	-	-	-	9692
Tehnilised eraldised, neto, ja finantskohustused	95 204	1447	272	10	1133	3612	332	102 010
Avatud valuutaposisioonid	33 324	479	(119)	124	1133	(3606)	(330)	28 739

(b) Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus turuhindade muutumisel muutub hoolimata sellest, kas selliste muutuste põhjuseks on konkreetset vastavast instrumendist tulenevad tegurid või tegurid, mis kõiki turul kaubeldavaid instrumente mõjutavad. Hinnarisk suureneb siis, kui ettevõtte võtab finantsinstrumendi suhtes pika või lühikese positsiooni.

Analüüs ettevõtte kasumi või kahjumi ja kapitali tundlikkusest väärtpaperite hindade muutumise suhtes põhines 31. detsembri 2015 ja 2016 seisu positsioonidel ning lihtsustatud stsenaarium 5% muutusest kõigis väärtpaperite hindades on järgmine:

	2016 Tuhat EUR	2015 Tuhat EUR
5% tõus väärtpaperite hinnas	4036	4637
5% langus väärtpaperite hinnas	(4036)	(4637)

(c) Intressimäärarisk

Intressimäärarisk on väärtuse langus, mis tuleneb intressimäärade muutumisest ning mida vaadatakse nii ainult vara perspektiivist kui ka seoses kohustuste intressimääratundlikkusega.

Ettevõtte intressimäärariski haldamise meetmed põhinevad hinnangul intressimäärariski mõjule ettevõtte finantsindeksitele. Ettevõttel ei ole olulisi intresse kandvaid kohustusi ning oluline osa intressi kandvatest varadest on fikseeritud intressimääraga, mistõttu ettevõttel ei ole märkimisväärset intressimäärariski ja intressimäärade kõikumisi, mis tulenevad ettevõtte intressi kandvate varade ja kohustuste erineva tähtajaga või intressiga ümberhindamisprofiilist.

	31.12.2016		31.12.2015	
Tuhat EUR	Kasum või kahjum	Muu koondkasum	Kasum või kahjum	Muu koondkasum
10 bp paralleelne kasv	82	82	94	94
10 bp paralleelne langus	(82)	(82)	(94)	(94)

Muutused õiglasel väärtusel, mis mõjutavad fikseeritud intressimääraga finantsvarade intressimäära muutusi, kajastatakse hinnariski tundlikkuse analüüsis.

Finantsaruande lisad

Järgmises tabelis on toodud ettevõtte finantsvarade analüüs vastavalt ümberhindamise perioodile, mis on varaseim järelejäänud lepingulise lõpptähtaja ja lepingulise ümberhindamise kuupäevadest. Ettevõtte varade intressimäärade ümberhindamise profiil perioodi lõpu seisuga:

31. detsember 2016

	6 kuu jooksul Tuhat EUR	6–12 kuud Tuhat EUR	1–5 aastat Tuhat EUR	Üle 5 aasta Tuhat EUR	Ei kanna intresse Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR	millest fikseeritud määraga Tuhat EUR
Finantsvarad							
Investeeringud õiglasel väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	12 892	5333	56 569	1416	-	76 210	76 210
Müügiks sobivad instrumendid	-	226	4800	-	-	5026	5026
Deposiidid pankades	-	1064	293	-	-	1357	1357
Nõuded	-	-	-	-	20 561	20 561	-
Raha ja raha ekvivalendid	-	-	-	-	42 479	42 479	-
Finantsvarad kokku	12 892	6623	61 662	1416	63 040	145 633	82 593

31. detsember 2015

	6 kuu jooksul Tuhat EUR	6–12 kuud Tuhat EUR	1–5 aastat Tuhat EUR	Üle 5 aasta Tuhat EUR	Ei kanna intresse Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR	millest fikseeritud määraga Tuhat EUR
Finantsvarad							
Investeeringud õiglasel väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	25 604	-	67 181	521	-	93 306	93 306
Deposiidid pankades	922	-	872	-	-	1794	1794
Laenud	-	41	-	-	-	41	41
Nõuded	-	-	-	-	15 655	15 655	-
Raha ja raha ekvivalendid	19 946	-	-	-	7	19 953	-
Finantsvarad kokku	46 472	41	68 053	521	15 662	130 749	95 141

Likviidsusriskid

Vastavalt kinnitatud investeerimisprotseduuridele peab ettevõtte tagama, et vähemalt 90% tehniliste eraldiste katmiseks vajalikest varadest paigutatakse kõrge likviidsusega investeringutesse.

Kõrge likviidsusega investeringuteks loetakse järgmisi varasid:

- 1) nõuded krediitiasutustele;
- 2) muud nõuded maksevõimelistele krediitiasutustele (tähtajalised hoiused jne), kelle allesjäänud tagasimaksetähtaeg ei ületa 30 päeva, ning muu tähtajaga deposiidid, kui leping näeb ette võimalust võtta raha välja enne tähtaega (miinus lepingutrahv ennetähtaegse deposiidi väljavõtmise eest, kui see on olemas);
- 3) investeeringud väärtpaberitesse, kui nende jaoks on pidev piiramatult turg, st neid on võimalik müüa lühikese aja jooksul märkimisväärsete kahjumiteta või on võimalik kasutada tagatisena laenu kättesaamiseks.

Allpool toodud tabelis on kirjeldatud ettevõtte varade ja kohustuste paigutus lunastustähtaegade kategooriate kaupa vastavalt bilansiperioodi lõppkuupäeval lunastustähtajani või oodatava arvelduspäevani jäänud ajale. Kuigi allpool olevad tabelid kajastavad likviidsusrisiki, põhineb see lepingulise lunastustähtajani jäänud ajal. Õiglasel väärtusel muudatustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradena määratletud investeeringuid käsitletakse kõrge likviidsusega finantsvaradena ja juhatusel on võimalik müüa neid lepingulisest kuupäevast varem, aidates niimoodi vajadusel hallata likviidsusprobleeme.

Finantsaruande lisad

31. detsember 2016

	Kuni 12 kuud Tuhat EUR	1–5 aastat Tuhat EUR	Üle 5 aasta Tuhat EUR	Lunastus- tähtaeg puudub Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad					
Finantsinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	18 225	56 569	1416	-	76 210
Müügiks sobivad instrumendid	226	4800	-	-	5026
Deposiidid pankades	1064	293	-	-	1357
Nõuded otsekindlustustegevusest	19 994	-	-	-	19 994
Nõuded edasikindlustustegevusest	407	-	-	-	407
Muud nõuded	160	-	-	-	160
Raha ja raha ekvivalendid	42 479	-	-	-	42 479
Finantsvarad kokku, arvestades lunastustähtaegu	82 555	61 662	1416	-	146 633
Finantsvarad kokku, arvestades likviidsust	145 340	293	-	-	146 633
Tehnilised eraldised ja finantskohustused					
Tehnilised eraldised, neto	90 904	9049	2000	2677	104 630
Finantskohustused	11 435	-	-	-	11 435
Tehnilised eraldised ja finantskohustused kokku	102 339	9049	2000	2677	116 065
Varade ja kohustuste tähtaegade vahe	(19 784)	52 613	(584)	(2677)	29 568
Likviidsust arvestav varade ja kohustuste tähtaegade vahe	43 001	(8756)	(2000)	(2677)	29 568
Likviidsust arvestav varade ja kohustuste tähtaegade akumuliseeritud vahe	43 001	34 245	32 245	29 568	29 568

31. detsember 2015

	Kuni 12 kuud Tuhat EUR	1–5 aastat Tuhat EUR	Üle 5 aasta Tuhat EUR	Lunastus- tähtaeg puudub Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad					
Investeeringud õiglasest väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	25 604	67 181	521	-	93 306
Deposiidid pankades	922	872	-	-	1794
Laenud	41	-	-	-	41
Nõuded otsekindlustustegevusest	14 595	-	-	-	14 595
Nõuded edasikindlustustegevusest	669	-	-	-	669
Muud nõuded	391	-	-	-	391
Raha ja raha ekvivalendid	19 953	-	-	-	19 953
Finantsvarad kokku, arvestades lunastustähtaegu	62 175	68 053	521	-	130 749
Finantsvarad kokku, arvestades likviidsust	129 877	872	-	-	130 749
Tehnilised eraldised ja finantskohustused					
Tehnilised eraldised, neto	81 796	4573	744	5205	92 318
Finantskohustused	9692	-	-	-	9692
Tehnilised eraldised ja finantskohustused kokku	91 488	4573	744	5205	102 010
Varade ja kohustuste tähtaegade vahe	(29 313)	63 480	(223)	(5205)	28 739
Likviidsust arvestav varade ja kohustuste tähtaegade vahe	38 389	(3701)	(744)	(5205)	28 739

Finantsaruande lisad

Likviidsust arvestav varade ja kohustuste tähtaegade akumulieeritud vahe

38 389 34 688 33 944 28 739 28 739

Ettevõtte ei teosta brutorahavoogude analüüsi, kuna enamiku finantskohustuste ja tehniliste eraldiste tähtaeg on kuni 12 kuud.

Krediidirisk

Ettevõtte on krediidirisk, mis tähendab riski, et lepingupool ei suuda õigeaegselt oma võlgnevusi tasuda. Ettevõtte liigendab oma krediidiriskide tasemed nii, et seab piirid riskide hulgale, mida võetakse ühe väärtpaberiemitendi, võlgniku, laenaja või nende grupiga seoses. Selliseid riske jälgitakse regulaarselt.

Krediidirisk tuleneb peamiselt otsekindlustuse ja edasikindlustuse võlgnikest juhul, kui lepingupool ei suuda oma maksekohustusi täita.

Krediidikriisi mõju, passiivne kinnisvaraturg

Krediidiriski hallatakse, analüüsides regulaarselt laenuandjate ja laenuvõtjate ning potentsiaalsete laenuvõtjate võimet intresse ja kapitali tagasi maksta ning muutes laenulimiite vastavalt vajadusele.

Tagatise (kus seda kohaldatakse) jooksvat turuväärtust hindavad regulaarselt kas sõltumatud hindajad või ettevõtte spetsialistid.

Maksimaalne krediidirisk

	2016		2015	
	Tuhat EUR		Tuhat EUR	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Riigi võlakirjad	79 168	79 168	92 665	92 665
Ettevõtete võlakirjad	2068	2068	641	641
Deposiidid pankades	1357	1357	1794	1794
Laenud	-	-	41	41
Nõuded kindlustusvõtjate vastu	18 745	18 543	13 301	13 168
Nõuded vahendajate vastu	1556	1451	1457	1427
Nõuded edasikindlustustegevusest	408	407	733	669
Muud võlgnikud	473	160	786	391
Raha	42 479	42 479	19 953	19 953
Kokku	146 254	145 633	131 371	130 749

Krediidirisk tekib seoses finantsinvesteeringute, saadavate otsekindlustuse summade ja edasikindlustuse summadega ning kätkeb endas ohtu, et lepingupool jätab oma maksekohustuse täitmata.

Finantsinvesteeringute haldamine

Ettevõtte haldab krediidiriske, investeerides kõige enam kõrge reitinguga turgudesse ja investeerimisvõimalustesse. Tagatised on peamiselt investeeritud Läti, Leedu ja Eesti kommertsbankadesse, mis on välismaiste pankade tütarettevõtted ja ei oma eraldi reitinguid.

Investeeringute analüüs reitingute kaupa

2016	Reiting	Noteeritavad võlaväärtpaberid	Riigi võlakirjad	Kokku
		Tuhat EUR	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Agentuur: S&P, Fitch, Moody's	AAA	-	4048	4048
	A+	115	-	115
	A-	-	74 845	74 845
	A	-	275	275
	Baa2	1953	-	1953
Kokku		2068	79 168	81 236

2015	Reiting	Noteeritud võlaväärtpaberid	Riigi võlakirjad	Kokku
------	---------	--------------------------------	------------------	-------

Finantsaruande lisad

	Tuhat EUR	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Agentuur: S&P			
AAA	-	3046	3046
AA+	-	2751	2751
AA-	-	1020	1020
A+	112	285	397
A-	-	85 563	85 563
Reiting puudub	529	-	529
Kokku	641	92 665	93 306

Kindlustusnõuded

Otsekindlustustegevusest tulenevaid nõudeid jälgitakse juhatuse poolt perioodiliselt ning poliis tühistatakse, kui kindlustusvõtjale on saadetud nõuetekohane teade, kuid maksmisele kuuluvaid summasid pole tasutud.

Edasikindlustamine

Ettevõtte kindlustab teatud osa kindlustusriskidest edasi, et reguleerida enda avatust kahjumile ja kaitsta omakapitali. Ettevõtte ostab kohustuslikku ja fakultatiivset edasikindlustust netoavatuse vähendamiseks ja maksevõime tegeliku määra ületamise vältimiseks. Ettevõtte ostab enda peamiste tegevusvaldkondade jaoks ka edasikindlustuslepinguid, mis kaitsevad ettevõtet mistahes kumulatiivsete kahjude eest, mis võivad tekkida samast sündmusest või juhtumist tulenevate korduvate nõuete puhul.

Edasikindlustamise loovutamine hõlmab krediidiriski ning selliseid edasikindlustuslepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse pärast teise lepingupoolse maksevõimetuste ja laekumatute summade mahaarvamist. Ettevõtte jälgib edasikindlustajate finantspositsiooni pidevalt ning vaatab enda edasikindlustusstrateegiad perioodiliselt üle.

Edasikindlustamine toimub laitmatu mainega edasikindlustusseltsidega. Otsus teha koostööd partneriga, kelle reiting agentuuride Standard and Poor's, Moody, Reuters, A.M. Best ja FITCH hinnangul on madalam kui A-, tuleb ettevõtte juhatusega kooskõlastada.

Edasikindlustusettevõtted täidavad enda kohustused ajavahemikus kuni 30 päeva. Edasikindlustuslepingute puhul võib ka ette tulla, et olukorras, kus kindlustushüvitis ületab mingi kindlaks määratud summa, makstakse edasikindlustusnõue välja kohe.

Aruandlusperioodi vältel pole tulnud ette juhtumeid, kus edasikindlustusettevõtte pole täitnud enda kohustusi ettevõtte ees.

31. detsember 2016			
	Edasikindlustajatest võlgnikud Tuhat EUR	Edasikindlustaja osa ettenähtud kindlustusmaksetest Tuhat EUR	Edasikindlustaja osa väljamakstavatest nõuetest Tuhat EUR
Reiting			
AA-, AA, AA+	16	3409	1041
A-, A, A+	10	2914	475
BBB-, BBB, BBB+	-	3	-
BB-, BB, BB+	-	-	78
B-, B, B+	-	20	-
Reiting puudub	381	315	5
Kokku	407	6661	1599

31. detsember 2015			
	Edasikindlustajatest võlgnikud Tuhat EUR	Edasikindlustaja osa ettenähtud kindlustusmaksetest Tuhat EUR	Edasikindlustaja osa väljamakstavatest nõuetest Tuhat EUR
Reiting			
AA-, AA, AA+	129	1775	181
A-, A, A+	67	1560	138
BBB-, BBB, BBB+	-	4	-

Finantsaruande lisad

Reiting puudub	473	64	11
Kokku	669	3403	330

Edasikindlustuslepingutest tulenevalt on ettevõtte maksimaalne vastutus peamiste tegevusvaldkondadega seotud kindlustusriskide eest järgnev:

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Kaskokindlustus	Jaotamata netos	Jaotamata netos
Kohustuslik liikluskindlustus	800	800
Tervisekindlustus	Jaotamata netos	Jaotamata netos
Varakindlustus	1000	1800
Reisiõnnetuse kindlustus	Jaotamata netos	Jaotamata netos
Tsiviilvastutuskindlustus	400	400
Erinevad finantsriskid	1000	1800
Garantiikindlustus	1500	2400
Krediidikindlustus	800	800
Veosekindlustus	1000	1800
Õnnetusjuhtumikindlustus	Jaotamata netos	Jaotamata netos
Lennunduskindlustus	5000	5000
Merekindlustus	700	700
Õhusõidukite kindlustus	300	300
Raudteekindlustus	1000	1800
Merenduskindlustus	700	700
Õigusabikulude kindlustus	Jaotamata netos	Jaotamata netos

4.4 Tegevusriskid ja riskihaldus

Ettevõtte eesmärk on pakkuda klientidele kvaliteetset klienditeenindust. Teenuste pakkumisega seotud suurim risk on ettevõtet esindavad kvalifitseeritud ja teadlikud töötajad. Kesk- ja kõrgtaseme kvalifikatsiooniga töötajate litigatsioonideks ja hoidmiseks on ettevõtte võtnud kasutusele konkurentsivõimelise tasustamis- ja motivatsioonisüsteemi, tagades niimoodi väga kõrge kõrg- ja kesktaseme töötajate püsivuse.

Ettevõtte on loonud väljaõppekeskuse, mis tegeleb töötajate kvalifikatsiooni tõstmisega. Töötajatele on igapäevategevuses kasutamiseks kättesaadav ka teadmiste baas.

Juhatus hinnangul on risk, et töötajad mõjutavad tahtlikult või tahtmatult kindlustussuuna tehnilist tulemust, määrates ebamõistlikult madala hinna või pakkudes põhjendamatult kõrgeid hinnaalandusi, viidud miinimumini. Hinna määramisel tuleks rangelt järgida olemasolevaid protseduure, kuid seoses turuolukorraga on vajalikud ka kõrvalekalded, mis tuleks aga eelnevalt tippjuhtkonnaga kooskõlastada. Hinnaalanduspoliitika on ettevõtte juhatuse poolt fikseeritud ja sellest kõrvalekaldumine pole lubatud.

Märkimisväärselt tõhusaks vahendiks nende toimingute tõhususe tagamisel on infosüsteem (IS). Ettevõtte juhatus pöörab kõrgendatud tähelepanu sellise süsteemi töö tagamisele ning vastavusele uusimatele nõuetele. Ettevõttel on IT-osakond, kelle ülesandeks on tagada ja säilitada ettevõtte infosüsteemi stabiilsus ning turvalisus. Osakonna tegevusi reguleeritakse infosüsteemi turvanõuetega, mis on töötatud välja vastavalt kehtivatele õiguslikele nõuetele. Infosüsteemid peaksid tagama pideva tootlikkuse ja vastama töötajate ning klientide nõudmistele.

4.5 Kapitali adekvaatsuse nõuded ja kapitalihaldus

Lähtuvalt Läti kindlustus- ja edasikindlustusseaduse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2009/138/EÜ ning komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 nõuetest, mis kehtisid aruandlusperioodi vältel, peaks ettevõtte käsutuses pidevalt olema omavahendid, mis on määratletud solventsusmarginaaliga võrdsed või sellest kõrgemad.

Finantsaruande lisad

Ettevõte on koostanud kapitalihalduse eeskirjad eesmärgiga tagada, et:

- (a) omavahenditesse kuuluvad instrumendid oleks nii väljastamisel kui ka hiljem klassifitseeritud komisjoni delegeeritud määruse 2015/35 artiklite 71, 73, 75 ja 77 alusel;
- (b) suudab enne omavahenditesse kuuluvate instrumentide väljastamist jätkuvalt täita sobiva määramistasandi kriteeriume;
- (c) omavahenditesse kuuluvaid instrumente ei koormata mingite lepingute ega seotud tehingutega ega grupi struktuuri muutmise tagajärjel, mis vähendaks nende tõhusust kapitalina;
- (d) omavahenditesse kuuluvat instrumenti reguleerivate lepinguliste, kohustuslike või juriidiliste sätetega nõutavad või lubatavad tegevused algatatakse ja viidaks lõpule õigeaegselt;
- (e) omavahenditesse kuuluvat instrumenti reguleerivates lepingutingimustes on selgelt ja üheselt ära toodud määramistasanditele klassifitseerimise kriteeriumid;
- (f) lihtaktsiatselt makstavate dividendidega seotud eeskirju või avaldusi võetakse kapitalipositsiooni arvestamisel ja prognoositavate dividendide hindamisel täielikult arvesse;
- (g) hinnatakse viisi, kuidas üleminekumeetmete alusel omavahenditesse kuuluvad instrumendid stressiolukorras toimivad, eriti just seda, kuidas instrumendid kahjusid katta suudavad, ning et vajadusel seda riski ja maksejõulisuse hindamisel (ORSA) arvestatakse.

Kapitaliriski haldamine

Ettevõte on kasutusele võtnud määruse Solventsus II eeskirjad, mis jõustusid 1. jaanuaril 2016 ja on aruandlusperioodil kapitaliriski haldamise põhimudeliks. Määruses kirjeldatud põhimõtete alusel kapitalinõuete arvutamiseks ja kajastamiseks otsustas ettevõtte kasutada standardmudelit.

Riskihaldus

Aruandlusperioodil on seatud eesmärgiks määruse Solventsus II eeskirjade rakendamine. Solventsus II kujutab endast uusi reegleid kapitalinõuete arvutamiseks ja kapitali kvalifitseerimiseks ning riskihalduseks ja sisekontrolli nõudeid ning nõudeid riski ja kapitaliseisundit käsitlevale aruandlusele. Solventsus II nõuab varasemate kapitali adekvaatsust puudutavate eeskirjadega võrreldes kõrgema kapitaliseerimise taseme raskendamist.

Ettevõte on seadusemuudatusi aktiivselt rakendanud, et ettevõtte üldist riskihaldustaset veelgi tugevdada.

Finantsaruande lisad

(5) Ettenähtud kindlustusmaksed, bruto

	2016			28. oktoober 2014 (alguskuupäev)		
	Tuhat EUR			kuni 31. detsember 2015		
	Ettenähtud kindlustus- maksed, bruto	Edasikind- lustaja osa kindlustus- maksetest	Ettenähtud kindlustus- maksed, neto	Ettenähtud kindlustus- maksed, bruto	Edasikind- lustaja osa kindlustus- maksetest	Ettenähtud kindlustus- maksed, neto
Õnnetusjuhtumikindlustus	3412	-	3412	1124	-	1124
Tervisekindlustus	12 633	-	12 633	4340	-	4340
Kaskokindlustus	31 572	-	31 572	13 685	-	13 685
Raudteekindlustus	281	(11)	270	232	(10)	222
Õhusõidukite kindlustus	134	(108)	26	5	(5)	-
Merekindlustus	1164	(1049)	115	456	(412)	44
Veosekindlustus	869	(200)	669	278	(16)	262
Varakindlustus	15 900	(1804)	14 096	7211	(1100)	6111
Lennunduskindlustus	351	(348)	3	239	(131)	108
Merenduskindlustus	121	(112)	9	50	(45)	5
Tsiviilvastutuskindlustus	6529	(962)	5567	2946	(360)	2586
Krediidikindlustus	217	(75)	142	80	(19)	61
Garantiikindlustus	4839	(922)	3917	2754	(733)	2021
Erinevad finantsriskid	185	(69)	116	73	(35)	38
Õigusabikulude kindlustus	31	-	31	13	-	13
Reisiõnnetuse kindlustus	4468	-	4468	2401	-	2401
Kohustuslik liikluskindlustus*	48 102	(1001)	47 101	19 843	(537)	19 306
Kokku	130 808	(6661)	124 147	55 730	(3403)	52 327

* Ettevõtte teeb vajalikud kohustuslikud mahaarvamised vastavalt kohustusliku liikluskindlustuse seadusele ja Läti ministrite kabineti seotud eeskirjadele. Kohustusliku liikluskindlustuse ettenähtud brutokindlustusmaksed on kajastatud netosummas pärast kohustuslike mahaarvamisi summas 369 000 eurot (2015: 186 000 eurot).

Ettevõtte teeb lähtuvalt seadusandlusest vajalikud kohustuslikud mahaarvamised Leedu ja Eesti liikluskindlustuse fondidele. Kohustusliku liikluskindlustuse ettenähtud brutokindlustusmaksed on kajastatud pärast Leedu ja Eesti liikluskindlustusasutuste jaoks tehtud mahaarvamisi summas 1 301 000 eurot (493 000 eurot).

Lähtuvalt Läti kohustusliku liikluskindlustuse seadusest ja Läti valitsuse muudest seotud eeskirjadest tegi ettevõtte aruandlusperioodil ettenähtud brutokindlustusmaksetest selle kindlustusliigi puhul järgnevad kohustuslikud mahaarvamised:

Läti Liikluskindlustuse Fondi tegevuse 0,50 eurot lepingu kohta + 2340 eurot kuus
finantseerimine:

Läti tagatis- ja huvide kaitse fondile:

Vastavalt spetsiaalsele valemile, milles arvestatakse lepingu kestvust ja kindlustatud mootorsõiduki tüüpi

Läti liiklusohutusfondile:

2% ettenähtud brutokindlustusmaksetest

Finantsaruande lisad

(6) Teenitud kindlustusmaksed, neto

	2016			28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015		
	Tuhat EUR			Tuhat EUR		
	Teenitud kindlustus- maksed, bruto	Edasikind- lustaja osa kindlustus maksetest	Teenitud kindlustus- maksed, neto	Teenitud kindlustus- maksed, bruto	Edasikind- lustaja osa kindlustus maksetest	Teenitud kindlustus- maksed, neto
Õnnetusjuhtumikindlustus	3091	-	3091	1376	-	1376
Tervisekindlustus	11 735	-	11 735	5339	-	5339
Kaskokindlustus	29 117	-	29 117	13 509	-	13 509
Raudteekindlustus	349	(11)	338	181	(10)	171
Õhusõidukite kindlustus	112	(90)	22	66	(52)	14
Merekindlustus	1039	(938)	101	390	(348)	42
Veosekindlustus	819	(191)	628	410	(118)	292
Varakindlustus	14 500	(2037)	12 463	7059	(917)	6142
Lennunduskindlustus	426	(340)	86	263	(250)	13
Merenduskindlustus	104	(97)	7	38	(31)	7
Tsiviilvastutuskindlustus	6353	(923)	5430	3380	(469)	2911
Krediidikindlustus	215	(69)	146	66	(32)	34
Garantiikindlustus	4807	(1043)	3764	2415	(569)	1846
Erinevad finantsriskid	182	(72)	110	75	(41)	34
Õigusabikulude kindlustus	30	-	30	14	-	14
Reisiõnnetuse kindlustus	4568	-	4568	2505	-	2505
Kohustuslik liikluskindlustus	45 026	(1001)	44 025	20 755	(539)	20 216
Kokku	122 473	(6812)	115 661	57 841	(3376)	54 465

(7) Tehnilised eraldised teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riskide jaoks

	Bruto Tuhat EUR	Edasikindlustaja osa Tuhat EUR	Neto Tuhat EUR
Bilanss 28. oktoobril 2014 (alguskuupäev)	-	-	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	50 483	(2346)	48 137
Ettenähtud kindlustusmaksed	55 730	(3403)	52 327
Teenitud kindlustusmaksed	(57 841)	3376	(54 465)
Muudatused aruandlusperioodil	(2111)	(27)	(2138)
Bilanss 31. detsembril 2015	48 372	(2373)	45 999
Ettenähtud kindlustusmaksed	130 808	(6661)	124 147
Teenitud kindlustusmaksed	(122 473)	6812	(115 661)
Muudatused aruandlusperioodil	8335	151	8486
Bilanss 31. detsembril 2016	56 707	(2222)	54 485

Finantsaruande lisad

	31.12.2016		31.12.2015	
	Tuhat EUR		Tuhat EUR	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Teenimata kindlustusmaksete eraldis	56 477	54 255	48 065	45 692
Aegumata riskide eraldis (lisa 3.2. c)	230	230	307	307
	56 707	54 485	48 372	45 999

(8) Muud tehnilised tulud

	2016	28. oktoober 2014
	Tuhat EUR	(alguskuupäev)
		kuni 31. detsember 2015
		Tuhat EUR
Poliisi muutmise ja tühistamise tasu	151	59
Muud tehnilised tulud	133	40
	284	99

Ettevõtte tegutseb mitteresidendist ettevõtete nimel kindlustushüvitisi välja makstes agendina. Ettevõtte ei võta kindlustusriske ja saab teiste kindlustusettevõtete nimel makstud kindlustushüvitiste eest täielikku hüvitist. Ettevõtte saab teenuste eest agenditasu.

Finantsaruande lisad

(9) Makstud hüvitised, bruto

	2016			28. oktoober 2014 (alguskuupäev)		
	Tuhat EUR			kuni 31. detsember 2015		
	Makstud hüvitised, bruto	Edasikindlustaja osa nõudes	Makstud hüvitised, neto	Makstud hüvitised, bruto	Edasikindlustaja osa nõudes	Makstud hüvitised, neto
Õnnetusjuhtumikindlustus	(1637)	-	(1637)	(657)	-	(657)
Tervisekindlustus	(9065)	-	(9065)	(4075)	-	(4075)
Kaskokindlustus	(21 509)	-	(21 509)	(10 022)	-	(10 022)
Raudteekindlustus	(15)	-	(15)	(1)	-	(1)
Õhusõidukite kindlustus	-	-	-	(11)	8	(3)
Merekindlustus	(1218)	1011	(207)	(81)	62	(19)
Veosekindlustus	(90)	-	(90)	(106)	-	(106)
Varakindlustus	(6210)	246	(5964)	(3398)	101	(3297)
Lennunduskindlustus	-	-	-	-	-	-
Merenduskindlustus	-	-	-	(1)	1	-
Tsiviilvastutuskindlustus	(1575)	143	(1432)	(350)	10	(340)
Krediidikindlustus	(76)	31	(45)	(116)	34	(82)
Garantiikindlustus	(128)	(10)	(138)	(131)	67	(64)
Erinevad finantsriskid	(40)	-	(40)	(57)	-	(57)
Õigusabikulude kindlustus	-	-	-	-	-	-
Reisiõnnetuse kindlustus	(1083)	-	(1083)	(634)	-	(634)
Kohustuslik liikluskindlustus	(34 821)	178	(34 643)	(15 949)	47	(15 902)
Kokku	(77 467)	1599	(75 868)	(35 589)	330	(35 259)

Makstud brutohüvitised hõlmavad:

	28. oktoober 2014 (alguskuupäev)	
	2016	kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Makstud hüvitised	(78 959)	(35 773)
Kahjukäsitluskulud*	(4293)	(2191)
Kahjude hüvitamine	5785	2375
	(77 467)	(35 589)

* Aruandlusperioodi kahjukäsitluskulud hõlmavad nõuete käsitlemisega tegelevate töötajate palku ja sotsiaalseid hüvitisi väärtuses 2 331 000 eurot (2015: 1 136 000).

Finantsaruande lisad

(10) Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised

	Bruto Tuhat EUR	Edasikindlus- taja osa Tuhat EUR	Neto Tuhat EUR
Bilanss 28. oktoobril 2014 (alguskuupäev)	-	-	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	54 901	(7977)	46 924
Aruandlusperioodil esinenud kahjunõuded	33 939	715	34 654
Makstud hüvitised	(35 589)	330	(35 259)
Muudatused aruandlusperioodil	(1650)	1045	(605)
Bilanss 31. detsembril 2015	53 251	(6932)	46 319
Aruandlusperioodil esinenud kahjunõuded	81 154	(1460)	79 694
Makstud hüvitised	(77 467)	1599	(75 868)
Muudatused aruandlusperioodil	3687	139	3826
Bilanss 31. detsembril 2016	56 938	(6793)	50 145

	31.12.2016 Tuhat EUR			31.12.2015 Tuhat EUR		
	Bruto	Edasikindlus- tamine	Neto	Bruto	Edasikindlus- tamine	Neto
RBNS	43 763	(6793)	36 970	41 145	(6932)	34 213
IBNR	13 175	-	13 175	12 106	-	12 106
	56 938	(6793)	50 145	53 251	(6932)	46 319

Finantsaruande lisad

(11) Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised

	2016			28. oktoober 2014 (alguskuupäev)		
	Tuhat EUR			kuni 31. detsember 2015		
	Esinenud kahju-nõuded, bruto	Edasikindlustaja osa esinenud nõuetest	Esinenud kahju-nõuded, neto	Esinenud kahju-nõuded, bruto	Edasikindlustaja osa esinenud nõuetest	Esinenud kahju-nõuded, neto
Õnnetusjuhtumikindlustus	(1647)	-	(1647)	(822)	-	(822)
Tervisekindlustus	(8829)	-	(8829)	(4193)	-	(4193)
Kaskokindlustus	(21 685)	-	(21 685)	(9932)	-	(9932)
Raudteekindlustus	(6)	-	(6)	-	-	-
Õhusõidukite kindlustus	(2)	-	(2)	42	(38)	4
Merekindlustus	(526)	306	(220)	425	(154)	271
Veosekindlustus	(188)	-	(188)	(349)	-	(349)
Varakindlustus	(6686)	239	(6447)	(3254)	13	(3241)
Lennunduskindlustus	11	-	11	(10)	-	(10)
Merenduskindlustus	-	-	-	(3)	1	(2)
Tsiviilvastutuskindlustus	(2074)	121	(1953)	(555)	13	(542)
Krediidikindlustus	(66)	23	(43)	(108)	26	(82)
Garantiikindlustus	(246)	91	(155)	(29)	5	(24)
Erinevad finantsriskid	22	-	22	(79)	-	(79)
Õigusabikulude kindlustus	12	-	12	-	-	-
Reisiõnnetuse kindlustus	(1093)	-	(1093)	(532)	-	(532)
Kohustuslik liikluskindlustus	(38 151)	680	(37 471)	(14 540)	581	(15 121)
Kokku	(81 154)	1 460	(79 694)	(33 939)	(715)	(34 654)

(12) Edasilükkunud sõlmimiskulud

	Tuhat EUR
Bilanss 28. oktoobril 2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	4815
Sõlmimiskulud	5984
Edasilükkunud vahendustasud, mis on paigutatud koondkasumi aruandesse	(5953)
Muudatused aruandlusperioodil	31
Bilanss 31. detsembril 2015	4846
Sõlmimiskulud	13 740
Edasilükkunud vahendustasud, mis on paigutatud koondkasumi aruandesse	(12 986)
Muudatused aruandlusperioodil	754
Bilanss 31. detsembril 2016	5600

Finantsaruande lisad

Sõlmimiskulud

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev)
	Tuhat EUR	kuni 31. detsember 2015 Tuhat EUR
Vahendajatele makstavad vahendustasud	13 491	5812
Agentidele makstavad vahendustasud	79	123
Muud vahendajatele makstavad tasud	170	49
	13 740	5984

(13) Halduskulud

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev)
	Tuhat EUR	kuni 31. detsember 2015 Tuhat EUR
Palgad ja sotsiaalmaks	15 275	6983
Rendimaksud	1138	558
Arvutiprogrammide rent ja hooldus	887	351
Kohustuslikud maksed*	350	295
Äriga seotud kulud	479	279
Kommunaalkulud (elekter, kütte, vesi)	414	204
Auto hoolduskulud	434	185
Telekommunikatsiooni kulud	461	162
Reklaamikulud	415	152
Muud isiklikud kulud	367	147
Esitluskulud	232	144
Õiguskulud	67	141
Arvuti hooldus	51	94
Auditi- ja nõustamisteenused	132	78
Koristusteenused	112	55
Kulutused avalikele suhetele	83	45
Trükikulud	60	29
Muud halduskulud	166	114
	21 123	10 016

* Vastavalt Läti seadusandlusele tuleks 0,20% kohustusliku liikluskindlustuse brutokindlustusmaksetest ja 0,236% teistest kindlustusliikide brutokindlustusmaksetest suunata Läti finants- ja kapitaliturgude komisjonile Kindlustatud huvide kaitsmise fondi tuleks teha makseid 1% ulatuses eraisikust kindlustusvõtjate poolt makstud kindlustusmaksetest ning seda ainult teatud kindlustusliikide puhul.

Finantsaruande lisad

Halduskulud kindlustusliikide kaupa:

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Õnnetusjuhtumikindlustus	556	217
Tervisekindlustus	2179	938
Kaskokindlustus	4879	1764
Raudteekindlustus	35	29
Õhusõidukite kindlustus	16	1
Merekindlustus	147	68
Veosekindlustus	136	54
Varakindlustus	2523	1984
Lennunduskindlustus	52	36
Merenduskindlustus	14	7
Tsiviilvastutuskindlustus	1047	525
Krediidikindlustus	37	14
Garantiikindlustus	769	461
Finantsriskid	27	12
Õiguslikud kulud	6	3
Reisikindlustus	705	448
Kohustuslik liikluskindlustus	7995	3455
	21 123	10 016

(14) Muutus teenimata edasikindlustuse vahendustasus

	Tuhat EUR
Bilanss 28. oktoobril 2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	547
Vahendustasud	(664)
Edasilükkunud vahendustasud, mis on paigutatud koondkasumi aruandesse	782
Muudatused aruandlusperioodil	118
Finantspositsioon 31. detsembril 2015	665
Vahendustasud	(1457)
Edasilükkunud vahendustasud, mis on paigutatud koondkasumi aruandesse	1455
Muudatused aruandlusperioodil	(2)
Finantspositsioon 31. detsembril 2016	663

(15) Muud tehnilised kulud

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Kahjureserv otsekindlustus- ja edasikindlustustegevustest tulenevate nõuete katteks	(44)	92
Poliiside jaotamisega seotud kulud	587	265
Muu	60	11
	603	368

Finantsaruande lisad

(16) Intressitulu

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Intressitulu õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradelt	1083	580
Intressitulu deposiitidelt krediitiasutustes	60	37
Laenuintressid	1	1
	1144	618

(17) Tulumaksukulu

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Tasumisele kuuluvad maksud	616	542
Edasilükkunud maksud	2	27
	618	569

Tegeliku maksumäära võrdlus

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Kasum enne makse	2550	4235
Teoreetiline tulumaks 15% maksumääraga	383	635
Mahaarvamisele mittekuuluvad kulud	416	28
Maksuvaba tulu	(181)	(60)
Annetused	-	(34)
Maksukulud	618	569

Vastavalt Läti ja Eesti vahel sõlmitud topeltmaksustamisleppetele kuulub Eesti haruettevõtte poolt maksustatav tulu maksustamisele Lätis. Leppe kohaselt rakendab ettevõtte topeltmaksustamise vältimiseks krediitmeetodit.

Vastavalt Läti ja Leedu vahel sõlmitud topeltmaksustamisleppetele kuulub Leedu haruettevõtte poolt maksustatav tulu maksustamisele Leedus. Leppe kohaselt rakendab ettevõtte topeltmaksustamise vältimiseks vabastusmeetodit. Maksustatava tulu arvutamisel ei arvestata ettevõtte Leedus asuva haruettevõtte tuluga. Maksustatavat tulu vähendatakse maksustamisperioodil Leedu haruettevõtte poolt toodetud tulu võrra ning lisatakse ettevõtte kasumiaruandesse ja maksustatava summat suurendatakse kulude võrra, mis on seotud ülaloodud tulu tootmisega ja lisatakse ettevõtte kasumiaruandesse.

Finantsaruande lisad

(18) Väljamineva edasikindlustuse tulemus

	2016 Tuhat EUR (6661)	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015 Tuhat EUR (3403)
Edasikindlustusmaksed		
Muutused teenimata kindlustusmaksete eraldise edasikindlustajate osas	(151)	27
Edasikindlustaja osa väljamakstud hüvitistes	1599	330
Muutused rahuldamata nõuete eraldise edasikindlustajate osas	(139)	(1045)
Edasikindlustuse vahendustasud ja kasumiosalus	1457	664
Muutus teenimata edasikindlustuse vahendustasudes	2	(118)
Väljamineva edasikindlustuse tulemus kokku	(3893)	(3545)

(19) Vara ja vahendid

	Sõidukid Tuhat EUR	Muu vara ja vahendid Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Kulu			
28.10.2014 (alguskuupäev)	-	-	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	1580	2424	4004
Soetamine	25	35	60
Müük ja mahakandmine	(107)	(47)	(154)
31.12.2015	1498	2412	3910
Soetamine	157	199	356
Müük ja mahakandmine	(100)	(188)	(288)
31.12.2016	1555	2423	3978
Akumuleeritud kulum			
28.10.2014 (alguskuupäev)	-	-	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	(1003)	(1889)	(2892)
Amortisatsioon perioodi kohta	(120)	(138)	(258)
Kõrvaldatud vara amortisatsioon	71	45	116
31.12.2015	(1052)	(1982)	(3034)
Amortisatsioon perioodi kohta	(213)	(246)	(459)
Kõrvaldatud vara amortisatsioon	74	172	246
31.12.2016	(1191)	(2056)	(3247)
Bilanss 31.12.2015	446	430	876
Bilanss 31.12.2016	364	367	731

Amortisatsioon perioodi kohta on esitatud kasumiaruande lahtris „Amortisatsioon“.

Finantsaruande lisad

(20) Maa ja hooned ning kinnisvarainvesteeringud

(a) Maa ja hooned

	Maa ja hooned Tuhat EUR
Väärtus	
28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	627
Arvestuslik väärtus seisuga 31.12.2015	627
Arvestuslik väärtus seisuga 31.12.2016	627
Akumuleeritud amortisatsioon seisuga	
28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Akumuleeritud amortisatsioon ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	(163)
Amortisatsioon perioodi kohta	(15)
Akumuleeritud amortisatsioon seisuga 31.12.2015	(178)
Amortisatsioon perioodi kohta	(31)
Akumuleeritud amortisatsioon seisuga 31.12.2016	(209)
Bilanss 31.12.2015	449
Bilanss 31.12.2016	418

Amortisatsioon perioodi kohta on esitatud kasumiaruande lahtris „Amortisatsioon“.

Tüüp	Õiglane väärtus, tuhat EUR	Hindamisteh- nika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse määramise seos
Hooned ja maa Jelgavas	43	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 4,55 eurot / m ² Diskontomäär 10,70%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Tukumsis	75	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 3,50 eurot / m ² Diskontomäär 10,30%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Liepajas	56	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 3,45 eurot / m ² Diskontomäär 10,30%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Daugavpilsis	125	Tulu kapitaliseeri- mise mudel	Renditulu väärtuses 3,50 kuni 5,00 eurot / m ² Diskontomäär 10,90%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Talsis	29	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 4,50 eurot / m ² Diskontomäär 10,30%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam).

Finantsaruande lisad

Tüüp	Õiglase väärtus, tuhat EUR	Hindamisteh- nika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse määramise seos
				Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Balvis	7	Tulu kapitalizeeri- mise mudel	Renditulu väärtuses 3,00 kuni 4,00 eurot / m ² Diskontomäär 10,90%	Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Rēzeknes	17	Tulu kapitalizeeri- mise mudel	Renditulu väärtuses 4,00 kuni 5,00 eurot / m ² Diskontomäär 10,90%	Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Salduses	32	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 3,31 eurot / m ² Diskontomäär 11,00%	Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Jūrmalas	34	Diskonteeritud rahavoogude tehnika*	Renditulu väärtuses 7,05 eurot / m ² Diskontomäär 11,00%	Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglase väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).

* Diskonteeritud rahavoogude tehnika on mudel, mis põhineb rendituludest saadavatel diskonteeritud rahavoogudel.

Ettevõtte on hinnanud, et seisuga 31. detsember 2016 ei ole ümberkorraldamise tulemusel maa ja hoonete omandamise kuupäevaga võrreldes mittejälgitavates sisendites toimunud märkamisväärseid muudatusi; mistõttu ei viida läbi võrdlevat analüüsi.

(n) Kinnisvarainvesteering

	Kinnisvarainvestee- ring Tuhat EUR
28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	99
Kokku seisuga 31.12.2015	99
Kokku seisuga 31.12.2016	99

Kinnisvarainvesteeringud hõlmavad mitmeid kolmandatele pooltele renditud ärikinnisvara objekte.

Renditulu ja tegevuskulud on kajastatud kasumiaruandes lahtris Muu tulu.

Finantsaruande lisad

Kinnisvarainvesteeringule määratud õiglane väärtus 99 000 eurot on õiglaste väärtuste hierarhias liigitatud 3. taseme väärtuseks. Järgnevas tabelis on esitatud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramisel kasutatud hindamismeetodid, samuti kasutatud olulised mittejälgitavad sisendid:

Tüüp	Õiglane väärtus, tuhat EUR	Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse määramise seos
Hooned ja maa Tukumsis	78	Diskonteeritud rahavoogude tehnika	Renditulu väärtuses 3,50 eurot / m ² Diskontomäär 10,30%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).
Hooned ja maa Talsis	21	Diskonteeritud rahavoogude tehnika	Renditulu väärtuses 4,50 eurot / m ² Diskontomäär 10,30%	Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui renditulu m ² kohta oleks kõrgem / (madalam). Hinnanguline õiglane väärtus tõuseks / (väheneks), kui diskontomäär oleks kõrgem / (madalam).

Ettevõtte on hinnanud, et seisuga 31. detsember 2016 ei ole ümberkorraldamise tulemusel kinnisvarainvesteeringu omandamise kuupäevaga võrreldes mittejälgitavates sisendites toimunud märkamisväärseid muutusi; mistõttu ei viida läbi võrdlevat analüüsi.

(21) Immateriaalne vara

	Tarkvara Tuhat EUR
Väärtus	
28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Hangitud ümberkorralduse käigus (lisa 1)	2508
Soetamine	442
Väärtus seisuga 31.12.2015	2950
Soetamine	925
Müük ja mahakandmine	(7)
Väärtus seisuga 31.12.2016	3868
Akumuleerunud amortisatsioon	
28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Hangitud ümberkorralduse käigus (lisa 1)	(1450)
Amortisatsioon perioodi vältel	(217)
Akumuleeritud amortisatsioon seisuga 31.12.2015	(1667)
Amortisatsioon perioodi vältel	(566)
Kõrvaldatud vara amortisatsioon	7
Akumuleeritud amortisatsioon seisuga 31.12.2016	(2226)
Bilanss 31.12.2015	1283
Bilanss 31.12.2016	1642

Amortisatsioon perioodi vältel on esitatud kasumiaruande lahtris „Amortisatsioon“.

(22) Investeeringud õiglasel väärtusel

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Finantsinstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	76 210	93 306
Müügiks sobivad instrumendid	5026	-

Finantsaruande lisad

	81 236		93 306	
Püsituluväärtpaberid	31.12.2016		31.12.2015	
	Tuhat EUR		Tuhat EUR	
	Soetusmaksu	Õiglane	Soetusmaksu	Õiglane
	mus	väärtus	mus	väärtus
Keskvalitsuste või kohalike omavalitsusüksuste poolt välja antud või tagatud võlakirjad	74 396	79 168	90 711	92 665
Võlakirjad ja muud püsituluväärtpaberid, mis on reguleeritud turul noteeritud	2021	2068	603	641
	76 417	81 236	91 314	93 306

Püsituluväärtpaberite investeerimisportfell geograafilise piirkonna alusel:

Läti, Leedu

Muud Euroopa Liidu riigid

31.12.2016	31.12.2015
Tuhat EUR	Tuhat EUR
75 325	86 093
5911	7213
81 236	93 306

(23) Deposiidid pankades

Investeeringu lunastustähtaja struktuur:

Esialgne lunastustähtaeg 6–12 kuud

Esialgne lunastustähtaeg 1–5 aastat

31.12.2016	31.12.2015
Tuhat EUR	Tuhat EUR
1064	922
293	872
1357	1794

Investeeringute struktuur geograafilise piirkonna alusel:

Läti

Eesti

Leedu

31.12.2016	31.12.2015
Tuhat EUR	Tuhat EUR
950	1022
-	372
407	400
1357	1794

(24) Nõuded otsekindlustustegevusest

	31.12.2016	31.12.2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Nõuded kindlustusvõtjate vastu	18 745	13 301
Nõuded vahendajate vastu	1556	1457
Kahjureserv lootusetutele võlgnikele	(307)	(163)
	19 994	14 595

	Reserv	Reserv	Reserv
	kindlustusvõtjatele	vahendajatele	kindlustusvõlgnikele
	Tuhat EUR	Tuhat EUR	kokku
	Tuhat EUR	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Reserv seisuga 28.10.2014 (alguskuupäev)	-	-	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel	(80)	(29)	(109)
Väärtuse languse tasu	(53)	(1)	(54)
Reserv seisuga 31.12.2015	(133)	(30)	(163)
Sisse nõutud võlad	29	17	46
Väärtuse languse tasu	(98)	(92)	(190)
Reserv seisuga 31.12.2016	(202)	(105)	(307)

Finantsaruande lisad

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Muud vahendajad	1556	1457
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reserv	(105)	(30)
Vahendajad	1451	1427
Õigeaegselt tasumata nõuded		
Enam kui 3 kuud	153	509
Vähem kui 3 kuud	1682	1380
Laekumata, kuid veel hilinevate nõuded	16 910	11 412
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reserv	(202)	(133)
Kindlustusvõtjad	18 543	13 168
Otsekindlustuse võlgnikud kokku	19 994	14 595

(25) Muud nõuded

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
<i>Mittefinantsvarad</i>		
Ettemaksed	225	568
Ettemakstud maksud	34	4
Mittefinantsvarad kokku	259	572
<i>Finantsvarad</i>		
Nõuded osutatud kahjukäsitlusteenuste eest	72	122
Muud võlgnikud	401	664
Kahjureserv	(313)	(395)
Finantsvarad kokku	160	391
	419	963

	Bruto Tuhat EUR
Reserv seisuga 28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel	(396)
Kuludesse kantud	1
Reserv seisuga 31.12.2015	(395)
Kuludesse kantud	82
Reserv seisuga 31.12.2016	(313)

(26) Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Sularaha	4	7
Arvelduskontod krediitiasutustes	42 475	18 956
Raha ja raha ekvivalendid	42 479	18 963
Deposiidid, mille esialgne tähtaeg on alla 3 kuu	-	990
Raha ja raha ekvivalendid, nagu on kajastatud rahavoogude aruandes	42 479	19 953

Finantsaruande lisad

Krediidiasutused:

Läti krediidiasutused	20 061	16 744
Leedu krediidiasutused	17 459	1544
Eesti krediidiasutused	2955	1658
	42 475	19 946
Reiting ümber hinnatud tasemelt Aa3/AA- tasemele Aa1/AA+	40 965	14 337
Reiting ümber hinnatud tasemelt A3/A- tasemele A1/A+	13	3813
Reiting ümber hinnatud tasemelt B3/B- tasemele Ba1/BB+	1486	667
Reiting puudub	11	1129
	42 475	19 946

(27) Kohustuslikud maksed, nagu on kajastatud rahavoogude aruandes

Tehtud järgnevad maksed:

	31.12.2016	31.12.2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Läti liikluskindlustuse büroo	357	124
Eesti ja Leedu liikluskindlustuse bürood	1221	289
Läti finants- ja kapitaliturgude komisjon	334	122
Eesti ja Leedu kindlustusjärelevalve asutused	64	45
	1976	580

(28) Kapital ja eraldised

Aktsiakapital

Ettevõtte kinnitatud ja kajastatud aktsiakapital seisuga 31. detsember 2016 on 29 000 000 eurot, mis jaguneb 290 000 lihtaktsiaks ja on täies mahus makstud. Ühe aktsia nimiväärtus on 100 eurot.

Lihtaktsiate omanikel on õigus saada dividende lähtuvalt deklareeritust ning nad saavad ettevõtte koosolekutel ühe hääle aktsia kohta ja on ettevõtte ülejäänud varade suhtes võrdsel tasemel.

Dividendid

	2016	2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Deklareeritud dividendid	916	-
Makstud dividendid	916	-
Aktsia kohta deklareeritud dividendid	0,00316	-
Aktsia kohta makstud dividendid	0,00316	-

Ümberhindluse reserv

Ümberhindluse reserv on seotud ettevõtte poolt enda tegevusteks kasutatava vara ja vahendite väärtuse ning müügiks sobivate instrumentide ümberhindamisega, millest on maha arvatud edasilükkunud tulumaks.

	31.12.2016	31.12.2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Maa ja hoonete ümberhindluse reservid	451	451
Edasilükkunud tulumaksukohustus 15% määra juures	(68)	(68)
Muud investeeringute ümberhindluse reservid	(12)	-
	371	383

Finantsaruande lisad

	Tuhat EUR
Bilanss 28. oktoobril 2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel	383
Bilanss 31. detsembril 2015	383
Muutused ümberhindluse reservis	(12)
Bilanss 31. detsembril 2016	371

(29) Edasilükkunud tulumaksu vara / (kohustused)

Ajutised erinevused finantsaruandluses vajaliku varade ja kohustuste bilansilise maksumuse ning maksustamisel kasutatavate summade vahel tekitavad edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustused seisuga 31. detsember 2016 ja 2015. Selline edasilükkunud tulumaksu vara on kajastatud käesolevas finantsaruandes.

	2016 Tuhat EUR	2015 Tuhat EUR
Edasilükkunud tulumaksu vara / (kohustused):		
Läti	(92)	(94)
Leedu	130	134

Ajutiste erinevuste muutumine 31. detsembril 2016 lõppenud aastal

	Netobilanss 1. jaanuar 2016	Kajastatud kasumiaruandes	Netobilanss 31. detsember 2016	31. detsember 2016 Edasilükkunud tulumaksu vara	31. detsember 2016 Edasilükkunud tulumaksu- kohustus
Tuhat EUR					
Vara ja vahendid	(232)	44	(188)	-	(188)
Eraldised	272	(46)	226	226	-
Edasilükkunud tulumaksu vara / (kohustused) enne tasaarveldust	40	(2)	38	226	(188)
Maksu tasaarveldamine				(96)	96
Edasilükkunud tulumaksu vara / (kohustused), neto				130	(92)

(30) Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed

	Bilanss 31.12.2015 Tuhat EUR	Arvutatud aruandlusperioodil Tuhat EUR	Makstud aruandlusperioodil Tuhat EUR	Bilanss 31.12.2016 Tuhat EUR
Maksu liik				
Sotsiaalkindlustusmaksed	380	4835	(4906)	309
Füüsilise isiku tulumaks	114	2397	(2355)	156
Käibemaks	29	364	(424)	(31)
Kinnisvaramaks	3	3	(3)	3
Riskimaks	1	12	(13)	-
Muud maksud	(4)	12	(11)	(3)
Ettevõtte tulumaks Lätis	256	4	(513)	(253)
Ettevõtte tulumaks Leedus	(209)	617	(657)	(249)
Kokku	570	8244	(8882)	(68)

	Bilanss 31.12.2015 tuhat EUR	Bilanss 31.12.2016 tuhat EUR
Sealhulgas:		
Ettemakstud ettevõtte tulumaks	(209)	(502)
Ettevõtte tulumaksukohustus	256	-
Muud ettemakstud maksud, vt lisa 25	(4)	(34)
Muud maksukohustused	527	468

Finantsaruande lisad

	Makstavad maksud 31.12.2015 Tuhat EUR	Saadaolevad maksud 31.12.2015 Tuhat EUR	Arvutatud aruandlusperioodil Tuhat EUR	Makstud aruandlus- perioodil Tuhat EUR	Makstavad maksud 31.12.2016 Tuhat EUR	Saadaolevad maksud 31.12.2016 Tuhat EUR
Läti	555	(1)	3793	(4201)	386	(240)
Leedu	184	(212)	3897	(4131)	34	(296)
Eesti	44	-	554	(550)	48	-
Kokku	783	(213)	8244	(8882)	468	(536)

(31) Edasikindlustuse võlausaldajad

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Edasikindlustusettevõtted	1060	1691
Edasikindlustusmaaklerid	514	807
	1574	2498

Edasikindlustuse võlausaldajad geograafilise piirkonna alusel:

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Euroopa Liidu liikmesriigid	1477	2366
Põhja-Ameerika	10	6
Sõltumatute Riikide Ühendus, Kesk-Aasia	87	126
	1574	2498

(32) Muud võlausaldajad

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
<i>Mittefinantskohustused</i>		
Liikluskindlustuse büroole	75	63
Maksed töötajatele (palgad)	271	436
Maksed Läti finants- ja kapitaliturgude komisjonile	79	122
Viitkohustused	2098	1564
<i>Mittefinantskohustused kokku</i>	2523	2185
<i>Finantskohustused</i>		
Finantspant	3625	-
Muud võlausaldajad	1254	1430
<i>Finantskohustused kokku</i>	4879	1430
	7402	3615

(33) Eraldised

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Töötajate preemiate eraldised	871	222
Töötajate kasutamata puhkuste viitlaekumised	782	740
Muud eraldised	-	21
	1653	983

Finantsaruande lisad

	Bruto Tuhat EUR
Eraldised seisuga 28.10.2014 (alguskuupäev)	-
Omandatud ümberkorraldamise tulemusel (lisa 1)	956
Makstud	(243)
Eraldiste suurenemine	270
Eraldised seisuga 31.12.2015	983
Makstud	(453)
Eraldiste suurenemine	1123
Eraldised seisuga 31.12.2016	1653

(34) Töötajate arv ja teave haruettevõtete kohta

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Töötajad	961	992
Kindlustusagendid	130	152
	1091	1144

Kindlustusagendid on isikud, kes vahendavad kindlustusteenuse pakkumist ainult ühe kindlustusettevõtte nimel ja huvides, kuid pole vastava ettevõtte töötajad.

Töötajate arv aruandlusperioodi lõpus:

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Läti	471	503
Leedu harud	442	441
Eesti harud	48	48
	961	992

Harude ja müügipunktide arv:

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Klienditeeninduskeskused välismaal	102	106
Klienditeeninduskeskused Lätis	8	8
Müügikeskused Lätis	21	21
Piirkondlikud kliendikeskused Lätis	2	2
Müügipunktid	24	25

(35) Personalikulud

	2016 Tuhat EUR	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015 Tuhat EUR
Töötasu	13 863	6369
Sotsiaalkindlustusmaksed	3743	1750
	17 606	8119

Finantsaruande lisad

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Personalikulud (arvatud lisas 13 esitatud halduskulude hulka)	15 275	6983
Personalikulud (arvatud lisas 9 esitatud kahjukäsitluskulude hulka)	2331	1136
	17 606	8119

(36) Teave direktorite nõukogu ja nõukogu liikmete töötasude kohta

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Nõukogu	83	64
Direktorite nõukogu	481	141
Sotsiaalkindlustusmaksed	133	45
	697	250

Direktorite nõukogu ja nõukogu liikmete töötasu on töötasu nende otseste kohustuste eest.

(37) Seotud osapooled

Kontrollisuhted

Ettevõtte suurim aktsionär on Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe („VIG”), üks Euroopa juhtivamaid kindlustusandjaid. VIG-sse kuulub üle 50 ettevõtte 25 riigist ning see on tugeva kaubamärgiga grupp, millel on kindlustusvaldkonnas 190 aastat kogemust ja klientidega tihedad koostöösuhted. VIG-s on 23 000 töötajat ja see on oma põhiturgudel selge liider. VIG grupp on Viini börsi juhtiva börsiindeksi ATX kohaselt kõrgeima reitinguga ettevõtte; selle aktsia on noteeritud ka Praha börsil.

Tehingud seotud pooltega

Tehingud seotud pooltega on sõlmitud tavapärase kaubandustegevuse tingimuste kohaselt.

Finantsaruande lisad

Seisuga 31. detsember 2016 ja 31. detsember 2015 on ettevõttel kajastada järgnevad olulised seotud poolte tehingud ja võlgnike/võlausaldajate bilansid.

Tehingud seotud pooltega:

	2016	28. oktoober 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
<i>BTA Īpašumi SIA</i>		
Kommunaalkulud	-	74
Autorendi kulud	-	2
Tulu jääkväärtuse realiseerimisest	-	76
<i>Balcia Insurance Company SE</i>		
Kahjukäsitluskulud	-	290
Kontoriruumide rendikulud	-	20
<i>Interasista UAB</i>		
Kahjukäsitluskulud	-	88
Kontoriruumide rendikulud	-	10
<i>Compensa Life insurance SE Lietuvos filiāle</i>		
Elukindlustusmaksed	3	-
<i>Compensa Vienna Insurance Group UADB (Leedu)</i>		
Saadud regress	23	-
<i>Asigurarea Romaneasca S.A. - Asirom</i>		
Saadud regress	21	-
<i>VIG RE zajišť'ovna a.s.</i>		
Edasikindlustaja osa kindlustusmaksetest, bruto		
<i>Janis Lucauss</i>		
Tulu kindlustusmaksetest	1	-
<i>Evija Matveja</i>		
Tulu kindlustusmaksetest	1	-
Makstud hüvitised	1	-

	31.12.2016	31.12.2015
	Tuhat EUR	Tuhat EUR
Muud nõuded		
BTA Īpašumi SIA	-	23
Balcia Insurance Company SE	-	107
Interasista UAB	-	144
Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group 006216959	1	-
Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group 012806455	1	-
Compensa Vienna Insurance Group, UADB EESTI filiaal 12970620	1	-
	3	274
Muud kohustused		
VIG RE zajišť'ovna a.s.	11	-
Balcia Insurance Company SE	-	158
Interasista UAB	-	14
	11	172

Finantsaruande lisad

(38) Kindlustuskohustuste allesjäänud lunastustähtajad

	2016			Alates 28. oktoobrist 2014 (alguskuupäev) kuni 31. detsember 2015		
	Tuhat EUR			Tuhat EUR		
	Bruto- kohustused	Edasi- kindlustus	Neto- kohustused	Bruto- kohustused	Edasi- kindlustus	Neto- kohustused
Teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riskide eraldised	56 707	(2222)	54 485	48 372	(2373)	45 999
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised	56 938	(6793)	50 145	53 251	(6932)	46 319
Kokku	113 645	(9015)	104 630	101 623	(9305)	92 318
Kuni 1 aasta	99 919	(9015)	90 904	90 894	(8991)	81 903
1–5 aastat	9049	-	9049	4887	(314)	4573
Üle 5 aasta	2000	-	2000	744	-	744
Lunastustähtaeg puudub	2677	-	2677	5098	-	5098

(39) Kasutusrent

Mittetühistatav kasutusrent kuulub tasumisele järgnevalt:

	31.12.2016 Tuhat EUR	31.12.2015 Tuhat EUR
Ühe aasta jooksul	470	621
1–5 aasta jooksul	2399	75
Üle 5 aasta jooksul	533	-
	3402	696

(40) Tingimuslikud kohustused

Üldnõuded

Ettevõtte saab normaalse ettevõtlustegevuse käigus kindlustusvõtjatelt nõudeid. Juhatus on sellised nõuded üle vaadanud ja usub, et neist ei teki täiendavaid materiaalseid kohustusi peale nende, mis on juba tagatud.

Peale kindlustusvõtjate nõuete puudusid seisuga 31. detsember 2016 varalised lahendamata õiguslikud nõuded ettevõtte vastu.

Krediidiga seotud kohustused

Seisuga 31. detsember 2016 ei olnud ettevõttel bilansiväliseid krediidiga seotud kohustusi.

Kapitalikohustused

Seisuga 31. detsember 2016 ei olnud ettevõttel kapitalikohustusi ega muid tingimuslikke kohustusi.

(41) Finantsinstrumentide õiglase väärtus

(a) Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Järgnevas tabelis on finantsinstrumentid, mida kajastatakse aruandlusperioodi lõpul õiglasest väärtusest, liigitatud õiglaste väärtuste hierarhia tasemetele.

31. detsember 2016	1. tase Tuhat EUR	2. tase Tuhat EUR	3. tase Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad				
Finantsinstrumentid õiglasest väärtusest muutustega läbi kahjumi või kasumi	76 210	-	-	76 210
Müügiks sobivad instrumentid	5026	-	-	5026
	81 236	-	-	81 236

Finantsaruande lisad

31. detsember 2015

	1. tase Tuhat EUR	2. tase Tuhat EUR	3. tase Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Finantsvarad				
Finantsinstrumendid õiglates väärtuses muutustega läbi kahjumi või kasumi	93 306	-	-	93 306
	93 306	-	-	93 306

Aruandlusperioodil ei kantud ega eemaldatud finantsinstrumente 3. tasemele/tasemelt.

Ülaltoodud tabelis esitatud aastane kogukasum või -kahjum on tulude koondaruandes kajastatud järgmiselt:

31. detsember 2016

	Finantsinstrumendid õiglates väärtuses Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Kasumiaruandes kajastatud kogukasum- või kahjum:		
Õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatud finantsinstrumentide realiseerimata kasum / (kahjum)	(91)	(91)
Õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatud finantsinstrumentide realiseeritud kasum / (kahjum)	(1)	(1)
Intressitulu	1083	1083
Muu koondkasumi all kajastatud kogukasum või -kahjum:		
Müügiks sobivad finantsvarad – netomuutus õiglates väärtuses	(12)	(12)

31. detsember 2015

	Finantsinstrumendid õiglates väärtuses Tuhat EUR	Kokku Tuhat EUR
Kasumiaruandes kajastatud kogukasum- või kahjum:		
Õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatud finantsinstrumentide realiseerimata kasum / (kahjum)	(35)	(35)
Õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatud finantsinstrumentide realiseeritud kasum / (kahjum)	57	57
Intressitulu	580	580

Finantsaruande lisad

(b) Finantsinstrumendid, millele ei määrata õiglast väärtust

Järgnevas tabelis on finantsinstrumendid, mida ei kajastata aruandlusperioodi lõpul õiglases väärtuses, liigitatud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

31. detsember 2016

	1. tase Tuhat EUR	2. tase Tuhat EUR	3. tase Tuhat EUR	Õiglased väärtused kokku Tuhat EUR	Bilansiline (jääk)maksumus kokku Tuhat EUR
Finantsvarad					
Raha	-	-	-	42 479	42 479
Deposiidid pankades ¹	-	-	1357	-	1357
Nõuded otsekindlustustegevusest ²	-	-	-	19 994	19 994
Nõuded edasikindlustustegevusest ²	-	-	-	407	407
Muud nõuded ³	-	-	-	160	160
Finantskohustused					
Otsekindlustuse võlausaldajad ⁴	-	-	-	4982	4982
Edasikindlustuse võlausaldajad ⁴	-	-	-	1574	1574
Muud võlausaldajad ⁵	-	-	-	4879	4879

31. detsember 2015

	1. tase Tuhat EUR	2. tase Tuhat EUR	3. tase Tuhat EUR	Õiglased väärtused kokku Tuhat EUR	Bilansiline (jääk)maksumus kokku Tuhat EUR
Finantsvarad					
Raha	-	-	-	19 953	19 953
Muud laenud	-	-	41	-	41
Deposiidid pankades ⁶	-	-	1794	-	1794
Nõuded otsekindlustustegevusest ⁷	-	-	-	14 595	14 595
Nõuded edasikindlustustegevusest ²	-	-	-	669	669
Muud nõuded ⁸	-	-	-	391	391
Finantskohustused					
Otsekindlustuse võlausaldajad ⁹	-	-	-	5764	5764
Edasikindlustuse võlausaldajad ⁴	-	-	-	2498	2498
Muud võlausaldajad ¹⁰	-	-	-	1430	1430

¹ Deposiidid pankades on kõrge likviidsusega varad, mistõttu nende bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

² Nõuded otse- ja edasikindlustustegevusest on lühiajalised finantsvarad, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

³ Kirje alla kuuluvad lühiajalised nõuded, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁴ Otse- ja edasikindlustustegevuse võlad on lühiajalised finantskohustused, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁵ Kirje alla kuuluvad lühiajalised kohustused, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁶ Deposiidid pankades on kõrge likviidsusega varad, mistõttu nende bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁷ Nõuded otse- ja edasikindlustustegevusest on lühiajalised finantsvarad, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁸ Kirje alla kuuluvad lühiajalised nõuded, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

⁹ Otse- ja edasikindlustustegevuse võlad on lühiajalised finantskohustused, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

¹⁰ Kirje alla kuuluvad lühiajalised kohustused, mille bilansiline (jääk)maksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Finantsaruande lisad

(42) Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandlusperioodi viimasest päevast kuni käesoleva finantsaruande allkirjastamise kuupäevani ei ole esinenud sündmusi, mis nõuaksid finantsaruande muutmist või selliste sündmuste avaldamist aruandes või selle lisades.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7
Riia, LV-1013
Läti

Telefon + 371 67 038 000
Faks + 371 67 038 002
kpmg.com/lv

Sõltumatu audiitori aruanne **Ettevõtte BTA Baltic Insurance Company AAS aktsionäridele**

Meie arvamus finantsaruande kohta

Oleme auditeerinud kaasnevat ettevõtte BTA Baltic Insurance Company AAS („ettevõtte“) finantsaruannet, mis on toodud lehekülgedel 17 kuni 75 ning mis hõlmab alljärgnevat:

- finantspositsiooni aruannet seisuga 31. detsember 2016,
- lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet,
- lõppenud majandusaasta omakapitali muutuste aruannet,
- lõppenud majandusaasta rahavoogude aruannet ja
- finantsaruande lisasid, mis hõlmavad kokkuvõtet olulistest arvestuspõhimõtetest ja muid selgitavaid märkusi.

Meie arvates annab kaasnev finantsaruanne kõigis olulistest osades õige ja õiglase ülevaate ettevõtte BTA Baltic Insurance Company AAS finantspositsioonist seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemustest ja rahavoogudest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).

Arvamuse alus

Vastavalt Läti Vabariigi audititeenuste seadusele viisime auditi läbi Läti Vabariigis kehtivate rahvusvaheliste auditistandardite (ISA) alusel. Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses finantsaruannete auditiga“.

Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas rahvusvahelise arvestusekspertide eetikakoodeksite nõukogu kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Läti Vabariigi audititeenuste seaduses toodud sõltumatuse nõuetega, mis meie auditile Läti Vabariigis kehtivad. Oleme samuti täitnud oma kutsealase eetika eeskirju ja objektiivsusnõudeid vastavalt IESBA koodeksile ja Läti Vabariigi audititeenuste seadusele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab järgnevat:

- teave ettevõtte kohta, mis on toodud kaasneva majandusaasta aruande 3. leheküljel,
- nõukogu esimehe kiri, mis on toodud kaasneva majandusaasta aruande 4. leheküljel,
- tegevusaruanne, mis on toodud kaasneva majandusaasta aruande lehekülgedel 5–10,
- teave ettevõtte Vienna Insurance Group kohta, mis on toodud kaasneva finantsaruande lehekülgedel 10–11,
- juhatuse vastutuse avaldus, mis on toodud kaasneva majandusaasta aruande 13. leheküljel.

KPMG Baltics SIA, Läti piiratud vastutusega äriühing ja liige KPMG sõltumatute liikmesfirmade võrgustikus, mis on seotud Šveitsi ettevõttega KPMG International Cooperative („KPMG International“)

Meie arvamus raamatupidamisaruande kohta ei hõlma muud majandusaasta aruandes toodud teavet ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust, välja arvatud sellist, nagu on kirjeldatud osas „Muud aruandekohustused vastavalt Läti Vabariigi seadusandlusele“.

Seoses meie finantsaruannete auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas selline informatsioon oluliselt lahkneb finantsaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö ja ettevõtte ning selle keskkonna kohta olemasolevate andmete põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Muud aruandekohustused vastavalt Läti Vabariigi seadusandlusele

Lisaks on vastavalt Läti Vabariigi audititeenuste seadusele meil kohustus kontrollida, kas tegevusaruanne on koostatud kooskõlas Läti Vabariigi finants- ja kapitalituru komisjoni määrusega nr 201 „Kolmandate riikide kindlustus- ja edasikindlustusseltside ning nende harude majandusaasta aruannete ja konsolideeritud aastaaruannete koostamine“.

Vastavalt ainult meie auditi käigus ette võetud tööle on meie arvamus järgmine:

- antud majandusaasta kohta koostatud tegevusaruandes toodud informatsioon on finantsaruannetega kooskõlas ning
- tegevusaruanne on koostatud vastavalt Läti Vabariigi finants- ja kapitalituru komisjoni määrusele nr 201 „Kolmandate riikide kindlustus- ja edasikindlustusseltside ning nende harude majandusaasta aruannete ja konsolideeritud aastaaruannete koostamine“.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses finantsaruannetega

Juhtkond vastutab finantsaruannete koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas IFRSidega ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta finantsaruannete koostamist.

Finantsaruannete koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses finantsaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas finantsaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISAdega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad nende finantsaruannete alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISAdele kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- Teeme kindlaks ja hindame finantsaruannete kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või

sisekontrolli eiramist.

- Omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta.
- Hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust.
- Teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima audiitori aruandes tähelepanu finantsaruannetes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad audiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana.
- Hindame finantsaruannete üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas finantsaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG BALTICS SIA

Litsents nr 55

Ondrej Fikrle

Partner pp KPMG Baltics SIA

Riia, Läti

31. märts 2017

Irena Sarma

Läti sertifitseeritud audiitor

Sertifikaat nr 151

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+371 9634715
E-posti aadress	info@bta-kindlustus.ee